

PROJEKT

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku

z dnia .....

w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

Wielki Sandr Brdy PLB220001

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.z 2013 r., poz. 627 ze zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.1 Ustanawia się plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PL Wielki Sandr Brdy PLB 220001, zwanego dalej „obszarem Natura 2000”.

2. Plan zadań ochronnych obejmuje obszar Natura 2000 z wyłączeniem terenu w granicach rezerwatu przyrody „Bagno Stawek”, dla którego ustanowiono plan ochrony w drodze Zarządzenia nr 24/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 24 września 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2013 r., poz. 456), uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

§ 2. Opis granic obszaru Natura 2000 zawiera załącznik nr 1.

§ 3. Mapę obszaru Natura 2000 zawiera załącznik nr 2.

§ 4. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony zawiera załącznik nr 3.

§ 5. Cele działań ochronnych zawiera załącznik nr 4.

§ 6. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania zawiera załącznik nr 5.

§ 7. Wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: Lipnica, Konarzyny, Chojnice, Brusy, Studzienice, w istniejących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Chojnice, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, zawiera załącznik nr 6.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

---

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 628 i 842, z 2014 r. poz. 805, 850, 1002, 1101 oraz w M. P. z 2013 r. poz. 835"

Załącznik nr 1. Opis granic obszaru Natura 2000.

Granicę obszaru Natura 2000 opisuje warstwa wektorowa shp obejmująca współrzędne geograficzne punktów załamania granic, które posiadają następujące wartości w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992:

Lp.	x	y
1	683581,04	407190,072
2	683566,593	407339,47
3	683543,955	407520,49
4	683541,287	407529,217
5	683495,158	407680,085
6	683535,756	407826,188
7	683506,931	407910,618
8	683505,819	407921,864
9	683500,896	407971,612
10	683499,688	407983,826
11	683484,112	408141,25
12	683355,916	408243,64
13	683202,259	408368,361
14	683063,524	408480,97
15	683060,026	408483,81
16	683054,564	408488,323
17	683051,859	408490,558
18	683084,601	408528,498
19	683124,976	408574,256
20	683123,927	408582,054
21	683121,978	408596,546
22	683064,214	408734,587
23	683060,799	408742,748
24	683071,002	408772,705
25	683121,005	408820,995
26	683200,827	408898,082
27	683274,042	408999,796
28	683309,799	409048,179
29	683323,682	409066,964
30	683328,765	409080,106
31	683332,336	409096,561
32	683337,196	409132,44
33	683334,623	409155,918
34	683320,108	409186,896
35	683305,134	409190,273
36	683294,624	409187,184
37	683272,747	409179,415

Lp.	x	y
46	683084,546	409546,962
47	683063,895	409584,705
48	683048,876	409612,228
49	683027,551	409651,309
50	683027,371	409734,873
51	683027,189	409824,335
52	683026,805	409844,09
53	683026,635	409852,836
54	683032,93	409895,298
55	683036,605	409918,048
56	683034,699	409993,319
57	683035,816	410016,018
58	683042,168	410067,134
59	683059,553	410141,242
60	683060,564	410145,551
61	683088,806	410209,673
62	683113,995	410264,888
63	683115,878	410288,322
64	683099,787	410345,4
65	683099,155	410347,642
66	683096,657	410367,518
67	683094,883	410401,762
68	683094,455	410550,795
69	683094,647	410610,113
70	683086,569	410636,699
71	683054,549	410692,354
72	683045,359	410708,329
73	683024,919	410735,594
74	682992,691	410762,568
75	682872,727	410839,241
76	682832,878	410863,382
77	682791,696	410875,766
78	682717,787	410889,094
79	682643,748	410897,635
80	682629,271	410903,574
81	682610,778	410911,16
82	682554,496	410945,148

Lp.	x	y
91	681859,929	411199,689
92	681746,781	411267,675
93	681725,317	411280,572
94	681679,439	411305,919
95	681634,166	411340,392
96	681548,625	411380,324
97	681487,25	411413,246
98	681479,849	411417,265
99	681400,01	411460,623
100	681346,301	411517,205
101	681323,75	411540,961
102	681310,324	411555,576
103	681317,642	411571,819
104	681324,173	411575,211
105	681332,173	411579,623
106	681374,819	411603,139
107	681372,055	411673,69
108	681371,574	411685,952
109	681362,596	411719,285
110	681321,07	411738,23
111	681314,765	411777,253
112	681332,344	411815,284
113	681353,974	411862,077
114	681370,657	411898,168
115	680666,313	411879,095
116	680010,782	411885,497
117	679968,155	411885,913
118	679945,52	411886,081
119	679814,123	411887,056
120	679677,12	411888,072
121	679522,744	411889,217
122	679384,03	411890,246
123	679355,973	411890,455
124	679342,733	411890,553
125	679307,541	411890,814
126	679268,529	411890,705
127	679253,736	411890,621

PROJEKT

Lp.	x	y
38	683256,15	409174,699
39	683245,345	409186,743
40	683196,781	409240,716
41	683173,619	409281,553
42	683164,995	409296,777
43	683159,445	409306,575
44	683150,917	409452,631
45	683100,469	409517,778
136	679085,566	412014,289
137	679033,96	412079,187
138	678965,934	412163,242
139	678877,578	412271,537
140	678831,445	412328,225
141	678784,921	412386,478
142	678725,496	412477,179
143	678668,417	412564,362
144	678616,42	412644,508
145	678576,151	412705,497
146	678504,998	412815,355
147	678456,128	412890,028
148	678384,193	413001,45
149	678312,257	413070,258
150	678272,77	413110,917
151	678241,494	413144,93
152	678178,55	413210,22
153	678136,718	413263,39
154	678080,811	413332,198
155	678019,823	413418,99
156	677995,583	413452,612
157	677967,044	413506,955
158	677931,076	413587,882
159	677918,174	413610,949
160	677905,273	413634,797
161	677880,252	413666,464
162	677833,728	413711,033
163	677772,739	413765,767
164	677730,125	413805,253
165	677666,399	413866,633
166	677606,192	413926,449
167	677583,517	413943,26
168	677474,049	414025,752
169	677400,941	414079,704
170	677333,697	414129,355
171	677294,992	414195,035
172	677259,806	414261,889
173	677248,859	414288,083
174	677223,447	414352,981
175	677214,846	414378,784
176	677204,681	414410,061
177	677181,615	414471,05

Lp.	x	y
83	682505,648	410974,429
84	682329,537	410997,074
85	682290,532	411012,078
86	682271,589	411019,365
87	682100,239	411078,029
88	682090,016	411083,208
89	681979,389	411143,171
90	681970,864	411146,81
190	676928,276	414455,021
191	676914,593	414455,021
192	676907,947	414447,592
193	676888,399	414426,481
194	676839,529	414395,204
195	676814,117	414379,566
196	676752,346	414340,862
197	676719,506	414320,923
198	676673,765	414295,12
199	676644,052	414281,437
200	676606,911	414268,535
201	676545,922	414248,205
202	676507,609	414234,131
203	676464,995	414220,448
204	676413,779	414208,719
205	676334,025	414195,035
206	676252,706	414180,179
207	676217,52	414173,924
208	676175,688	414167,278
209	676130,337	414160,24
210	676109,617	414158,677
211	676095,151	414159,068
212	676040,027	414153,594
213	675901,628	414144,602
214	675824,219	414139,52
215	675718,662	414130,528
216	675695,595	414129,746
217	675658,845	414115,672
218	675601,375	414094,56
219	675544,687	414071,494
220	675523,575	414064,456
221	675437,956	414032,007
222	675357,81	414001,122
223	675256,944	413961,635
224	675220,976	413949,907
225	675211,202	413944,042
226	675186,181	413930,359
227	675169,761	413919,803
228	675117,373	413887,354
229	675045,046	413843,176
230	675004,778	413818,546
231	674956,69	413787,66

Lp.	x	y
128	679246,597	411890,581
129	679244,572	411890,57
130	679235,1	411890,516
131	679228,539	411890,479
132	679217,294	411890,416
133	679201,868	411890,329
134	679196,73	411890,038
135	679186,284	411889,445
244	674251,017	413427,2
245	674215,44	413410,389
246	674157,187	413381,849
247	674122,001	413366,602
248	674062,185	413340,017
249	673940,989	413283,719
250	673915,577	413273,555
251	673861,234	413249,706
252	673801,809	413220,385
253	673769,751	413208,265
254	673750,594	413199,664
255	673702,898	413176,207
256	673636,044	413148,84
257	673568,409	413119,127
258	673511,721	413094,106
259	673438,221	413060,875
260	673367,458	413029,599
261	673319,762	413008,487
262	673232,579	412970,174
263	673164,944	412940,852
264	673114,12	412919,74
265	673088,707	412907,621
266	673015,99	412874,781
267	672951,091	412846,632
268	672906,913	412827,084
269	672833,805	412793,462
270	672772,034	412765,313
271	672768,515	412762,576
272	672737,63	412754,757
273	672717,691	412749,675
274	672674,686	412751,63
275	672666,085	412753,194
276	672628,162	412758,667
277	672602,359	412772,741
278	672541,761	412805,191
279	672485,855	412835,685
280	672410,401	412875,953
281	672370,914	412897,456
282	672356,449	412903,32
283	672343,938	412902,929
284	672314,617	412894,328
285	672295,46	412891,201

PROJEKT

Lp.	x	y
178	677178,487	414471,441
179	677151,121	414544,94
180	677139,001	414565,661
181	677110,07	414594,982
182	677043,217	414614,53
183	677012,332	414610,621
184	677012,723	414596,155
185	677017,023	414589,118
186	677026,406	414553,932
187	677037,744	414515,228
188	677005,685	414495,289
189	676963,462	414470,268
298	671579,621	413200,055
299	671504,949	413241,887
300	671475,236	413259,089
301	671423,239	413287,238
302	671369,678	413316,951
303	671312,99	413349,4
304	671249,655	413380,285
305	671188,275	413410,389
306	671161,69	413426,809
307	671131,196	413454,176
308	671087,8	413506,955
309	671029,548	413574,59
310	670996,316	413605,866
311	670980,678	413616,031
312	670951,748	413635,579
313	670936,5	413644,962
314	670897,405	413668,028
315	670866,91	413687,967
316	670773,081	413749,738
317	670726,948	413779,45
318	670703,1	413789,224
319	670696,454	413793,134
320	670669,478	413798,998
321	670660,877	413799,78
322	670640,156	413801,344
323	670585,423	413805,644
324	670510,75	413809,945
325	670418,094	413814,245
326	670350,85	413820,892
327	670334,821	413829,493
328	670334,43	413832,62
329	670322,31	413839,266
330	670264,058	413874,843
331	670215,97	413905,729
332	670175,702	413931,141
333	670132,306	413960,462
334	670095,556	413984,311
335	670074,445	413995,257

Lp.	x	y
232	674903,52	413754,038
233	674900,393	413754,038
234	674892,965	413750,129
235	674835,494	413715,725
236	674756,521	413666,855
237	674724,072	413648,48
238	674661,128	413618,768
239	674624,77	413602,739
240	674552,052	413568,726
241	674469,56	413530,021
242	674339,372	413467,859
243	674289,33	413444,793
352	669279,242	414309,976
353	669253,83	414276,354
354	669232,719	414256,415
355	669183,849	414218,884
356	669128,334	414170,405
357	669102,921	414143,038
358	669057,962	414089,478
359	669021,994	414048,036
360	668968,824	413984,702
361	668858,966	413855,687
362	668802,277	413782,187
363	668763,182	413730,19
364	668720,177	413673,111
365	668669,352	413595,701
366	668607,582	413500,308
367	668577,478	413449,484
368	668525,481	413366,993
369	668508,279	413340,799
370	668487,558	413309,522
371	668462,537	413274,336
372	668443,38	413252,443
373	668406,24	413213,348
374	668365,58	413162,914
375	668323,357	413114,436
376	668304,591	413077,295
377	668296,381	413058,529
378	668286,217	413040,154
379	668260,023	413007,705
380	668212,717	412956,49
381	668173,622	412915,831
382	668159,156	412893,155
383	668152,119	412873,999
384	668119,67	412819,265
385	668086,048	412761,795
386	668051,253	412693,377
387	668046,17	412667,965
388	668062,199	412647,636
389	668093,867	412626,915

Lp.	x	y
286	672283,731	412885,336
287	672210,232	412900,193
288	672168,008	412912,703
289	672133,604	412923,259
290	672079,262	412936,942
291	672030,392	412954,535
292	672000,289	412966,264
293	671944,773	412996,758
294	671873,619	413036,636
295	671806,375	413073,386
296	671761,024	413098,407
297	671667,586	413151,186
406	668675,217	411830,54
407	668708,448	411785,971
408	668809,314	411658,911
409	668862,875	411589,712
410	668874,995	411571,728
411	668936,375	411489,236
412	669031,768	411370,777
413	669074,773	411317,216
414	669107,613	411273,429
415	669127,943	411248,799
416	669181,503	411183,9
417	669191,277	411169,435
418	669208,87	411144,805
419	669249,139	411092,417
420	669318,338	411004,843
421	669418,813	410874,264
422	669470,419	410809,756
423	669477,065	410809,756
424	669486,057	410811,32
425	669491,531	410804,283
426	669479,802	410791,381
427	669471,983	410737,039
428	669464,164	410674,877
429	669438,361	410485,264
430	669431,324	410424,275
431	669415,295	410312,853
432	669408,642	410262,654
433	669401,989	410212,456
434	669392,228	410182,274
435	669378,936	410156,08
436	669364,47	410131,84
437	669339,449	410105,646
438	669315,601	410085,708
439	669304,263	410084,926
440	669252,657	410054,822
441	669208,87	410032,147
442	669118,56	409990,706
443	669012,611	409939,1

PROJEKT

Lp.	x	y
336	669999,381	414029,661
337	669890,696	414076,576
338	669834,007	414102,379
339	669742,524	414143,82
340	669685,835	414168,451
341	669621,719	414195,035
342	669579,496	414213,019
343	669545,092	414227,485
344	669526,326	414307,63
345	669503,259	414408,888
346	669493,486	414429,999
347	669471,592	414464,794
348	669433,278	414524,61
349	669425,85	414516,009
350	669368,771	414435,473
351	669318,338	414364,71
460	667944,131	409089,554
461	667859,685	408973,832
462	667820,589	408917,534
463	667812,77	408933,172
464	667797,914	408965,231
465	667753,736	409067,27
466	667719,332	409125,913
467	667701,348	409149,762
468	667660,689	409206,841
469	667618,856	409267,048
470	667607,128	409286,205
471	667569,205	409346,021
472	667538,32	409395,281
473	667510,171	409435,941
474	667456,219	409509,831
475	667394,448	409593,104
476	667336,196	409669,341
477	667311,566	409714,691
478	667303,747	409740,885
479	667280,68	409824,159
480	667263,869	409859,736
481	667194,279	409941,054
482	667123,907	410025,892
483	667059,791	410095,482
484	667024,996	410147,479
485	666982,773	410215,896
486	666937,813	410290,177
487	666892,071	410346,475
488	666887,184	410345,785
489	666882,297	410345,094
490	666857,498	410342,729
491	666786,122	410335,919
492	666696,203	410321,063
493	666674,7	410316,762

Lp.	x	y
390	668136,872	412609,322
391	668166,193	412595,639
392	668191,605	412543,251
393	668219,754	412485,78
394	668228,355	412471,315
395	668256,895	412424,009
396	668299,118	412351,683
397	668337,041	412289,521
398	668377,309	412227,359
399	668401,939	412188,655
400	668418,75	412165,979
401	668452,763	412120,237
402	668496,941	412060,03
403	668577,087	411954,473
404	668614,619	411910,686
405	668636,903	411879,018
514	665333,256	410457,571
515	665242,398	410455,63
516	665218,883	410475,114
517	665177,229	410512,213
518	665161,907	410487,378
519	665159,265	410483,017
520	665156,623	410478,657
521	665150,026	410486,163
522	665112,686	410513,015
523	665072,74	410524,881
524	665063,546	410528,587
525	665058,533	410534,709
526	665053,521	410540,83
527	665038,894	410560,947
528	665034,168	410575,331
529	665000,208	410640,674
530	664986,818	410658,655
531	664952,819	410704,314
532	664740,923	411016,494
533	664724,468	411047,768
534	664677,443	411136,614
535	664660,925	411168,536
536	664620,963	411245,761
537	664601,418	411284,871
538	664595,252	411293,176
539	664589,086	411301,482
540	664582,963	411311,959
541	664576,84	411322,437
542	664564,593	411343,393
543	664555,393	411353,286
544	664530,72	411375,387
545	664490,725	411395,817
546	664470,09	411404,506
547	664453,503	411422,616

Lp.	x	y
444	668939,893	409901,568
445	668936,375	409900,004
446	668901,971	409880,847
447	668891,024	409879,674
448	668817,915	409843,316
449	668756,535	409811,648
450	668710,403	409780,372
451	668621,656	409715,473
452	668498,505	409626,727
453	668416,796	409566,129
454	668316,32	409494,193
455	668229,528	409429,685
456	668207,244	409409,356
457	668158,765	409353,058
458	668079,01	409259,229
459	667994,564	409157,581
568	663741,417	412191,727
569	663730,846	412193,348
570	663730,047	412193,488
571	663712,667	412196,551
572	663708,503	412197,285
573	663698,01	412198,884
574	663687,517	412200,483
575	663643,323	412207,22
576	663620,121	412180,918
577	663603,905	412155,801
578	663593,072	412134,339
579	663599,013	412126,092
580	663607,028	412119,925
581	663603,327	412115,577
582	663594,467	412119,359
583	663581,359	412124,18
584	663555,78	412094,147
585	663545,189	412077,56
586	663539,1	412070,074
587	663530,101	412057,597
588	663507,741	412036,838
589	663485,38	412016,08
590	663489,449	412006,81
591	663474,123	411987,632
592	663499,578	411965,208
593	663493,657	411960,621
594	663466,061	411978,595
595	663447,867	411964,035
596	663399,947	411903,435
597	663394,939	411903,538
598	663334,524	411838,883
599	663284,608	411783,902
600	663232,103	411724,659
601	663238,506	411721,423

PROJEKT

Lp.	x	y
494	666563,669	410288,613
495	666531,611	410282,749
496	666513,062	410280,863
497	666494,514	410278,976
498	666468,2	410276,827
499	666402,104	410288,908
500	666364,679	410296,937
501	666321,837	410316,423
502	666201,063	410394,067
503	666153,124	410422,526
504	666108,306	410443,764
505	666070,741	410453,622
506	665915,095	410477,243
507	665727,079	410505,126
508	665690,894	410504,173
509	665670,952	410502,996
510	665519,989	410494,085
511	665511,281	410493,571
512	665502,574	410493,057
513	665417,915	410475,314
622	662742,197	411105,702
623	662736,258	411097,775
624	662722,234	411079,057
625	662719,082	411075,113
626	662714,232	411072,782
627	662715,399	411062,464
628	662717,175	411046,771
629	662655,096	410959,089
630	662600,294	410880,825
631	662557,927	410821,428
632	662538,424	410794,065
633	662523,632	410799,641
634	662498,728	410763,814
635	662476,505	410733,238
636	662493,802	410730,475
637	662466,827	410692,435
638	662464,397	410679,88
639	662453,427	410666,865
640	662446,012	410658,068
641	662429,123	410639,443
642	662420,224	410628,477
643	662391,407	410592,967
644	662374,324	410561,304
645	662341,405	410512,688
646	662323,977	410483,116
647	662287,025	410420,063
648	662285,192	410416,13
649	662259,777	410361,605
650	662220,863	410255,982
651	662188,098	410160,482

Lp.	x	y
548	664450,403	411428,819
549	664432,918	411463,813
550	664315,391	411718,62
551	664301,646	411739,451
552	664179,99	411902,821
553	664137,271	411960,188
554	664130,252	411967,525
555	664065,482	412035,232
556	664040,124	412061,741
557	664022,046	412070,548
558	663983,205	412088,967
559	663973,775	412093,462
560	663930,723	412111,013
561	663907,741	412120,32
562	663853,601	412153,589
563	663794,77	412176,042
564	663789,436	412177,713
565	663784,101	412179,383
566	663750,798	412189,811
567	663747,807	412190,748
676	661476,187	409488,714
677	661399,409	409463,133
678	661304,228	409431,656
679	661213,92	409401,327
680	661209,382	409400,119
681	661175,65	409389,719
682	661114,625	409369,702
683	661091,097	409361,914
684	661018,893	409338,014
685	660960,527	409318,574
686	660879,001	409294,404
687	660847,927	409281,061
688	660828,46	409272,703
689	660718,375	409222,681
690	660654,604	409192,364
691	660380,692	409062,145
692	660356,25	409050,526
693	660323,485	409034,949
694	660318,072	409032,376
695	660173,908	408963,84
696	660153,175	408953,855
697	660073,256	408915,317
698	660048,994	408904,455
699	659961,425	408862,283
700	659956,359	408853,95
701	659930,731	408844,558
702	659902,685	408833,604
703	659829,901	408799,556
704	659813,493	408791,881
705	659742,164	408758,41

Lp.	x	y
602	663209,942	411684,616
603	663207,171	411666,397
604	663200,608	411660,481
605	663185,37	411660,258
606	663125,575	411592,449
607	663078,08	411539,023
608	663042,178	411484,434
609	663034,508	411489,949
610	663007,348	411467,186
611	662997,851	411451,735
612	662985,578	411430,109
613	662980,871	411420,179
614	662976,164	411410,249
615	662971,681	411412,479
616	662958,909	411396,981
617	662952,684	411387,268
618	662776,559	411112,412
619	662768,6	411109,694
620	662751,934	411120,238
621	662746,195	411111,966
730	658617,789	408131,051
731	658533,801	408076,999
732	658472,422	408036,986
733	658450,813	408023,178
734	658366,336	407969,011
735	658353,572	407960,652
736	658335,881	407949,458
737	658316,717	407937,259
738	658278,669	407913,039
739	658231,998	407883,33
740	658197,939	407861,507
741	658118,547	407809,767
742	658113,797	407806,672
743	658029,744	407753,023
744	657949,764	407701,561
745	657864,73	407646,967
746	657818,259	407616,485
747	657798,53	407603,544
748	657795,535	407601,579
749	657787,732	407596,68
750	657697,229	407537,361
751	657633,837	407496,764
752	657588,4	407468,465
753	657556,575	407448,643
754	657529,702	407431,196
755	657511,868	407419,617
756	657505,321	407413,161
757	657476,836	407396,451
758	657414,024	407354,676
759	657402,36	407348,184

PROJEKT

Lp.	x	y
652	662150,936	410068,123
653	662142,096	410041,881
654	662140,197	410024,924
655	662136,088	410012,995
656	662124,15	409985,903
657	662120,257	409980,034
658	662109,002	409952,166
659	662071,622	409888,57
660	662044,356	409848,672
661	662013,764	409796,596
662	661982,642	409760,507
663	661942,5	409719,109
664	661892,288	409674,947
665	661885,935	409669,754
666	661879,983	409665,375
667	661844,58	409639,326
668	661797,836	409611,426
669	661753,33	409587,84
670	661737,487	409579,444
671	661685,284	409557,693
672	661636,23	409539,953
673	661631,361	409538,608
674	661589,906	409524,9
675	661494,254	409494,733
784	658073,685	405993,003
785	658081,504	405987,045
786	658173,853	405916,676
787	658144,898	405741,392
788	658127,686	405637,192
789	658022,367	405000,921
790	658017,736	404972,948
791	658011,343	404934,325
792	657985,897	404780,597
793	657946,895	404544,97
794	657933,954	404466,79
795	657901,446	404270,4
796	657892,942	404219,024
797	657961,682	404207,73
798	659060,158	404027,225
799	659101,878	404020,391
800	659188,893	404006,138
801	659239,469	403997,854
802	659387,984	403973,568
803	659743,096	403915,451
804	660068,722	403862,16
805	660123,65	403853,171
806	660108,278	403759,444
807	660082,991	403606,091
808	660064,44	403486,019
809	660017,074	403195,902

Lp.	x	y
706	659639,761	408709,575
707	659606,782	408694,9
708	659605,351	408694,082
709	659572,412	408678,379
710	659527,051	408655,816
711	659467,455	408628,346
712	659387,636	408590,949
713	659345,719	408570,477
714	659316,114	408556,019
715	659270,929	408534,054
716	659236,544	408517,373
717	659172,964	408485,956
718	659166,803	408482,524
719	659121,645	408456,466
720	659107,902	408447,58
721	659038,147	408403,123
722	658975,789	408362,376
723	658954,679	408348,486
724	658870,702	408294,434
725	658861,366	408288,376
726	658806,854	408253,349
727	658732,701	408205,274
728	658667,874	408163,456
729	658662,976	408159,82
838	659398,806	402528,082
839	659388,601	402535,295
840	659370,74	402548,295
841	659363,333	402544,882
842	659359,915	402559,992
843	659269,406	402617,689
844	659246,185	402632,431
845	659148,941	402694,167
846	659106,586	402719,244
847	659061,276	402747,291
848	659000,514	402785,427
849	658947,318	402818,187
850	658878,677	402860,708
851	658808,691	402903,73
852	658717,271	402961,001
853	658667,356	402991,198
854	658629,6	403014,531
855	658573,345	403050,066
856	658489,828	403101,84
857	658480,025	403107,831
858	658413,1	403148,222
859	658347,05	403189,234
860	658324,06	403203,509
861	658250,579	403248,907
862	658193,451	403283,972
863	658177,669	403293,659

Lp.	x	y
760	657400,291	407339,242
761	657388,888	407289,939
762	657379,668	407252,384
763	657341,905	407098,559
764	657311,712	406975,576
765	657228,631	406637,158
766	657199,441	406518,258
767	657196,896	406507,864
768	657277,994	406489,946
769	657323,286	406479,94
770	657356,937	406466,245
771	657380,463	406452,545
772	657468,524	406382,997
773	657476,331	406376,496
774	657507,447	406350,493
775	657577,975	406295,36
776	657627,48	406256,947
777	657654,147	406236,255
778	657757,819	406165,116
779	657792,577	406146,175
780	657803,99	406139,974
781	657880,652	406098,319
782	657977,462	406053,211
783	658000,767	406039,511
892	657220,005	402855,851
893	657188,784	402840,772
894	657162,394	402828,026
895	657132,355	402811,913
896	657127,183	402809,169
897	657094,028	402787,718
898	657052,72	402757,066
899	657035,387	402745,237
900	656958,743	402691,044
901	656942,478	402679,161
902	656911,289	402656,374
903	656873,256	402628,754
904	656864,504	402621,585
905	656822,739	402591,581
906	656813,861	402585,134
907	656783,501	402563,078
908	656704,509	402504,216
909	656633,803	402453,501
910	656586,451	402419,356
911	656533,581	402383,051
912	656492,285	402362,611
913	656460,264	402345,528
914	656449,858	402332,39
915	656445,334	402330,582
916	656441,236	402332,342
917	656437,138	402334,102

PROJEKT

Lp.	x	y
810	660003,081	403106,511
811	659982,991	402984,748
812	659966,41	402880,783
813	659965,13	402872,746
814	659947,249	402761,452
815	659939,563	402714,737
816	659928,509	402645,229
817	659921,232	402601,72
818	659912,697	402549,284
819	659905,475	402503,834
820	659898,254	402458,384
821	659897,939	402454,558
822	659896,985	402450,05
823	659830,178	402425,172
824	659810,098	402410,408
825	659774,036	402412,403
826	659712,078	402411,166
827	659653,567	402411,521
828	659639,544	402412,329
829	659606,991	402414,216
830	659597,975	402414,967
831	659556,556	402429,805
832	659553,508	402431,42
833	659508,3	402456,653
834	659506,781	402457,609
835	659467,141	402480,493
836	659430,959	402504,778
837	659413,088	402517,984
946	655414,364	402007,536
947	655386,926	402010,786
948	655330,657	402020,027
949	655275,73	402028,966
950	655205,803	402042,273
951	655169,141	402050,342
952	655140,202	402061,54
953	655111,263	402072,738
954	655109,916	402073,304
955	655040,14	402100,661
956	655002,328	402115,829
957	654945,024	402137,382
958	654896,153	402154,693
959	654868,006	402159,908
960	654860,3	402161,33
961	654847,461	402163,435
962	654808,775	402164,514
963	654801,484	402164,717
964	654796,709	402164,664
965	654780,551	402164,484
966	654754,89	402163,546
967	654754,145	402163,511

Lp.	x	y
864	658158,415	403302,862
865	658157,535	403303,282
866	658156,656	403303,702
867	658154,299	403303,308
868	658146,691	403302,036
869	658140,024	403300,92
870	658060,159	403262,366
871	658032,716	403248,893
872	657997,378	403231,544
873	657993,193	403229,48
874	657920,395	403193,508
875	657916,321	403191,447
876	657862,603	403163,579
877	657796,431	403135,386
878	657734,48	403102,14
879	657661,45	403066,686
880	657598,359	403034,799
881	657591,635	403031,759
882	657540,737	403007,439
883	657511,432	402993,453
884	657502,51	402989,115
885	657484,888	402980,446
886	657480,709	402978,085
887	657476,53	402975,725
888	657447,705	402965,438
889	657397,488	402940,472
890	657293,938	402890,671
891	657224,11	402856,397
1000	654057,759	402024,125
1001	654057,673	402022,936
1002	654028,163	402008,204
1003	653977,84	401983,209
1004	653965,837	401977,285
1005	653954,605	401971,707
1006	653946,383	401971,205
1007	653942,05	401970,917
1008	653940,272	401970,814
1009	653934,383	401970,427
1010	653928,717	401970,044
1011	653912,807	401970,041
1012	653907,467	401969,995
1013	653901,905	401969,945
1014	653874,767	401969,509
1015	653875,57	401968,338
1016	653865,561	401968,129
1017	653865,33	401968,52
1018	653847,891	401967,165
1019	653765,653	401952,054
1020	653733,081	401945,436
1021	653716,604	401940,606

Lp.	x	y
918	656391,132	402310,135
919	656377,992	402294,698
920	656339,666	402286,515
921	656303,522	402269,806
922	656280,44	402261,611
923	656229,969	402243,68
924	656176,175	402225,02
925	656121,683	402213,136
926	656062,56	402204,582
927	656024,22	402202,463
928	656001,684	402200,08
929	655953,257	402180,146
930	655909,333	402163,075
931	655863,323	402144,642
932	655836,053	402133,517
933	655809,156	402122,543
934	655773,195	402107,748
935	655729,168	402084,937
936	655717,645	402077,312
937	655695,925	402067,825
938	655660,47	402055,412
939	655631,273	402052,362
940	655621,253	402047,339
941	655583,014	402045,682
942	655563,608	402053,254
943	655540,796	402048,095
944	655479,356	402028,018
945	655431,045	402013,226
1054	653352,024	401812,255
1055	653338,798	401806,304
1056	653331,405	401803,379
1057	653313,967	401796,615
1058	653311,436	401795,308
1059	653308,68	401794,063
1060	653301,097	401791,016
1061	653288,931	401786,129
1062	653280,43	401782,982
1063	653271,487	401779,694
1064	653263,185	401777,673
1065	653254,308	401776,563
1066	653251,321	401775,709
1067	653244,664	401774,844
1068	653230,604	401776,792
1069	653210,358	401776,631
1070	653189,29	401778,564
1071	653140,314	401785,09
1072	653129,822	401786,487
1073	653129,639	401784,636
1074	653083,2	401797,319
1075	653081,225	401801,302

PROJEKT

Lp.	x	y
968	654714,449	402161,656
969	654688,533	402160,445
970	654667,21	402159,941
971	654618,186	402158,784
972	654578,641	402157,85
973	654555,032	402157,293
974	654530,528	402155,357
975	654508,383	402153,608
976	654488,053	402152,002
977	654486,33	402151,933
978	654485,128	402150,886
979	654483,926	402149,838
980	654473,307	402146,847
981	654466,811	402143,611
982	654456,184	402141,015
983	654451,977	402140,004
984	654369,309	402092,176
985	654358,535	402086,015
986	654356,226	402084,713
987	654351,168	402081,838
988	654346,11	402078,962
989	654308,789	402065,321
990	654266,494	402060,809
991	654212,001	402064,946
992	654187,033	402067,128
993	654182,025	402067,221
994	654177,696	402067,101
995	654173,368	402066,981
996	654153,003	402066,416
997	654121,134	402058,099
998	654062,35	402028,047
999	654061,723	402026,121
1108	652456,613	401567,972
1109	652418,214	401536,88
1110	652364,314	401491,607
1111	652340,285	401475,596
1112	652320,112	401466,66
1113	652288,724	401456,697
1114	652270,254	401454,098
1115	652251,784	401451,5
1116	652210,682	401453,736
1117	652125,342	401459,2
1118	652112,861	401461,649
1119	652108,025	401462,597
1120	652103,659	401464,13
1121	652058,707	401479,904
1122	651956,86	401519,071
1123	651919,047	401528,934
1124	651911,44	401530,918
1125	651840,744	401554,31

Lp.	x	y
1022	653703,03	401940,651
1023	653691,347	401940,67
1024	653689,713	401938,987
1025	653689,916	401929,295
1026	653688,812	401928,876
1027	653684,622	401927,073
1028	653668,51	401920,8
1029	653652,397	401914,526
1030	653636,176	401908,117
1031	653616,814	401902,963
1032	653606,197	401899,904
1033	653604,431	401899,207
1034	653602,66	401898,774
1035	653601,008	401897,948
1036	653590,283	401894,755
1037	653575,918	401890,035
1038	653559,761	401885,871
1039	653558,238	401889,533
1040	653512,305	401873,986
1041	653506,093	401871,884
1042	653489,061	401867,041
1043	653486,078	401866,055
1044	653484,643	401865,497
1045	653482,323	401864,723
1046	653467,297	401859,659
1047	653444,65	401851,994
1048	653422,775	401844,61
1049	653401,19	401833,999
1050	653397,445	401832,205
1051	653387,53	401827,512
1052	653364,81	401817,998
1053	653358,417	401815,126
1162	651686,282	400985,396
1163	651690,952	400959,23
1164	651693,941	400917,785
1165	651702,441	400878,899
1166	651707,174	400839,206
1167	651720,604	400767,165
1168	651728,883	400728,208
1169	651735,305	400700,479
1170	651736,453	400695,524
1171	651738,312	400687,494
1172	651738,971	400677,411
1173	651737,321	400666,026
1174	651742,008	400660,12
1175	651783,614	400586,896
1176	651788,02	400583,756
1177	651802,253	400573,631
1178	651806,083	400571,403
1179	651816,891	400565,429

Lp.	x	y
1076	653069,511	401804,344
1077	653046,169	401810,405
1078	653030,213	401814,548
1079	653025,3	401815,369
1080	652997,505	401819,734
1081	652984,606	401819,398
1082	652935,496	401810,914
1083	652928,823	401810,774
1084	652916,972	401808,217
1085	652905,121	401805,659
1086	652891,494	401802,867
1087	652859,593	401796,129
1088	652845,377	401789,629
1089	652826,627	401781,781
1090	652808,924	401771,895
1091	652797,044	401765,261
1092	652785,159	401753,73
1093	652760,653	401744,508
1094	652757,245	401742,523
1095	652716,565	401719,37
1096	652700,512	401710,259
1097	652684,459	401701,147
1098	652657,852	401686,008
1099	652588,777	401646,848
1100	652549,33	401624,483
1101	652533,733	401609,575
1102	652532,871	401608,237
1103	652523,85	401608,641
1104	652521,851	401608,467
1105	652517,409	401608,044
1106	652505,221	401600,366
1107	652493,032	401592,687
1216	652714,479	399779,752
1217	652721,793	399765,526
1218	652761,751	399733,59
1219	652792,073	399720,45
1220	652816,416	399711,141
1221	652846,884	399708,143
1222	652871,495	399705,722
1223	652888,812	399697,186
1224	652900,056	399686,475
1225	652933,897	399654,476
1226	652944,252	399643,746
1227	652968,98	399616,435
1228	653002,869	399587,407
1229	653023,489	399564,957
1230	653044,065	399544,55
1231	653071,689	399522,316
1232	653103,424	399495,223
1233	653149,019	399475,486

PROJEKT

Lp.	x	y
1126	651798,614	401568,405
1127	651792,812	401569,207
1128	651762,479	401572,529
1129	651750,172	401581,113
1130	651711,232	401583,044
1131	651693,147	401583,941
1132	651692,925	401583,937
1133	651667,516	401585,911
1134	651639,811	401585,989
1135	651589,317	401585,127
1136	651566,218	401588,404
1137	651548,344	401591,856
1138	651521,406	401592,478
1139	651517,383	401593,318
1140	651501,413	401592,215
1141	651499,391	401592,075
1142	651496,917	401591,905
1143	651487,164	401591,231
1144	651491,686	401579,632
1145	651496,317	401567,75
1146	651521,737	401502,537
1147	651525,64	401496,812
1148	651534,119	401474,553
1149	651537,982	401464,211
1150	651557,698	401411,432
1151	651579,25	401360,081
1152	651605,07	401296,283
1153	651619,275	401255,733
1154	651640,352	401200,613
1155	651643,601	401187,563
1156	651648,132	401169,365
1157	651656,081	401124,503
1158	651663,161	401084,554
1159	651665,322	401077,01
1160	651666,283	401073,665
1161	651676,733	401026,636
1270	654266,222	399412,133
1271	654275,792	399412,075
1272	654314,581	399419,173
1273	654343,754	399412,941
1274	654359,22	399412,943
1275	654393,824	399397,33
1276	654441,265	399374,606
1277	654492,35	399353,148
1278	654508,753	399340,573
1279	654515,372	399335,429
1280	654532,289	399322,283
1281	654547,778	399305,666
1282	654563,282	399288,325
1283	654570,464	399280,301

Lp.	x	y
1180	651874,169	400534,97
1181	651891,456	400533,141
1182	651898,59	400532,387
1183	651912,725	400521,667
1184	651926,729	400511,868
1185	652008,943	400459,834
1186	652044,246	400439,841
1187	652049,822	400436,683
1188	652056,402	400433,12
1189	652069,519	400426,016
1190	652100,661	400410,841
1191	652118,514	400392,745
1192	652118,347	400384,889
1193	652192,049	400293,682
1194	652226,568	400276,667
1195	652250,991	400258,315
1196	652272,437	400243,925
1197	652281,394	400238,006
1198	652310,354	400218,867
1199	652313,065	400216,946
1200	652328,424	400206,254
1201	652333,726	400202,87
1202	652363,96	400183,323
1203	652372,389	400172,573
1204	652375,511	400168,591
1205	652378,127	400129,388
1206	652374,629	400105,56
1207	652386,97	400059,042
1208	652418,998	400028,45
1209	652450,411	400003,911
1210	652492,091	399971,353
1211	652557,595	399915,349
1212	652563,222	399910,761
1213	652650,787	399839,354
1214	652666,337	399824,973
1215	652681,804	399810,444
1324	656139,15	398862,294
1325	656177,503	398848,355
1326	656253,251	398817,452
1327	656324,217	398788,499
1328	656459,554	398740,268
1329	656478,741	398732,838
1330	656528,214	398719,207
1331	656597,57	398707,128
1332	656664,158	398684,112
1333	656667,183	398683,123
1334	656708,824	398661,281
1335	656848,863	398550,207
1336	656977,055	398446,792
1337	656982,946	398441,976

Lp.	x	y
1234	653160,114	399471,766
1235	653194,354	399462,737
1236	653230,488	399458,762
1237	653286,526	399455,347
1238	653305,991	399459,125
1239	653316,331	399461,132
1240	653328,36	399460,533
1241	653395	399476,344
1242	653405,057	399479,528
1243	653429,59	399487,311
1244	653476,235	399501,637
1245	653506,342	399498,523
1246	653551,784	399480,763
1247	653559,271	399477,959
1248	653574,105	399472,403
1249	653607,559	399453,331
1250	653634,926	399443,101
1251	653677,911	399441,319
1252	653783,491	399457,24
1253	653857,088	399470,297
1254	653869,117	399469,697
1255	653877,303	399468,147
1256	653883,193	399467,031
1257	653907,318	399462,734
1258	653928,377	399461,339
1259	653955,44	399460,073
1260	653977,65	399451,711
1261	653998,708	399450,316
1262	654050,025	399438,754
1263	654126,684	399412,895
1264	654146,067	399401,439
1265	654151,135	399398,58
1266	654167,19	399397,012
1267	654187,106	399399,584
1268	654207,023	399402,155
1269	654244,747	399412,199
1378	659401,273	396966,275
1379	659432,249	396939,023
1380	659466,225	396911,969
1381	659471,202	396908,257
1382	659511,167	396878,031
1383	659525,289	396867,35
1384	659569,332	396837,884
1385	659614,496	396803,04
1386	659619,201	396799,528
1387	659659,479	396769,462
1388	659694,818	396743,082
1389	659728,776	396716,887
1390	659799,952	396668,061
1391	659804,811	396664,677

PROJEKT

Lp.	x	y
1284	654587,211	399251,775
1285	654629,714	399199,995
1286	654666,061	399149,995
1287	654700,388	399105,955
1288	654717,048	399102,287
1289	654732,585	399098,867
1290	654772,453	399076,512
1291	654833,256	399053,356
1292	654853,419	399047,064
1293	654867,759	399042,493
1294	654883,445	399037,423
1295	654905,047	399031,492
1296	654945,825	399008,235
1297	655012,443	398957,971
1298	655015,405	398955,421
1299	655042,032	398932,495
1300	655104,616	398883,596
1301	655133,908	398866,754
1302	655166,116	398848,853
1303	655182,418	398846,172
1304	655188,439	398845,577
1305	655225,187	398854,416
1306	655259,178	398862,14
1307	655305,274	398870,917
1308	655323,017	398875,797
1309	655341,442	398880,864
1310	655412,756	398875,942
1311	655490,66	398880,131
1312	655537,628	398879,431
1313	655598,782	398876,136
1314	655645,577	398883,477
1315	655666,393	398885,533
1316	655687,433	398887,612
1317	655736,777	398895,403
1318	655780,022	398902,205
1319	655795,711	398902,148
1320	655840,11	398901,92
1321	655963,417	398890,342
1322	656026,806	398882,695
1323	656097,838	398874,126
1432	661538,777	395408,098
1433	661529,438	395390,256
1434	661519,409	395370,944
1435	661522,964	395368,294
1436	661576,967	395327,909
1437	661621,33	395296,113
1438	661649,133	395275,264
1439	661659,651	395267,045
1440	661673,27	395256,403
1441	661697,75	395236,471

Lp.	x	y
1338	657087,356	398357,891
1339	657204,862	398265,196
1340	657282,896	398202,033
1341	657355,27	398143,364
1342	657549,72	397986,841
1343	657577,572	397964,775
1344	657626,373	397925,965
1345	657778,791	397804,264
1346	657853,534	397744,34
1347	657883,222	397724,888
1348	657887,172	397722,338
1349	657921,943	397694,297
1350	657966,392	397676,553
1351	658094,54	397637,112
1352	658136,791	397628,283
1353	658167,098	397616,161
1354	658261,576	397587,228
1355	658343,634	397562,1
1356	658424,684	397538,055
1357	658466,713	397525,586
1358	658498,757	397520,489
1359	658523,173	397508,108
1360	658619,968	397477,875
1361	658713,026	397440,444
1362	658769,855	397416,321
1363	658774,797	397414,189
1364	658819,49	397390,459
1365	658906,115	397331,871
1366	658937,733	397310,756
1367	659048,795	397233,863
1368	659082,414	397212,858
1369	659116,122	397187,771
1370	659148,571	397170,678
1371	659155,746	397166,899
1372	659220,3	397145,719
1373	659268,866	397123,002
1374	659275,656	397117,326
1375	659290,282	397105,42
1376	659293,218	397103,442
1377	659324,01	397064,325
1486	662837,135	395151,545
1487	662902,357	395145,701
1488	662917,375	395145,407
1489	662963,469	395144,506
1490	662989,685	395146,411
1491	663107,263	395147,8
1492	663143,609	395148,288
1493	663173,002	395148,684
1494	663238,087	395148,96
1495	663365,002	395150,756

Lp.	x	y
1392	659813,511	396658,677
1393	659851,018	396633,023
1394	659881,788	396600,105
1395	659981,746	396527,808
1396	660075,361	396455,572
1397	660114,663	396425,362
1398	660140,334	396405,629
1399	660193,877	396364,392
1400	660315,264	396274,268
1401	660374,693	396228,555
1402	660434,314	396184,229
1403	660461,349	396164,278
1404	660467,798	396159,481
1405	660478,546	396151,486
1406	660589,294	396069,634
1407	660675,733	396005,293
1408	660732,426	395962,621
1409	660736,388	395959,614
1410	660821,146	395895,832
1411	660825,107	395892,824
1412	660844,344	395878,311
1413	660856,229	395869,345
1414	660910,397	395825,237
1415	660968,849	395778,657
1416	660997,505	395755,98
1417	661014,335	395743,879
1418	661022,382	395738,093
1419	661189,029	395614,831
1420	661208,41	395604,283
1421	661291,954	395542,506
1422	661361,023	395491,583
1423	661440,342	395431,757
1424	661442,961	395429,671
1425	661453,308	395421,571
1426	661485,813	395396,122
1427	661491,159	395391,992
1428	661501,414	395404,65
1429	661502,361	395405,807
1430	661514,714	395421,053
1431	661520,887	395417,726
1540	666664,584	395182,528
1541	666813,137	395185,785
1542	667415,633	395189,814
1543	667535,513	395190,843
1544	667618,066	395191,552
1545	667630,563	395191,652
1546	667734,699	395192,505
1547	667908,101	395193,925
1548	667947,929	395194,252
1549	668061,568	395194,499

PROJEKT

Lp.	x	y
1442	661710,805	395224,91
1443	661739,67	395217,852
1444	661768,561	395214,615
1445	661803,108	395212,163
1446	661806,007	395211,899
1447	661833,056	395209,32
1448	661841,8	395208,487
1449	661861,763	395206,432
1450	661878,34	395201,536
1451	661903,206	395204,135
1452	661919,914	395208,264
1453	661934,672	395215,048
1454	661982,571	395232,453
1455	661995,041	395237,079
1456	662005,388	395242,346
1457	662034,425	395257,124
1458	662040,831	395259,244
1459	662047,911	395261,049
1460	662052,102	395262,723
1461	662056,952	395264,741
1462	662085,685	395278,489
1463	662116,487	395304,136
1464	662135,874	395332,754
1465	662182,009	395384,227
1466	662204,679	395390,463
1467	662216,963	395393,438
1468	662247,037	395396,943
1469	662268,231	395394,586
1470	662327,737	395380,762
1471	662373,704	395370,083
1472	662438,725	395358,305
1473	662451,121	395356,278
1474	662499,84	395342,094
1475	662538,371	395330,517
1476	662599,762	395312,071
1477	662609,704	395310,319
1478	662647,935	395292,477
1479	662676,262	395274,676
1480	662704,215	395253,708
1481	662708,933	395248,886
1482	662740,086	395217,049
1483	662772,376	395186,303
1484	662792,23	395174,239
1485	662813,682	395160,367
1594	670778,326	395204,632
1595	670839,147	395201,597
1596	670863,188	395201,283
1597	670886,963	395200,961
1598	671139,113	395192,31
1599	671185,279	395187,828

Lp.	x	y
1496	663420,004	395150,986
1497	663494,616	395151,297
1498	663509,643	395151,294
1499	663625,244	395151,268
1500	663763,933	395153,987
1501	663829,326	395155,39
1502	663966,543	395159,261
1503	663975,006	395158,925
1504	664027,32	395158,479
1505	664089,745	395157,947
1506	664260,429	395157,897
1507	664387,834	395157,731
1508	664391,837	395157,821
1509	664416,304	395158,371
1510	664494,709	395160,066
1511	664524,21	395159,412
1512	664597,4	395160,464
1513	664673,827	395161,062
1514	664812,958	395163,923
1515	664874,287	395164,694
1516	664899,388	395165,009
1517	664907,07	395164,787
1518	664945,675	395164,996
1519	665082,08	395166,928
1520	665096,283	395167,129
1521	665181,711	395167,198
1522	665242,152	395167,247
1523	665263,951	395167,671
1524	665312,37	395168,363
1525	665336,362	395168,705
1526	665432,923	395169,559
1527	665436,589	395169,838
1528	665478,195	395170,181
1529	665530,687	395171,36
1530	665772,554	395172,583
1531	665779,11	395172,993
1532	665957,45	395178,908
1533	666030,295	395179,778
1534	666038,653	395179,877
1535	666280,708	395182,564
1536	666353,405	395180,897
1537	666412,593	395181,174
1538	666508,755	395179,98
1539	666514,108	395179,442
1648	671618,047	396029,364
1649	671637,072	396061,48
1650	671650,966	396087,865
1651	671663,333	396111,35
1652	671774,457	396300,804
1653	671799,299	396345,3

Lp.	x	y
1550	668235,85	395194,879
1551	668273,123	395195,405
1552	668340,317	395196,354
1553	668352,599	395196,527
1554	668398,685	395197,178
1555	668516,341	395198,839
1556	668526,45	395198,823
1557	668674,51	395198,599
1558	668828,688	395200,081
1559	668907,699	395200,841
1560	668962,915	395201,235
1561	668972,856	395201,233
1562	669010,465	395201,224
1563	669018,696	395201,344
1564	669067,601	395203,693
1565	669097,993	395202,995
1566	669101,107	395203,065
1567	669211,933	395202,959
1568	669361,925	395202,815
1569	669370,059	395199,782
1570	669438,844	395200,803
1571	669494,141	395201,624
1572	669522,511	395202,045
1573	669534,437	395202,222
1574	669534,671	395207,931
1575	669535,021	395216,494
1576	669557,592	395216,789
1577	669565,374	395216,89
1578	669593,282	395217,255
1579	669615,426	395217,544
1580	670009,515	395222,689
1581	670034,226	395223,012
1582	670146,458	395224,477
1583	670254,744	395224,938
1584	670377,051	395225,46
1585	670406,36	395225,585
1586	670442,303	395226,469
1587	670487,325	395227,577
1588	670518,603	395228,347
1589	670634,292	395222,025
1590	670710,94	395219,501
1591	670745,916	395218,349
1592	670767,534	395216,976
1593	670777,832	395216,715
1702	673145,377	397086,099
1703	673147,62	397093,119
1704	673152,757	397109,199
1705	673158,314	397120,927
1706	673160,471	397151,256
1707	673163,347	397191,679

PROJEKT

Lp.	x	y
1600	671227,025	395184,633
1601	671242,994	395183,635
1602	671296,528	395166,611
1603	671295,744	395180,436
1604	671293,156	395207,351
1605	671287,577	395208,148
1606	671290,765	395219,307
1607	671270,84	395255,97
1608	671254,135	395297,487
1609	671243,741	395355,598
1610	671241,29	395435,517
1611	671241,109	395437,467
1612	671240,788	395440,916
1613	671238,43	395458,604
1614	671237,045	395468,991
1615	671236,381	395473,971
1616	671231,961	395507,129
1617	671229,809	395523,275
1618	671220,199	395595,366
1619	671220,336	395607,647
1620	671220,627	395633,759
1621	671240,812	395673,038
1622	671242,411	395672,465
1623	671251,561	395671,009
1624	671254,348	395674,003
1625	671258,282	395678,231
1626	671272,843	395690,47
1627	671315,09	395702,346
1628	671336,815	395707,492
1629	671409,006	395724,593
1630	671430,187	395738,874
1631	671461,959	395760,296
1632	671463,66	395761,907
1633	671488,99	395785,9
1634	671497,119	395798,65
1635	671504,646	395810,455
1636	671503,938	395814,989
1637	671504,501	395844,786
1638	671509,387	395854,921
1639	671516,715	395870,124
1640	671518,534	395873,409
1641	671524,124	395883,502
1642	671552,317	395924,198
1643	671557,644	395931,887
1644	671577,583	395959,234
1645	671589,086	395982,186
1646	671596,754	395997,487
1647	671599,229	396001,193
1756	674034,888	398037,716
1757	674045,083	398054,859

Lp.	x	y
1654	671807,253	396359,546
1655	671818,665	396377,31
1656	671823,63	396385,039
1657	671850,15	396414,14
1658	671846,262	396415,846
1659	671842,02	396417,677
1660	671827,48	396423,956
1661	671840,95	396454,459
1662	671856,483	396489,632
1663	671897,182	396577,975
1664	671920,172	396640,178
1665	671921,805	396666,984
1666	671923,16	396689,222
1667	671922,51	396700,1
1668	671921,375	396719,115
1669	671919,483	396750,794
1670	671918,402	396768,908
1671	671945,533	396767,79
1672	671955,313	396819,455
1673	672236,76	396796,011
1674	672246,684	396795,185
1675	672270,045	396793,239
1676	672408,09	396781,119
1677	672418,094	396780,24
1678	672512,006	396771,995
1679	672562,102	396767,596
1680	672584,944	396765,591
1681	672614,508	396762,995
1682	672767,002	396749,606
1683	672768,424	396751,051
1684	672769,845	396752,496
1685	672805,468	396791,916
1686	672811,009	396799,489
1687	672834,726	396831,905
1688	672876,058	396888,398
1689	672885,718	396901,601
1690	672922,419	396944,651
1691	672969,212	396992,256
1692	672990,857	397007,044
1693	673006,606	397016,686
1694	673012,797	397021,645
1695	673045,708	397033,865
1696	673078,804	397046,154
1697	673100,534	397052,684
1698	673120,134	397058,573
1699	673124,801	397059,976
1700	673132,247	397062,595
1701	673133,093	397064,108
1810	676531,173	397883,155
1811	676595,872	397901,939

Lp.	x	y
1708	673165,077	397199,919
1709	673165,671	397202,752
1710	673166,977	397208,971
1711	673169,759	397222,224
1712	673174,012	397234,734
1713	673174,391	397235,848
1714	673181,558	397248,585
1715	673197,122	397259,684
1716	673199,499	397261,379
1717	673214,044	397268,704
1718	673245,413	397284,503
1719	673250,68	397287,157
1720	673271,368	397295,392
1721	673290,021	397302,817
1722	673338,733	397324,455
1723	673340,363	397325,53
1724	673344,643	397328,356
1725	673349,687	397331,03
1726	673354,605	397333,638
1727	673449,019	397383,702
1728	673457,999	397389,267
1729	673462,267	397391,913
1730	673571,506	397455,681
1731	673585,079	397463,289
1732	673694,65	397506,867
1733	673713,874	397513,765
1734	673723,539	397517,233
1735	673725,014	397517,966
1736	673728,648	397519,771
1737	673830,713	397570,481
1738	673850,934	397580,527
1739	673880,341	397595,137
1740	673988,625	397655,079
1741	673993,284	397657,658
1742	674076,309	397703,617
1743	674089,72	397711,604
1744	674109,998	397726,124
1745	674117,314	397731,364
1746	674208,588	397815,802
1747	674218,736	397823,707
1748	674204,15	397837,958
1749	674202,024	397838,761
1750	674200,047	397839,507
1751	674138,577	397907,501
1752	674136,496	397911,504
1753	674136,019	397912,424
1754	674040,183	398017,487
1755	674033,89	398024,488
1864	678235,443	400363,981
1865	678235,883	400372,856

PROJEKT

Lp.	x	y
1758	674063,034	398078,087
1759	674071,848	398074,227
1760	674151,203	398054,881
1761	674182,073	398047,355
1762	674332,266	398032,914
1763	674357,358	398055,662
1764	674386,458	398052,95
1765	674395,855	398050,66
1766	674421,273	398043,336
1767	674430,589	398029,487
1768	674448,281	397996,811
1769	674451,462	397990,935
1770	674458,741	397978,682
1771	674469,389	397970,05
1772	674476,092	397968,818
1773	674474,878	397963,275
1774	674545,411	397933,299
1775	674595,906	397903,805
1776	674623,859	397892,532
1777	674742,609	397845,624
1778	674837,391	397790,707
1779	674864,499	397777,381
1780	674877,364	397779,305
1781	674907,579	397776,489
1782	674994,8	397760,591
1783	675073,475	397746,252
1784	675149,855	397733,813
1785	675288,597	397739,228
1786	675301,707	397739,601
1787	675331,103	397741,234
1788	675372,845	397753,757
1789	675412,499	397747,495
1790	675510,592	397734,973
1791	675541,898	397737,06
1792	675562,769	397726,625
1793	675629,556	397720,363
1794	675679,645	397720,363
1795	675717,213	397730,799
1796	675758,954	397747,495
1797	675823,654	397762,105
1798	675957,227	397805,934
1799	676003,142	397822,63
1800	676038,623	397833,066
1801	676117,932	397864,372
1802	676168,021	397878,981
1803	676216,024	397883,155
1804	676278,637	397891,504
1805	676339,162	397889,417
1806	676366,294	397876,894
1807	676397,6	397864,372

Lp.	x	y
1812	676637,614	397908,2
1813	676679,355	397908,2
1814	676725,271	397901,939
1815	676771,187	397906,113
1816	676844,235	397874,807
1817	676888,063	397849,762
1818	676936,066	397833,066
1819	676956,937	397847,675
1820	676956,937	397893,591
1821	676929,805	397941,594
1822	676929,805	397985,422
1823	676969,459	398022,99
1824	677027,897	398077,254
1825	677025,81	398106,473
1826	677055,029	398175,346
1827	677071,726	398215,001
1828	677080,074	398298,484
1829	677069,947	398373,971
1830	677071,726	398459,189
1831	677071,726	398534,324
1832	677107,206	398617,807
1833	677163,557	398736,77
1834	677196,951	398786,86
1835	677244,953	398816,079
1836	677311,74	398826,514
1837	677357,656	398851,559
1838	677493,316	398935,042
1839	677539,96	398977,224
1840	677539,957	398978,251
1841	677539,626	399070,888
1842	677539,597	399079,176
1843	677539,574	399085,658
1844	677539,547	399093,2
1845	677539,476	399113,224
1846	677539,107	399216,674
1847	677540,011	399216,689
1848	677616,358	399217,955
1849	677697,512	399219,3
1850	677765,079	399220,42
1851	678013,6	399224,541
1852	678062,949	399225,359
1853	678064,043	399225,377
1854	678103,939	399226,039
1855	678192,745	399227,511
1856	678195,216	399227,552
1857	678244,014	399228,361
1858	678243,323	399301,765
1859	678240,744	399575,887
1860	678238,715	399876,53
1861	678238,486	399910,548

Lp.	x	y
1866	678235,08	400607,873
1867	678280,062	400608,436
1868	678495,537	400611,133
1869	678605,954	400612,516
1870	678793,808	400614,867
1871	678921,84	400616,47
1872	678923,715	400616,494
1873	678925,152	400616,799
1874	678932,327	400978,625
1875	679007,207	400979,108
1876	679156,258	400980,068
1877	679374,561	400981,474
1878	679375,257	400981,478
1879	679441,593	400981,905
1880	679644,545	400983,213
1881	679644,896	400983,215
1882	679643,962	401052,554
1883	679643,139	401113,675
1884	679643,118	401115,273
1885	679642,712	401145,426
1886	679642,513	401160,208
1887	679642,325	401174,114
1888	679641,009	401271,882
1889	679640,32	401323,032
1890	679640,27	401326,808
1891	679639,98	401350,006
1892	679639,712	401371,474
1893	679638,627	401458,472
1894	679636,027	401666,926
1895	679635,841	401681,863
1896	679635,769	401687,635
1897	679635,556	401698,992
1898	679634,354	401762,907
1899	679632,851	401842,894
1900	679632,786	401846,362
1901	679632,166	401879,364
1902	679632,115	401882,066
1903	679631,348	401922,894
1904	679629,278	402032,998
1905	679750,195	402034,338
1906	679874,582	402035,718
1907	679887,321	402035,859
1908	679902,613	402036,028
1909	679990,595	402037,004
1910	680015,756	402037,283
1911	680087,403	402038,077
1912	680223,213	402051,049
1913	680231,561	402038,526
1914	680248,258	401998,872
1915	680273,303	401988,437

PROJEKT

Lp.	x	y
1808	676445,603	397868,546
1809	676481,083	397870,633
1918	680367,221	402042,701
1919	680398,527	402038,526
1920	680421,485	402026,004
1921	680444,443	402036,439
1922	680456,966	402061,484
1923	680490,359	402096,965
1924	680486,185	402138,706
1925	680467,401	402157,49
1926	680444,443	402174,186
1927	680411,05	402222,189
1928	680404,789	402272,279
1929	680406,876	402341,153
1930	680436,095	402370,372
1931	680467,401	402401,678
1932	680504,968	402422,549
1933	680521,665	402460,116
1934	680521,665	402499,771
1935	680525,839	402554,035
1936	680530,013	402602,037
1937	680580,103	402631,256
1938	680588,451	402672,998
1939	680527,926	402695,956
1940	680450,704	402748,133
1941	680365,134	402796,136
1942	680318,463	402821,279
1943	680294,299	402818,409
1944	680268,71	402869,927
1945	680196,064	402866,317
1946	680195,697	402900,44
1947	680194,4	403020,776
1948	680194,343	403026,03

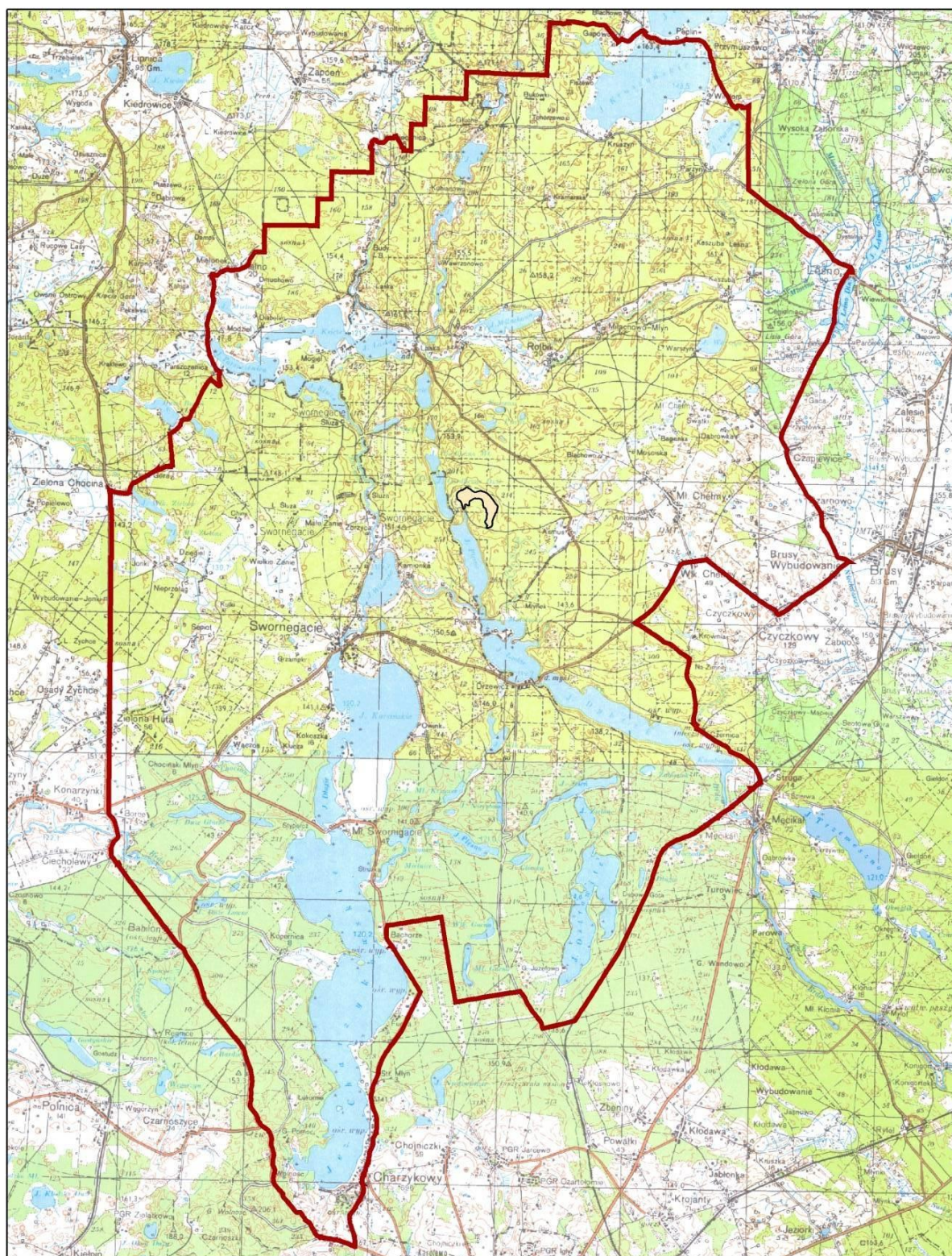
Lp.	x	y
1862	678238,435	399917,994
1863	678236,651	400268,501
1950	680188,978	403039,803
1951	680187,082	403043,834
1952	680181,539	403055,616
1953	680246,998	403056,834
1954	680336,179	403058,493
1955	680342,866	403058,617
1956	680343,735	403058,634
1957	680464,6	403060,883
1958	680482,994	403061,225
1959	680494,764	403061,444
1960	680576,949	403062,973
1961	680790,973	403066,956
1962	680842,553	403067,916
1963	680853,459	403068,119
1964	680894,438	403068,881
1965	680893,124	403121,375
1966	680888,687	403298,593
1967	680887,532	403344,744
1968	680886,935	403368,612
1969	680885,718	403417,203
1970	680915,686	403417,914
1971	680977,994	403419,391
1972	681131,089	403423,02
1973	681233,409	403425,446
1974	681266,805	403426,237
1975	681346,491	403428,126
1976	681413,265	403429,709
1977	681594,841	403434,014
1978	681591,807	403535,69
1979	681586,022	403729,534
1980	681584,814	403770,017

Lp.	x	y
1916	680300,435	401994,698
1917	680329,654	402017,656
1982	681572,756	404140,778
1983	681570,019	404209,158
1984	681566,416	404299,206
1985	681564,661	404343,057
1986	681559,302	404476,956
1987	681558,629	404493,768
1988	682259,728	404519,139
1989	682245,183	404857,349
1990	682245,686	404857,366
1991	682233,664	405148,745
1992	682230,659	405221,589
1993	682211,497	405620,739
1994	682200,222	405917,24
1995	682200,031	405921,815
1996	682187,135	406263,413
1997	682180,915	406418,287
1998	682173,19	406610,656
1999	682241,237	406616,749
2000	682248,624	406617,279
2001	682865,441	406661,538
2002	683529,533	406695,767
2003	683555,771	406697,12
2004	683549,465	406746,81
2005	683544,006	406789,835
2006	683539,723	406902,12
2007	683540,167	406997,624
2008	683521,65	407038,938
2009	683521,535	407050,204
2010	683541,37	407124,734
2011	683539,242	407193,824
2012	683581,04	407190,072

PROJEKT

Załącznik nr 2. Mapa obszaru Natura 2000

Legenda

- Obszar wyłączony z PZO
- Wielki Sandr Brdy PLB220001

1:125 000

0 1,25 2,5 5 km

PROJEKT

Załącznik nr 3. Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia ²		Opis zagrożenia
		istniejące	potencjalne	
1.	A038 Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i> /przelotne/	1) G02.09 obserwowanie przyrody;		1) Niepokojenie ptaków, fotografowanie (dotyczy obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”);
			1) C03.03 produkcja energii wiatrowej; 2) D02.01 linie elektryczne i telefoniczne; 3) D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne; 4) J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie	Dotyczy obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”: Ad. 1), 2), 3) możliwe kolizje ptaków z siłowniami wiatrowymi, liniami energetycznymi i telefonicznymi. 4) zmniejszanie powierzchni siedlisk gatunku poprzez melioracje terenu.
2.	A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i> /wydające	1) K03.04 drapieżnictwo; 2) B02.01 odnowienie lasu po wycince; 3) B02.02 wycinka lasu; 4) B02.04 usuwanie martwych i		1) głównie ze strony łasicowatych <i>Mustelidae</i> i jenota <i>Nyctereutes procyonoides</i> ;

² "kody zagrożeń, zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, Wersja 2012.1, Załącznik nr 5 "Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja: 12.04.2011"

PROJEKT

	potomstwo/	<p>umierających drzew;</p> <p>5) B07 inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;</p> <p>6) G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze;</p> <p>7) G01.01.01 motorowe sporty wodne</p> <p>8) G01.01.02 niemotorowe sporty wodne;</p> <p>9) G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych;</p> <p>10) G02 infrastruktura sportowa i rekreacyjna;</p> <p>11) G02.09 obserwowanie przyrody;</p> <p>12) E01.03 zabudowa rozproszona.</p>		<p>Ad. 2), 3), 4), 5) prowadzenie prac leśnych w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania, usuwanie miejsc lęgowych (dotyczy obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”).</p> <p>Ad. 6), 7), 8), 9), 10), 11) możliwe niepokojenie ptaków w okresie lęgowym, ruch kajakowy i innych jednostek pływających, płoszenie samic wodzących pisklęta, fotografowanie ptaków przy gniazdach i samic wodzących pisklęta, biwakowanie (dotyczy obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”);</p> <p>Ad. 12) zabudowa w bezpośrednim sąsiedztwie brzegów rzek i zbiorników wodnych, niszczenie trzcinowisk (dotyczy obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”).</p>
			<p>1) D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe;</p> <p>2) B04 stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych;</p> <p>3) C03.03 produkcja energii wiatrowej;</p> <p>4) D.02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne</p> <p>5) J02.01 zasypywanie terenu,</p>	<p>Dotyczy obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”:</p> <p>1) możliwe niepokojenie ptaków w okresie lęgowym;</p> <p>2) wpływanie na zasoby pokarmowe na żerowiskach;</p> <p>3), 4) tworzenie barier ekologicznych, możliwe kolizje ptaków z liniami energetycznymi i telefonicznymi, z masztami i</p>

PROJEKT

			melioracje i osuszanie. 6) F03.01 Polowanie	antenami komunikacyjnymi oraz z siłowniami wiatrowymi; 5) zmniejszanie powierzchni siedlisk gatunku poprzez melioracje terenu. 6) przypadkowe zastrzelenie podczas polowań
3.	A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i> /zimujące/	nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)	nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)	nie spełnia kryteriów uznania za przedmiot ochrony - niewielka liczebność populacji zimującej w obszarze wg SDF (aktualizacja 10.2013) wykazuje zimującą populację 15 os. (dane są spójne z danymi Zaborskiego Parku Krajobrazowego) Progi kwalifikujące obszar dla gągoła (koncentracje pozalęgowe) B1, C3 – 11500 os. (wg. Wilk i in. 2010).
4.	A070 Nurogęś <i>Mergus merganser</i>	1) B02.01 odnowienie lasu po wycince; 2) B02.02 wycinka lasu B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew; 3) B07 inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej; 4) D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; 5) D01.02 drogi, autostrady; 6) G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze; 7) G01.01.01 motorowe sporty		Ad. 1), 2), 3) prowadzenie prac leśnych w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania, usuwanie miejsc lęgowych (dotyczy obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”); 5) droga wzdłuż Jeziora Charzykowskiego /ruch samochodowy/; Ad. 4), 6), 7), 8), 9), 11) niepokojenie ptaków w okresie lęgowym, ruch kajakowy i innych jednostek pływających, płoszenie samic wodzących pisklęta,

PROJEKT

		<p>wodne</p> <p>8) G01.01.02 niemotorowe sporty wodne;</p> <p>9) G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych;</p> <p>10) G02 infrastruktura sportowa i rekreacyjna;</p> <p>11) G02.09 obserwowanie przyrody;</p> <p>12) E01.03 zabudowa rozproszona;</p> <p>13) K03.04 drapieżnictwo.</p>		<p>fotografowanie ptaków przy gniazdach i samic wodzących pisklęta, biwakowanie (dotyczy wszystkich zbiorników i cieków poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”).</p> <p>Ad. 10), 12) Zanik siedlisk gniazdowych w wyniku zabudowy brzegów wód i intensyfikacji rekreacji, niszczenie trzcinowisk. (dotyczy obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”).</p> <p>13) Drapieżnictwo głównie ze strony łasicowatych <i>Mustelidae</i> i jenota <i>Nyctereutes procyonoides</i>.</p>
			<p>1) B04 stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych;</p> <p>2) C03.03 produkcja energii wiatrowej;</p> <p>3) D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne;</p> <p>4) D02.03 maszty i anteny komunikacyjne;</p> <p>5) J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie.</p>	<p>Dotyczy obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”:</p> <p>1) możliwe wpływające na zasoby pokarmowe na żerowiskach poprzez stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych.;</p> <p>Ad. 2), 3), 4) możliwe kolizje ptaków z liniami energetycznymi i telefonicznymi, z masztami i antenami komunikacyjnymi oraz siłowniami wiatrowymi;</p> <p>5) zmniejszanie powierzchni siedlisk gatunku poprzez melioracje.</p>
5.	A075 Bielik <i>Haliaeetus</i>	<p>1) K03.04 drapieżnictwo;</p> <p>2) B02.01 odnowienie lasu po</p>		<p>1) głównie ze strony kruka <i>Corvus corax</i>;</p>

PROJEKT

	<i>albicilla</i>	<p>wycince;</p> <p>3) B02.02 wycinka lasu;</p> <p>4) B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew;</p> <p>5) B07 inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;</p> <p>6) D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe;</p> <p>7) G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze;</p> <p>8) G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych;</p> <p>9) G02.09 obserwowanie przyrody;</p>		<p>Ad. 2), 3), 4), 5) prowadzenie prac leśnych w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania (dotyczy obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”).</p> <p>Ad. 6), 7), 8), 9) niepokojenie ptaków w okresie lęgowym, w miejscach gniazdowania; biwakowanie, płoszenie ptaków, rozpraszanie ofiar stanowiących pokarm (dotyczy obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”).</p>
			<p>1) B04 stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych</p> <p>2) C03.03 produkcja energii wiatrowej</p> <p>3) D01.02 drogi, autostrady</p> <p>4) D01.03 parkingi samochodowe i miejsca postojowe</p> <p>5) D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne</p> <p>6) D02.03 maszty i anteny komunikacyjne</p> <p>7) F03.02.02 wyjmowanie z gniazd</p> <p>8) J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie</p>	<p>Dotyczy obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”:</p> <p>Ad.1) Wpływanie na zasoby pokarmowe na żerowiskach.</p> <p>Ad. 3), 4)Niepokojenie ptaków w okresie lęgowym, tworzenie barier ekologicznych, kolizje z pojazdami.</p> <p>Ad. 2), 5), 6)Kolizje ptaków z masztami i antenami komunikacyjnymi, liniami energetycznymi i telefonicznymi, siłowniami wiatrowymi</p> <p>Ad. 7)Hodowanie ptaków do celów sokolniczych i kolekcjonerskich.</p> <p>Ad. 8)Zmniejszanie powierzchni</p>

PROJEKT

				żerowisk poprzez melioracje terenu
6.	A127 Żuraw <i>Grus grus</i> (wydające potomstwo)	1) D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe 2) G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze 3) G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 4) G02.09 obserwowanie przyrody 5) K03.04 drapieżnictwo 6) B02.01 odnowienie lasu po wycince 7) B02.02 wycinka lasu B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew 8) B07 inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej 9) J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie		Ad. 1), 2), 3) niepokojenie ptaków w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania; płoszenie ptaków, rozpraszanie rodzin, biwakowanie Ad. 4) Fotografowanie ptaków przy gniazdach i z pisklętami. Ad. 5) Drapieżnictwo ze strony dzika <i>Sus scrofa</i> , kruka <i>Corvus corax</i> , lisa <i>Vulpes vulpes</i> oraz łasicowatych <i>Mustelidae</i> . Ad. 6), 7), 8) Prowadzenie prac leśnych w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania, likwidacja miejsc lęgowych (dot. obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”) Ad. 9) Zmniejszanie powierzchni żerowisk poprzez melioracje terenu (dot. obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”).
			1) B04 stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych 2) C03.03 produkcja energii wiatrowej 3) D01.02 drogi, autostrady 4) D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne 5) D02.03 maszty i anteny komunikacyjne	Dot. obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”: Ad. 1) wpływanie na zasoby pokarmowe na żerowiskach Ad. 3) niepokojenie ptaków w okresie lęgowym, tworzenie barier ekologicznych, kolizje z pojazdami Ad. 2), 4), 5) kolizje ptaków z

PROJEKT

				masztami i antenami komunikacyjnymi, liniami energetycznymi i telefonicznymi, siłowniami wiatrowymi.
7.	A127 Żuraw <i>Grus grus</i> (przelotne)	X brak zagrożeń i nacisków	<ul style="list-style-type: none"> 1) D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe 2) G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze 3) B04 stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych 4) C03.03 produkcja energii wiatrowej 5) D01.02 drogi, autostrady 6) D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne 7) D02.03 maszty i anteny komunikacyjne 	<p>Ad. 1), 2) Potencjalnie - niepokojenie ptaków na zlotowisku</p> <p>Ad. 3) Działania będące potencjalnym zagrożeniem poza terenem zlotowiska: negatywny wpływ na bazę pokarmową</p> <p>Ad. 4), 5), 6), 7) tworzenie barier ekologicznych, kolizje z pojazdami, z liniami energetycznymi, telefonicznymi, siłowniami wiatrowymi oraz z masztami i antenami komunikacyjnymi</p>
8.	A215 Puchacz <i>Bubo bubo</i>	<ul style="list-style-type: none"> 1) B02.01 odnowienie lasu po wycince 2) B02.02 wycinka lasu 3) B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew 4) B07 inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej 5) D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe 6) G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji 		<p>Ad. 1), 2), 3), 4) Prowadzenie prac leśnych w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania, utrata miejsc lęgowych gatunku (dot. obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”)</p> <p>Ad. 5), 6), 7), 8), 9) Niepokojenie ptaków w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania, w efekcie zmniejszenie sukcesu</p>

PROJEKT

		uprawiane w plenerze 7) G01.01.01 motorowe sporty wodne 8) G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych 9) G02.09 obserwowanie przyrody 10) K03.04 drapieżnictwo		lęgowego; płoszenie ptaków, rozpraszanie ofiar stanowiących pokarm, biwakowanie (dot. obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”) Ad. 10) Drapieżnictwo głównie ze strony kruka <i>Corvus corax</i> , lisa <i>Vulpes vulpes</i> , dzika <i>Sus scrofa</i> .
			1) B04 stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych 2) D01.02 drogi, autostrad 3) D01.03 parkingi samochodowe i miejsca postojowe 4) D02.01 linie elektryczne i telefoniczne 5) D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne 6) D02.03 maszty i anteny komunikacyjne 7) F03.02.02 wyjmowanie z gniazd 8) J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie	Dot. obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”: Ad. 1)wpływanie na zasoby pokarmowe na żerowiskach Ad. 2), 3), niepokojenie ptaków w okresie lęgowym, tworzenie barier ekologicznych, kolizje z pojazdami Ad. 4), 5), 6) kolizje ptaków z masztami i antenami komunikacyjnymi, liniami energetycznymi i telefonicznymi, siłowniami wiatrowymi Ad. 7) hodowanie ptaków do celów sokolniczych i kolekcjonerskich. Ad. 8) zmniejszanie powierzchni żerowisk poprzez melioracje terenu
9.	A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	1) D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe 2) G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze 3) G01.02 turystyka piesza, jazda		Ad. 1), 2), 3)Niepokojenie ptaków w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania (dot. obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”) Ad. 4), 5), 6), 7)Prowadzenie prac

PROJEKT

		<p>konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych</p> <p>4) B02.01 odnowienie lasu po wycince</p> <p>5) B02.02 wycinka lasu</p> <p>6) B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew</p> <p>7) B07 inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej</p> <p>8) K03.04 drapieżnictwo</p>		<p>leśnych w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania, zmniejszanie bazy pokarmowej, biwakowanie (dot. obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”)</p> <p>Ad. 8) Drapieżnictwo głównie ze strony kruka <i>Corvus corax</i> oraz lisa <i>Vulpes vulpes</i>.</p>
			<p>1) B04 stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych</p> <p>2) D01.02 drogi, autostrady</p> <p>3) D01.03 parkingi samochodowe i miejsca postojowe</p> <p>4) D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne</p> <p>5) D02.03 maszty i anteny komunikacyjne</p>	<p>Dot. obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”:</p> <p>Ad. 1) Wpływanie na zasoby pokarmowe na żerowiskach.</p> <p>Ad. 2), 3) Niepokojenie ptaków w okresie lęgowym, tworzenie barier ekologicznych, kolizje z pojazdami.</p> <p>Ad. 4), 5) Kolizje ptaków z masztami i antenami komunikacyjnymi, liniami energetycznymi i telefonicznymi</p>
10.	A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	<p>1) B02.02 wycinka lasu</p> <p>2) B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew</p> <p>3) B07 inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej</p> <p>4) D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe</p> <p>5) G02 infrastruktura sportowa i rekreacyjna</p> <p>6) G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji</p>		<p>Ad. 1), 2), 3) Prowadzenie prac leśnych w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania, usuwanie wykrotów, w których mogą gniazdować ptaki;</p> <p>Ad. 4), 5), 6), 9) płoszenie ptaków w miejscach żerowania, biwakowanie (dot. obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”)</p> <p>Ad. 10) Niepokojenie ptaków w</p>

PROJEKT

		<p>uprawiane w plenerze</p> <p>7) G01.01.01 motorowe sporty wodne</p> <p>8) G01.01.02 niemotorowe sporty wodne</p> <p>9) G01.02 turystyka piesza jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych</p> <p>10) G02.09 obserwowanie przyrody</p> <p>11) E01.03 zabudowa rozproszona</p> <p>12) J02.03. Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych</p> <p>13) D03.04 drapieżnictwo</p>		<p>okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania, fotografowanie ptaków przy gniazdach.</p> <p>Ad. 7), 8) motorowe sporty wodne, sporty wodne oraz kajakarstwo, niszczenie skarp (dot. obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”)</p> <p>Ad. 11) Dotyczy zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie brzegów rzek i zbiorników wodnych (dot. obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”)</p> <p>Ad. 12) Tworzenie szlaków wodnych poprzez usuwanie martwych drzew z koryt, pogłębianie koryt, ingerencję w naturalne procesy erozji (dot. obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”)</p> <p>Ad. 13) Drapieżnictwo głównie ze strony łasicowatych <i>Mustelidae</i> - dotyczy całego obszaru.</p>
			<p>1) B04 stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych</p> <p>2) D01.02 drogi, autostrady</p> <p>3) J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie</p>	<p>Dot. obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”:</p> <p>Ad.1) Wpływanie na zasoby pokarmowe na żerowiskach</p> <p>Ad.2) Niepokojenie ptaków w okresie lęgowym, tworzenie barier ekologicznych poprzez ruch kołowy na drogach i parkingach.</p>

PROJEKT

				Ad.3)Zmniejszanie powierzchni żerowisk poprzez melioracje i osuszanie.
11.	A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)	nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)	w roku 2012 nie stwierdzono gniazdowania gatunku, pojedyncze osobniki notowano w okresie lęgowym (Gromadzki i inni 2012). Stwierdzona populacja lęgowa nie przekracza progu 0,5% populacji krajowej, w związku z tym nie ma podstaw, aby gatunek był przedmiotem ochrony, sugeruje się zmianę oceny populacji w obszarze z C na D.
12.	A168 Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)	nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)	W trakcie inwentaryzacji ornitologicznej w roku 2012 prowadzonej na obszarze Wielkiego Sandru Brdy (Gromadzki i in. 2012) brodziec piskliwy stwierdzony został siedmiokrotnie. Autorzy opracowania pierwsze i ostatnie stwierdzenie w bazie danych oznaczyli jako stwierdzenia ptaków przelotnych (status „mw” – migracja wiosenna oraz „mj” – migracja jesienna). Także stwierdzenia ptaków na początku

PROJEKT

				<p>maja (02.05, 04.05 oraz 05.05) ze statusem „lp” – lęgowy</p> <p>prawdopodobny powinno być traktowane jako stwierdzenia ptaków migrujących, ponieważ gatunek nie został potwierdzony na stanowiskach w trakcie późniejszych badań. Należy nadmienić, że do drugiej połowy maja w Polsce trwa intensywny przelot broźców piskliwych gniazdujących w północnej części Europy i ptaki (także z zachowaniem godowym) stwierdzane są w odpowiednich siedliskach na terenie całego kraju. Reasumując należy stwierdzić, że w opracowaniu Gromadzkiego i in. (2012) wkraść się błąd i pojedyncze obserwacje ptaków, które powinny mieć status „gniazdowanie możliwe” zostały potraktowane jako co najmniej dwukrotne obserwacje gatunku w różnych dniach w siedlisku lęgowym, co zgodnie z przyjętą metodyką uprawniałoby do nadania statusu „gniazdowanie prawdopodobne”.</p>
--	--	--	--	---

PROJEKT

				Tym samym nie jest uprawnione stwierdzenie, że na obszarze notowano 7 stanowisk lęgowych i gatunek ten nie powinien uzyskać statusu przedmiotu ochrony; sugeruje się zmianę oceny populacji w obszarze z C na D.
--	--	--	--	--

PROJEKT

Załącznik nr 4 – Cele działań ochronnych

L.p.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1.	A038 Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i>	Utrzymanie obecnego właściwego (FV) stanu ochrony
2.	A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i> (wydające potomstwo)	Utrzymanie obecnego niepogorszonego (U1) stanu ochrony.
3.	A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i> (zimujące)	nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)
4.	A070 Nurogęs <i>Mergus merganser</i>	Utrzymanie obecnego niepogorszonego (U1) stanu ochrony.
5.	A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	Poprawa wartości wskaźnika presja antropogeniczna rozumiana jako działalność ludzka w okresie styczeń -sierpień związana z użytkowaniem terenu w promieniu 0,5 km od gniazda z U2 na U1
6.	A127 Żuraw <i>Grus grus</i> (przelotne)	Utrzymanie obecnego właściwego (FV) stanu ochrony
7.	A127 Żuraw <i>Grus grus</i> (wydające potomstwo)	Poprawa wartości wskaźnika presja antropogeniczna rozumiana jako obecność ludzi w ciągu doby w pobliżu miejsc lęgowych w okresie lęgowym (marzec-maj) z oceny U1 na FV
8.	A215 Puchacz <i>Bubo bubo</i>	Poprawa wartości wskaźnika presja antropogeniczna rozumiana jako działalność ludzka w okresie styczeń -sierpień związana z użytkowaniem terenu w promieniu 0,5 km od gniazda z oceny U2 na U1
9.	A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	Utrzymanie obecnego właściwego (FV) stanu ochrony
10.	A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Utrzymanie obecnego właściwego (FV) stanu ochrony
11.	A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)
12.	A168 Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)

PROJEKT

Załącznik nr 5 – Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, obszarów ich realizacji

L.p.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania ³	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie działań ⁴
Dotyczące ochrony czynnej zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
2.	A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i>	Redukcja populacji norki amerykańskiej i jenota przez odstrzał i odłów	Cały obszar objęty planem	Park Narodowy „Bory Tucholskie”, poza Parkiem Narodowym, Polski Związek Łowiecki (PZŁ), RDOŚ w Gdańsku
		ograniczenie używania łodzi motorowych, poduszkowców, skuterów wodnych i innego sprzętu motorowodnego, za wyjątkiem łodzi stosowanych wyłącznie do celów zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, ratownictwa i prowadzenia działań z zakresu ochrony środowiska, gospodarki leśnej i rybackiej. Działanie obejmuje wprowadzenie odpowiednich zapisów do dokumentów regulujących użytkowanie akwenów i cieków, informowanie zarządców i użytkowników wód, oznakowanie w terenie	Cały obszar objęty planem – wszystkie zbiorniki wodne (nie dotyczy Jeziora Charzykowskiego, za wyjątkiem strefy ciszy na Jeziorze Charzykowskim, na odcinkach graniczących z Parkiem Narodowym	Park Narodowy „Bory Tucholskie”, poza Parkiem Narodowym RDOŚ w Gdańsku, Marszałek Województwa na terenie Zaborskiego Parku Krajobrazowego (ZPK), Polski Związek Wędkarski (PZW), Powiat Chojnicki, Powiat Bytowski, gminy: Konarzyny, Studzienice,

³Wydzielenia z Planu Ochrony Parku Narodowego „Bory Tucholskie” - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Narodowego "Bory Tucholskie" Dz. U. z 2008 r. nr 230, poz. 1545; z Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Przymuszewo na okres od 01.01.2009 do 31.12.2018; z Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Ryteł na okres od 01.01.2007 do 31.12.2016; z Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Osusznica na okres od 1.01.2010 do 31.12.2019 r. z Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Człuchów na okres od 1.01. 2013 do 31.12.2022 r.

⁴Podmioty odpowiedzialne za wykonanie działań w ramach posiadanych kompetencji.

PROJEKT

			„Bory Tucholskie” w pasie 200 m od brzegu) oraz nie dotyczy 50 m odcinka rzeki Brdy za mostem zwodzonym w Małych Swornegaciach w kierunku Jeziora Długiego	Chojnice, Brusy, Lipnica
		Kontrole doraźne przestrzegania ograniczeń związanych z nieużytkowaniem silników spalinowych na łodziach żaglowych za wyjątkiem sytuacji związanych z zagrożeniem zdrowia i życia	Cały obszar objęty planem – wszystkie jeziora i rzeki obszaru za wyjątkiem 50 m odcinka rzeki Brdy za mostem zwodzonym w Małych Swornegaciach w kierunku Jeziora Długiego oraz Jeziora Charzykowskiego poza strefą 200m od brzegu na odcinkach graniczących z Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”	Państwowa Straż Rybacka, Społeczna Straż Rybacka, Policja,
		Kontrole doraźne przestrzegania ograniczeń związanych z biwakowaniem poza wyznaczonymi do tego celu miejscami.	Pas o szerokości 100 m od brzegów wszystkich jezior i	Państwowa Straż Rybacka, Społeczna Straż Rybacka, Policja, Nadleśnictwa:

PROJEKT

			rzek obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy	Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Człuchów
		<p>Zachowanie roślinności wodnej i szuwarowej w korytach rzek i brzegach jezior(dopuszcza się prowadzenie prac utrzymaniowych zdefiniowanych w ustawie prawo wodne, na które nie jest wymagane zgłoszenie w trybie art. 118b ustawy o ochronie przyrody, czyli:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych w terminie od dnia 15 sierpnia do końca lutego; b) usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych, których wiek nie przekracza 10 lat, c) zasypywanie wyrw w brzegach i dnie śródlądowych wód powierzchniowych oraz ich zabudowę biologiczną, realizowane w terminie do 2 lat od momentu ich powstania, d) udrażnianie śródlądowych wód powierzchniowych przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód) <p>w korytach rzek: Brdy, Zbrzycy, Chociny, Niechwaszczy w związku z przeciwdziałaniem powstawaniu zatorów i podtapianiu terenów przyległych - prace te mają dotyczyć wyłącznie niezbędnych działań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, z uwzględnieniem wymogów osiągnięcia/utrzymania właściwego stanu ekologicznego wód)</p>	Cały obszar objęty planem	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Gdańsku,
		utrzymanie stref ekotonowych wzdłuż cieków i zbiorników	Cały obszar objęty	

PROJEKT

		wodnych o szerokości nie mniejszej niż dwie wysokości drzew panujących, bez użytkowania zrębami zupełnymi	planem	Nadleśnictwa Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Człuchów
		Pozostawianie w drzewostanach wszystkich drzew dziuplastych nie zagrażających bezpieczeństwu publicznemu. W celu uniknięcia przypadkowego usunięcia drzew podczas prac zrębowych, na etapie prowadzenia szacunków brakarskich w drzewostanach rębnych, w trakcie oznakowywania drzew, drzewa dziuplaste oznakowywać literą "E"	Cały obszar objęty planem	Nadleśnictwa Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Człuchów
		pozostawianie drewna martwego w lasach, w których pozyskiwane jest drewno i na siedliskach bagiennych oraz w strefach 50 m wokół brzegów wszystkich jezior o powierzchni większej niż 0,5 ha, a także wzdłuż brzegów rzek w strefach szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu. Martwe drewno powinno być zróżnicowanego pod względem formy i gatunku (leżanina, martwe stojące drzewa). Jego ilość może być zróżnicowana przestrzennie (większa w rezerwatach, użytkach ekologicznych i powierzchniach wyłączonych z użytkowania). Ilość martwego drewna, różnych form i gatunków, powinna wzrastać w wieloletnim przedziale czasowym – w 10 roku PZO - co najmniej 10 m ³ /ha martwego drewna. Dla potrzeb PZO za poziom wyjściowy będzie się uważać wyniki monitoringu ilości martwego drewna uzyskane w drugim roku obowiązywania planu.	Cały obszar objęty planem	RDOŚ w Gdańsku, Nadleśnictwa Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Człuchów
3.	A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	Utrzymanie siedlisk otwartych, będących miejscem lęgowym lelka poprzez usuwanie nalotów drzew i krzewów na pow. 30,43 ha	wydzielenia: 120a, 11b, 12d, 25f, 26a, 38d, 39a, 50f, 51a	Park Narodowy „Bory Tucholskie”

PROJEKT

		wykonywanie prac związanych z czyszczeniami drzewostanów w młodnikach do 10 lat oraz w pasie drzewostanu wokół nich o szerokości 1 wysokości drzew panujących w tym pasie poza okresem maj-lipiec (okres lęgowy lelka)	Cały obszar objęty planem	Park Narodowy „Bory Tucholskie”, Nadleśnictwa Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Człuchów
4.	A070 Nurogęś <i>Mergus merganser</i>	Redukcja populacji norki amerykańskiej i jenota przez odstrzał i odłów	Cały obszar objęty planem	RDOŚ w Gdańsku, PZŁ, Park Narodowy „Bory Tucholskie”
		Ograniczenie używania łodzi motorowych, poduszkowców, skuterów wodnych i innego sprzętu motorowodnego, za wyjątkiem łodzi stosowanych wyłącznie do celów zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, ratownictwa i prowadzenia działań z zakresu ochrony środowiska, gospodarki leśnej i rybackiej. Działanie obejmuje wprowadzenie odpowiednich zapisów do dokumentów regulujących użytkowanie akwenów i cieków, informowanie zarządców i użytkowników wód, oznakowanie w terenie	Cały obszar objęty planem – wszystkie zbiorniki wodne (nie dotyczy Jeziora Charzykowskiego, za wyjątkiem strefy ciszy na Jeziorze Charzykowskim, na odcinkach graniczących z Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie” w pasie 200 m od brzegu oraz nie dotyczy 50 m odcinka rzeki Brdy za mostem zwodzonym w Małych Swornegaciach w kierunku Jeziora Długiego)	RDOŚ w Gdańsku, Marszałek Województwa na terenie Zaborskiego Parku Krajobrazowego (ZPK), właściciele/ zarządcy terenu, Polski Związek Wędkarski (PZW), Powiat Chojnicki, Powiat Bytowski, gminy: Konarzyny, Studzienice, Chojnice, Brusy, Lipnica
		Kontrole doraźne przestrzegania ograniczeń związanych z nieużywaniem łodzi motorowych i innego sprzętu	Cały obszar objęty planem – wszystkie	Państwowa Straż Rybacka, Społeczna Straż Rybacka,

PROJEKT

		motorowego na łodziach żaglowych za wyjątkiem sytuacji związanych z zagrożeniem zdrowia i życia	jeziora i rzeki obszaru (nie dotyczy Jeziora Charzykowskiego, za wyjątkiem strefy ciszy na Jeziorze Charzykowskim, na odcinkach graniczących z Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie” w pasie 200 m od brzegu oraz nie dotyczy 50 m odcinka rzeki Brdy za mostem zwodzonym w Małych Swornegaciach w kierunku Jeziora Długiego)	Policja, Nadleśnictwa: Przymuszewo, Osusznica, Rytel
		Kontrole doraźne przestrzegania ograniczeń związanych z biwakowaniem poza wyznaczonymi do tego celu miejscami.	Pas o szerokości 100 m od brzegów wszystkich jezior i rzek obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy	Państwowa Straż Rybacka, Społeczna Straż Rybacka, Policja, Nadleśnictwa: Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Człuchów

PROJEKT

		<p>Zachowanie roślinności wodnej i szuwarowej w korytach rzek i brzegach jezior(dopuszcza się prowadzenie prac utrzymaniowych zdefiniowanych w ustawie prawo wodne, na które nie jest wymagane zgłoszenie w trybie art. 118b ustawy o ochronie przyrody, czyli:</p> <p>a) wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych w terminie od dnia 15 sierpnia do końca lutego;</p> <p>b) usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych, których wiek nie przekracza 10 lat,</p> <p>c) zasypywanie wyrw w brzegach i dnie śródlądowych wód powierzchniowych oraz ich zabudowę biologiczną, realizowane w terminie do 2 lat od momentu ich powstania,</p> <p>d) udrażnianie śródlądowych wód powierzchniowych przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód)</p> <p>w korytach rzek: Brdy, Zbrzycy, Chociny, Niechwaszczy w związku z przeciwdziałaniem powstawaniu zatorów i podtapianiu terenów przyległych - prace te mają dotyczyć wyłącznie niezbędnych działań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, z uwzględnieniem wymogów osiągnięcia/utrzymania właściwego stanu ekologicznego wód)</p>	Cały obszar objęty planem	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Gdańsku
		<p>Utrzymanie stref ekotonowych wzdłuż cieków i zbiorników wodnych o szerokości nie mniejszej niż dwie wysokości drzew panujących, bez użytkowania zrębami zupełnymi.</p>	Cały obszar objęty planem	Park Narodowy „Bory Tucholskie”, poza Parkiem Narodowym - Nadleśnictwa Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Człuchów

PROJEKT

		<p>Pozostawianie w drzewostanach wszystkich drzew dziuplastych nie zagrażających bezpieczeństwu publicznemu.</p> <p>W celu uniknięcia przypadkowego usunięcia drzew podczas prac zrębowych, na etapie prowadzenia szacunków brakarskich w drzewostanach rębnych, w trakcie oznakowywania drzew, drzewa dziuplaste oznakowywać literą "E"</p>	Cały obszar objęty planem	Park Narodowy „Bory Tucholskie”, poza Parkiem Narodowym - Nadleśnictwa: Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Człuchów
		<p>pozostawianie drewna martwego w lasach, w których pozyskiwane jest drewno i na siedliskach bagiennych oraz w strefach 50 m wokół brzegów wszystkich jezior o powierzchni większej niż 0,5 ha, a także wzdłuż brzegów rzek w strefach szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu. Martwe drewno powinno być zróżnicowanego pod względem formy i gatunku (leżanina, martwe stojące drzewa). Jego ilość może być zróżnicowana przestrzennie (większa w rezerwatach, użytkach ekologicznych i powierzchniach wyłączonych z użytkowania). Ilość martwego drewna, różnych form i gatunków, powinna wzrastać w wieloletnim przedziale czasowym – w 10 roku PZO - co najmniej 10 m³/ha martwego drewna. Dla potrzeb PZO za poziom wyjściowy będzie się uważać wyniki monitoringu ilości martwego drewna uzyskane w drugim roku obowiązywania planu.</p>	Cały obszar objęty planem	Park Narodowy „Bory Tucholskie”; poza Parkiem Narodowym – RDOŚ w Gdańsku, Nadleśnictwa: Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Człuchów
5.	A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	<p>Ochrona stanowisk lęgowych poprzez ustanawianie stref ochrony stanowisk lęgowych, zgodnie z przepisami szczególnymi z zakresu ochrony gatunkowej zwierząt i utrzymywanie stref ochrony przez minimum 5 lat po ewentualnym opuszczeniu miejsca lęgowego przez ptaki</p>	Miejsca gniazdowania gatunku	RDOŚ w Gdańsku w porozumieniu z PNBT i właściwymi terenowo Nadleśnictwami

PROJEKT

		ograniczenie presji turystycznej poprzez wyznaczanie szlaków i budowę infrastruktury w oddaleniu od ostoju gatunku	Cały obszar objęty planem	Park Narodowy „Bory Tucholskie”; Poza Parkiem Narodowym - RDOŚ w Gdańsku, Nadleśnictwa Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Człuchów,
		Utrzymanie obecnego użytkowania gruntów a docelowo wykup i włączenie w granice Parku Narodowego „Bory Tucholskie”	831/1 o pow. 22,41ha /las, łąka, nieużytek/; 851/1 o pow. 6,13 ha /las, nieużytek/; 851/2 o pow. 10,95 ha /las, nieużytek/; gmina Chojnice, obręb ewidencyjny Swornegacie; działki nr: 711 o pow. 0,67 ha /rola/, 713/1 o pow. 1,93 ha /las/, 830/2 o pow. 5,75 ha /las, nieużytek/, 851/3 o pow. 0,40 ha /las/, 846 o pow. 1,52 ha /las/; Gmina Chojnice, obręb ewidencyjny Swornegacie	RDOŚ w Gdańsku, Park Narodowy „Bory Tucholskie”, Gmina Chojnice
		Pozostawienie w drzewostanach trwale wyłączonych z użytkowania rębego starodrzewów zajmujących co najmniej 5% powierzchni manipulacyjnej użytkowania rębego .	Cały obszar objęty planem	Park Narodowy „Bory Tucholskie”; poza Parkiem Narodowym - RDOŚ w Gdańsku,

PROJEKT

				Nadleśnictwa: Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Człuchów
7.	A215 Puchacz <i>Bubo bubo</i>	Ochrona stanowisk lęgowych poprzez ustanawianie stref ochrony stanowisk lęgowych, zgodnie z przepisami szczególnymi z zakresu ochrony gatunkowej zwierząt i utrzymywanie stref ochrony przez minimum 5 lat po ewentualnym opuszczeniu miejsca lęgowego przez ptaki	Miejsca gniazdowania gatunku	RDOŚ w Gdańsku w porozumieniu z PNBT i właściwymi terenowo Nadleśnictwami
		Wyłączenie siedlisk bagiennych 91E0, 91D0 z wszelkich sposobów użytkowania	Wszystkie płaty siedlisk 91E0, 91D0 w obszarze	Park Narodowy „Bory Tucholskie”, poza Parkiem Narodowym - Nadleśnictwa: Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Człuchów
		ograniczenie presji turystycznej poprzez wyznaczanie szlaków i budowę infrastruktury w oddaleniu od ostoju gatunku	Cały obszar objęty planem	Park Narodowy „Bory Tucholskie”, poza Parkiem Narodowym - RDOŚ w Gdańsku, Nadleśnictwa: Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Człuchów;
		Pozostawienie w drzewostanach trwale wyłączonych z użytkowania rębego starodrzewów zajmujących co najmniej 5% powierzchni manipulacyjnej użytkowania rębego .	Cały obszar objęty planem	Park Narodowy „Bory Tucholskie”, poza Parkiem Narodowym - RDOŚ w Gdańsku, Nadleśnictwa Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Człuchów
		Utrzymanie obecnego użytkowania gruntów a docelowo wykup i włączenie w granice Parku Narodowego „Bory Tucholskie”	831/1 o pow. 22,41ha /las, łąka, nieużytek/; 851/1 o pow. 6,13 ha	RDOŚ w Gdańsku, Park Narodowy „Bory Tucholskie”, Gmina Chojnice

PROJEKT

			/las, nieużytek/; 851/2 o pow. 10,95 ha /las, nieużytek/; gmina Chojnice, obręb ewidencyjny Swornegacie; działki nr: 711 o pow. 0,67 ha /rola/, 713/1 o pow. 1,93 ha /las/, 830/2 o pow. 5,75 ha /las, nieużytek/, 851/3 o pow. 0,40 ha /las/, 846 o pow.1,52 ha /las/; Gmina Chojnice, obręb ewidencyjny Swornegacie	
8.	A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Pozostawienie w nurcie rzek przewróconych w sposób naturalny drzew (z wyłączeniem sytuacji, gdy przewrócone drzewa stwarzają zagrożenie podtopienia terenów rolniczych i zabudowanych)	wszystkie cieki w obszarze objętym planem	Nadleśnictwa: Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Człuchów, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych
		pozostawienie w stanie naturalnym brzegów rzek i jezior: nienaruszanie skarp, nie pogłębianie koryt rzecznych, w tym umożliwienie naturalnych procesów hydromorfologicznych i erozji brzegów, pozostawienie w stanie naturalnym powstających na brzegach wyrw, podcięć erozyjnych, obrywów - za wyjątkiem miejsc modernizacji istniejących lub budowy nowych punktów czerpania wody	wszystkie cieki i jeziora w obszarze objętym planem - z wyłączeniem odcinków brzegów już przekształconych przez zabudowę	Park Narodowy „Bory Tucholskie”, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Gdańsku, Nadleśnictwa: Przymuszewo, Osusznica,

PROJEKT

		związanych z ochroną przeciwpożarową oraz za wyjątkiem prac dotyczących zabezpieczenia istniejącej infrastruktury technicznej np. drogi, mostu, sieci, itp.	techniczną	Rytel, Człuchów, Gminy: Lipnica, Konarzyny, Brusy, Chojnice, Studzienice
		utrzymane naturalnego charakteru rzek oraz roślinności nadbrzeżnej - dot. rzek: Kulawa, Kłonecznica i Czerwona Woda, przekierowanie ruchu kajakowego z tych rzek na Zbrzycę i Brdę oraz odpowiednie oznakowanie terenu,	Rzeki: Kulawa, Czerwona Woda, Kłonecznica w granicach obszaru Natura 2000	Zaborski Park Krajobrazowy, Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Gdańsku, Nadleśnictwa: Przymuszewo, Rytel, Osusznica
		Ograniczenie używania łodzi motorowych, poduszkowców, skuterów wodnych i innego sprzętu motorowodnego, za wyjątkiem łodzi stosowanych wyłącznie do celów zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, ratownictwa i prowadzenia działań z zakresu ochrony środowiska, gospodarki leśnej i rybackiej. Działanie obejmuje wprowadzenie odpowiednich zapisów do dokumentów regulujących użytkowanie akwenów i cieków, informowanie zarządców i użytkowników wód, oznakowanie w terenie	Cały obszar objęty planem – wszystkie jeziora i rzeki obszaru (nie dotyczy Jeziora Charzykowskiego, za wyjątkiem strefy ciszy na Jeziorze Charzykowskim, na odcinkach graniczących z Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie” w pasie 200 m od brzegu oraz nie dotyczy 50 m odcinka rzeki Brdy za mostem zwodzonym w Małych Swornegaciach w kierunku Jeziora Długiego)	RDOŚ w Gdańsku, Marszałek Województwa Pomorskiego na terenie Zaborskiego Parku Krajobrazowego, Polski Związek Wędkarski, Powiat Chojnicki, Powiat Bytowski, gminy: Konarzyny, Studzienice, Chojnice, Brusy, Lipnica
		Kontrole doraźne przestrzegania ograniczeń związanych z	Cały obszar objęty	Państwowa Straż Rybacka,

PROJEKT

		nieużywaniem silników spalinowych na łodziach żaglowych za wyjątkiem sytuacji związanych z zagrożeniem zdrowia i życia	planem – wszystkie jeziora i rzeki obszaru (nie dotyczy Jeziora Charzykowskiego, za wyjątkiem strefy ciszy na Jeziorze Charzykowskim, na odcinkach graniczących z Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie” w pasie 200 m od brzegu oraz nie dotyczy 50 m odcinka rzeki Brdy za mostem zwodzonym w Małych Swornegaciach w kierunku Jeziora Długiego)	Spółeczna Straż Rybacka, Policja,
		Kontrole doraźne przestrzegania ograniczeń związanych z biwakowaniem poza wyznaczonymi do tego celu miejscami.	Pas o szerokości 100 m od brzegów wszystkich jezior i rzek obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy	Państwowa Straż Rybacka, Spółeczna Straż Rybacka, Policja, Nadleśnictwa: Rytel, Przymuszewo, Osusznica, Człuchów

PROJEKT

		<p>Zachowanie roślinności wodnej i szuwarowej w korytach rzek i brzegach jezior(dopuszcza się prowadzenie prac utrzymaniowych zdefiniowanych w ustawie prawo wodne, na które nie jest wymagane zgłoszenie w trybie art. 118b ustawy o ochronie przyrody, czyli:</p> <p>a) wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych w terminie od dnia 15 sierpnia do końca lutego;</p> <p>b) usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych, których wiek nie przekracza 10 lat,</p> <p>c) zasypywanie wyrw w brzegach i dnie śródlądowych wód powierzchniowych oraz ich zabudowę biologiczną, realizowane w terminie do 2 lat od momentu ich powstania,</p> <p>d) udrażnianie śródlądowych wód powierzchniowych przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód)</p> <p>w korytach rzek: Brdy, Zbrzycy, Chociny, Niechwaszczy w związku z przeciwdziałaniem powstawaniu zatorów i podtapianiu terenów przyległych - prace te mają dotyczyć wyłącznie niezbędnych działań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, z uwzględnieniem wymogów osiągnięcia/utrzymania właściwego stanu ekologicznego wód)</p>	Cały obszar objęty planem	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Gdańsku
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych ⁵				

⁵ Na podstawie „Monitoringu ptaków lęgowych”, opracowanie zbiorowe pod redakcją Przemysława Chylareckiego, Arkadiusz Sikory i Zdzisława Ceniana, Warszawa 2009 oraz PMŚ GIOŚ

PROJEKT

1.	A038 Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i>	Coroczne liczenie zimujących ptaków na wszystkich ciekach i zbiornikach	Cały obszar objęty planem	RDOŚ Gdańsk, Park Narodowy „Bory Tucholskie”,
2.	A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i>	Co 3 lata ocena liczby lęgowych par/dorosłych samców – dwie kontrole: pierwsza w drugiej dekadzie kwietnia, druga – druga dekada maja	30 powierzchni monitoringowych analizowanych w obecnym PZO; zbiorniki wodne poza tymi powierzchniami	RDOŚ Gdańsk, Park Narodowy „Bory Tucholskie”,
3.	A070 Nurogęs <i>Mergus merganser</i>	Co 3 lat ocena liczby lęgowych par/wodzące samice - dwie kontrole: pierwsza w drugiej dekadzie kwietnia, druga – druga dekada maja	30 powierzchni monitoringowych analizowanych w obecnym PZO; zbiorniki wodne poza tymi powierzchniami	RDOŚ Gdańsk, Park Narodowy „Bory Tucholskie”,
4.	A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	Coroczne określanie liczby zajętych rewirów, monitorowanie stanu zajętości znanych gniazd, pierwsza kontrola: 20 lutego – 20 marca, zbieranie informacji na temat stanu zasiedlenia gniazd; druga kontrola: 10 – 30 czerwca, określanie końcowego efektu lęgu i liczby odchowanych młodych	Cały obszar objęty planem	RDOŚ Gdańsk, Park Narodowy „Bory Tucholskie”,
5.	A215 Puchacz <i>Bubo bubo</i>	Co 3 lata monitorowanie zajętych rewirów, monitorowanie stanu zajętości znanych gniazd - liczenie odzywających się ptaków od końca lutego i przez cały marzec; w miejscach, gdzie nie wykazano puchaczy, należy szukać śladów ich obecności po zakończeniu lęgów, czyli w czerwcu i lipcu	Cały obszar objęty planem	RDOŚ Gdańsk, Park Narodowy „Bory Tucholskie”,
6.	A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	Co 2 lata ocena liczby zajętych terytoriów, dwukrotne mapowanie stwierdzeń samców, na podstawie ich głosów godowych, w terminach: 1	30 powierzchni monitoringowych analizowanych w obecnym PZO.	RDOŚ Gdańsk, Park Narodowy „Bory Tucholskie”,

PROJEKT

		– 20 czerwca oraz 1-20 lipca; liczenie należy rozpocząć o zmroku i kontynuować do świtu		
7.	A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Coroczna ocena liczby zajętych terytoriów /nor/ – raz w maju; z brzegu kontrolujemy odcinki rzek i cieków o wyniesionych brzegach porośniętych roślinnością, o szerokości nieprzekraczającej 15m; natomiast wyniesione brzegi większych rzeki i jezior penetrujemy ze sprzętu pływającego	Cały obszar objęty planem	RDOŚ Gdańsk, Park Narodowy „Bory Tucholskie”,
Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony				
1.	A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i> A070 Nurogęs <i>Mergus merganser</i>	Ocena zasobów martwego drewna – w drugim roku obowiązywania planu 1/ Pomiar grubizny posuszu stojącego i leżącego (posztucznie; bez uwzględniania pni po ścince).	w drzewostanach w wieku 60-85 lat, ok. 20 wydzieleń w obrębie obszaru, łączna powierzchnia wydzieleń nie mniej niż 50 ha	RDOŚ w Gdańsku, zalecana współpraca z Zaborskim Parkiem Krajobrazowym
2.	A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i> A070 Nurogęs <i>Mergus merganser</i>	Ocena zasobów martwego drewna – w drugim roku obowiązywania planu 2/ Określenie liczby martwych drzew stojących lub leżących - zliczanie w pasie szerokości ok 30 m wzdłuż linii transektu; należy wyłączyć odcinki transektów przylegające do wydzieleń, w których wykonano zręby	w 20 transektach o długości 1 km każdy, poprowadzonych wzdłuż dróg leśnych (nieudostępnionych dla ruchu; transekty nie powinny obejmować samych dróg);	RDOŚ w Gdańsku, zalecana współpraca z Zaborskim Parkiem Krajobrazowym
3.	A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Ocena natężenia ruchu kajakowego w obszarze – co dwa lata Określenie liczby kajaków oraz innych	Szlaki kajakowe w obszarze: Brda, Zbrzyca	Zaborski Park Krajobrazowy

PROJEKT

		jednostek pływających wykorzystujących szlaki kajakowe w obszarze.		
4.	A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i> A168 Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	Rozpoznanie liczebności populacji gatunku w obszarze	Cały obszar objęty planem	RDOŚ w Gdańsku Park Narodowy „Bory Tucholskie”

PROJEKT

Załącznik nr 6 – Wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, o których mowa w § 4 zarządzenia, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000

L.p.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany
1	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipnica, Firma Projektowo-Usługowa DW, 2011 r., zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy Lipnica nr XXI/127/2012 z dnia 25maja 2012 r.	<p>1/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających nielokowanie farm wiatrowym w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy oraz w promieniu nie mniejszym niż 5 km od granic obszaru Natura 2000.</p> <p>2/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w pasie o szerokości min. 100 m wzdłuż linii brzegowej wszystkich jezior oraz cieków w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy, nielokowania wszelkich nowych obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również niezwiązanych trwale z gruntem), za wyjątkiem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych typu Bi, B, B-R oraz rekreacyjno – wypoczynkowych typu Bz, oznakowanych tak przed wejściem w życie niniejszego zarządzenia; w granicach opracowania studium</p> <p>3/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w pasie o szerokości min. 100 m wzdłuż linii brzegowej wszystkich jezior oraz cieków w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy: nieprzekwalifikowywanie gruntów rolniczych/leśnych/nieużytków na cele budowlane oraz rekreacyjno – wypoczynkowe, w granicach opracowania studium</p> <p>4/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy utrzymywanie obecnie istniejącej trwałej zieleni wokół jezior (lasy, trwałe użytki zielone, nieużytki); wskazane przekwalifikowywanie gruntów ornych na lasy lub Tuz, przekwalifikowywanie nieużytków – wyłącznie na lasy lub Tuz (w obrębie gospodarstw rolnych działanie fakultatywne), w granicach opracowania studium</p> <p>5/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających nielokowanie ferm norki amerykańskiej w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy i w strefie 10 km od granicy tego obszaru w granicach opracowania studium</p> <p>6/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy nie tworzenie nowych miejsc obsługi turystyki wodnej, kąpielisk i pomostów, za wyjątkiem miejsc już</p>

PROJEKT

L.p.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany
		<p>zainwestowanych w granicach opracowania studium</p> <p>7/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy nieusuwanie roślinności wodnej i szuwarowej z koryt rzek i brzegów jezior (dopuszcza się usuwanie roślinności wodnej z koryt rzek: Brdy Zbrzycy, Chociny, Niechwaszczy w związku z przeciwdziałaniem powstawaniu zatorów i podtapianiu terenów przyległych) w granicach opracowania studium</p> <p>8/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy pozostawienie w stanie naturalnym brzegów rzek i jezior: nienaruszanie skarp, nie pogłębianie koryt rzecznych; za wyjątkiem modernizacji istniejących lub budowy nowych punktów czerpania wody związanych z ochroną przeciwpożarową oraz za wyjątkiem prac dotyczących zabezpieczenia istniejącej infrastruktury technicznej np. drogi, mostu, sieci, itp. w granicach opracowania studium</p>
2	<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Konarzyny, Pracownia Projektowa Osuch, Chojnice, zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy w Konarzynie nr XIII/85/2000 z dnia 30 marca 2000 r.</p>	<p>Uwzględnienie w treści studium i na załączniku kartograficznym obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy PLB220001</p> <p>1/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających nielokowanie farm wiatrowych w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy oraz w promieniu nie mniejszym niż 5 km od granic obszaru Natura 2000.</p> <p>2/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w pasie o szerokości min. 100 m wzdłuż linii brzegowej wszystkich jezior oraz cieków w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy, nielokowania wszelkich nowych obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również niezwiązanych trwale z gruntem), za wyjątkiem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych typu Bi, B, B-R oraz rekreacyjno – wypoczynkowych typu Bz, oznakowanych tak przed wejściem w życie niniejszego zarządzenia; w granicach opracowania studium</p> <p>3/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w pasie 100 m wzdłuż linii brzegowej wszystkich jezior oraz cieków w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy: nieprzekwalifikowywanie gruntów rolniczych/leśnych/nieużytków na cele budowlane oraz rekreacyjno – wypoczynkowe, w granicach</p>

PROJEKT

L.p.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany
		<p>opracowania studium</p> <p>4/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy utrzymywanie obecnie istniejącej trwałej zieleni wokół jezior (lasy, trwałe użytki zielone, nieużytki); wskazane przekwalifikowywanie gruntów ornych na lasy lub TUZ, przekwalifikowywanie nieużytków – wyłącznie na lasy lub TUZ (w obrębie gospodarstw rolnych działanie fakultatywne), w granicach opracowania studium</p> <p>5/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających nielokowanie ferm norki amerykańskiej w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy i w strefie 10 km od granicy tego obszaru w granicach opracowania studium.</p> <p>6/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy nie tworzenie nowych miejsc obsługi turystyki wodnej, kąpielisk i pomostów, za wyjątkiem miejsc już zainwestowanych w granicach opracowania studium</p> <p>7/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy, nieusuwanie roślinności wodnej i szuwarowej z koryt rzek i brzegów jezior (dopuszcza się usuwanie roślinności wodnej z koryt rzek: Brdy, Zbrzycy, Chociny, Niechwaszczy w związku z przeciwdziałaniem powstawaniu zatorów i podtapianiu terenów przyległych) w granicach opracowania studium</p> <p>8/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy pozostawienie w stanie naturalnym brzegów rzek i jezior: nienaruszanie skarp, nie pogłębianie koryt rzecznych za wyjątkiem modernizacji istniejących lub budowy nowych punktów czerpania wody związanych z ochroną przeciwpożarową oraz za wyjątkiem prac dotyczących zabezpieczenia istniejącej infrastruktury technicznej np. drogi, mostu, sieci, itp. w granicach opracowania studium</p>
3	Studium uwarunkowań i	

PROJEKT

L.p.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany
	<p>kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chojnice. 2011. Przedsiębiorstwo projektowo-realizacyjne Dom, Starogard Gdański, zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy Chojnice nr XI/100/2011 z dnia 30 czerwca 2011 r.</p>	<p>1/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających nielokowanie farm wiatrowym w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy oraz w promieniu nie mniejszym niż 5 km od granic obszaru Natura 2000 oraz na trasie przelotów żurawi z Jeziora Ostrowitego na żerowiska tj. obejmujących działki ew. nr: gmina Chojnice, obręb Granowo: 136/5-10, 141/2-3, 147/1, 151/1, 154, 155/2-4, 161/1, 162/1, 162/5, 162/7, 162/7-9, 165, 168/2-4, 169, 171, 172/4-5, 54/14, 54/26, 61/1-3, 62, 79/4, 80/3-6, 82, 85/1-2, 86/1-2, 87, 88, 89/1-2, 92/1, 93/1, 94/4, 98, gmina Chojnice, obręb Kłodawa:150/2, 161, 164-193, gmina Chojnice, obręb Krojanty:100/1-6, 101/13-14, 101/5, 102, 104/3, 105/15, 105/22-24, 105/28-29, 106/2, 106/6-7, 109/2, 109/5, 125/3, 126, 127/1-2, 128/2, 128/4, 129/3-6, 130/1-2, 131, 132/1-2, 133-136, 138/1, 139, 140/1, 145-147, 149, 154, 164, 183, 184/1, 186/1-2, 188, 19, 192/1-2, 194/1, 195/3-5, 196/1-4, 197/1-3, 198/1-3, 21, 22/1-2, 23-28, 287-289, 29/1, 30/1-2, 30/5-7, 306-308, 31, 32/10-11, 32/3-6, 32/6, 32/8, 33/1-5, 34, 35, 38-41, 409, 410, 44/1, 44/3, 44/5-6, 45, 46, 48/1-3, 49/11, 49/15-21, 49/26-32, 49/34, 49/36-37, 49/40, 49/42-63, 49/8-9, 50/7-8, 51, 52/2, 54-56, 57/1-3, 58 59, 60/1-2, 61/1, 61/3, 61/5, 63-66, 67/1, 67/3, 67/5-7, 68/1-2, 69/2-3, 70/1-2, 71/2-5, 72/4-7, 73, 74/3, 74/5, 74/8-9, 75, 76/16-18, 77, 85/1-2, 86, 87, 90, 92/1-3, 93-95, 96/1, 97, 98/1-2, 99/1-2, 99/5-6, gmina Chojnice, obręb Nowa Cerkiew: 10/1-3, 104, 105/11-17, 105/3, 105/5, 105/7, 107/1, 107/3, 107/4, 107/6-7, 108, 109, 11/1-3, 11/14, 11/16-17, 112, 115, 116/1, 117/1, 118/1, 119, 12/1, 120/1, 122, 125 -127, 13, 134, 136, 137/4-5, 14/1, 17/1, 18/1, 208/1, 21/1, 210/2, 22/1, 224-229, 230/1-4, 232/1-2, 233/3-7, 238, 239/2, 24/1, 240, 241/1-2, 242-249, 250/1, 251, 252, 253/1-2, 254/2-4, 255/1-4, 256-258, 260/13-16, 260/3-5, 260/8, 261, 262/1-5, 263/1, 27/1,29/1, 3, 30/1, 31/1, 33/1, 331/1-2, 34/1 641, 343/4-6, 36/1, 367/13, 37, 38/1, 4/2, 40/1, 414-422, 44/1, 49/2, 49/4-5, 5/1-2, 50/1, 6, 62/1,-2, 64/4-5, 64/8-9, 66, 70/7, 8/1-2, 9, gmina Chojnice, obręb Ostrowite: 227-229, 230/2-3, 231/1-2, 233/1, 234, 247/1, 248, 256/1, 266, 272/3, 273/3, 275/3, 279/3-4, 282, 284/2, 286/2, 288/2, 290/2-3, 291/3, 293, 294/2, 295, 296, 298/1-2, 299/1-3, 300, 301, 302/2-3, 310/2-3, 331, 332/2-3, 334, 355/2-3, 336/1-3, gmina Chojnice, obręb Pawłowo: 10, 11/2, 116/10-11 116/3 116/5, 116/9, 117/2, 12/1, 13/2, 136-138, 14, 141/2, 15/2, 158/2, 159, 16/1-2, 160, 161, 162/1, 163, 17/10-12, 17/7-9, 176/23-24, 177, 178, 18/2-3, 181, 182/10-15, 182/27-36, 182/46, 183, 184/1-2, 185/1,185/3, 185/7-8, 186/2-3, 187, 188, 189/1-2, 19/1-2, 190/1-2,191/10, 191/2-4, 191/6, 191/8-9, 192/1-3, 192/5-6, 193/4-9, 194/2-4, 195/1, 195/3-4, 196/1-2, 196/4-6, 197, 198, 199/3-5, 2/4, 2/6, 20/1-2, 200-204, 205/1, 205/3, 206, 208/1, 208/3-4, 209, 21/1, 210, 212/1, 214/1-2, 215/2-4, 216, 217/1-2, 218, 219/1-2, 22, 220, 221/4-6, 24/1, 241, 249, 26, 27, 263, 28/10-14, 28/3-4, 28/6, 28/8-9, 29, 3/1-2, 30-34, 35/1, 36/1, 37/1-2, 38, 39/2, 4,40, 41/2-4, 42/1, 44/2-6, 45, 51, 52/1, 53/1, 54, 55/1, 56-59, 6/5-21, 60/1, 61, 62, 63/1, 64/1, 66, 67/2-3, 68/1, 69/8-13, 7/1-3, 70/1-2, 71, 72/1-2, 73/1-2, 74,75/1, 76, 77/1, 78, 79/1, 8/1-2, 80-85, 9, gmina Chojnice, obręb Pawłówek: 217/1-3, 40/1, 68, 69, 74-78,</p>

PROJEKT

L.p.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany
		<p>79/1, 80/1, gmina Chojnice, obręb Raclawki: 10-13, 14/1, 15/1-2, 16-18, 19/1, 20-28, 29/2-3, 100/1-2, 103/3, 3, 30, 31, 32/4, 32/5, 33/2-4, 34, 3, 36/1, 37/1-2, 38, 39/10-11, 39/6-9, 4/1-2, 40/1-2, 41/1, 42/1, 42/3-4, 43, 44/2, 46, 47/1-2, 5, 50/1, 51, 52/1, 53/1-2, 54, 55/1-2, 56/2-3, 57/1-2, 58/1, 59/1-2, 6, 60/1, 61, 62/1-2, 63, 64/1, 65/1, 66-68, 69/1-2, 7, 70/1-2, 71/1, 72/1, 73/1, 74/1, 75/2, 76/1, 77/1, 78/1, 79/3, 8, 80/4, 81/1-2, 82/1, 82/3-4, 85-88, 89/1, 9, 90, 91/1-2, 92, 93/1-2, 94-97, 98/1, 98/3, 98/5-6, 98/8-12, 99/1-3, gmina Chojnice, obręb Silno: 10/3-4, 10/6-7, 11, 12/2-4, 13, 172, 173, 174/1-2, 176-184, 185/1, 186/1, 187/1-2, 188/1, 189/1, 19, 190/1-2, 191/1-2, 192/1-2, 193/1-2, 194/1-2, 195/1-2, 196/1, 197/1-2, 198, 199, 200/1-2, 201/1-2, 203/2-3, 204, 205, 206/3, 208/5, 209/2, 211, 221-223, 224/1, 224/3-8, 225, 243/1, 243/5, 243/10-11, 244/1, 244/3-4, 245, 246/1, 246/3-8, 247/1-3, 248, 25-28, 269, 270, 271/1-2, 272-274, 285, 345-348, 349/1-2, 350, 351/1-2, 352-357, 358/1-2, 360, 361, 370, 375, 281/2, 385-394, 400-410, 415-426, 440-460, 465-491, 6, 69/1-2, 9/8-10, 9/3-5</p> <p>oraz wydz. leśne Nadleśnictwo Rytel: 12-15-1-04-171 c, 172 c, 180 a, b, c, d, 183 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, 184 d, j, 186 a, b, c, d, 187 b, c, d, i, 188 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 189 a, b, c, d, f, g, h, i, (cały oddział 189), 190 a, b, c, d, f, g, h, (cały oddział 190), 191 a, b, c, d, f, g, h, 192 a, b, f, g, h, i, j, k, l, (cały oddział 191), 195 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, t, w, (cały oddział 195), 195A a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, (cały oddział 195A), 196 a, b, c, d, (cały oddział 169), 197 a, b, c, g, h, i, l, m, 198 a, b, c, d, f, g, h, i, j, 201 a, b, f, g, 12-15-2-08-138 a, b, c, d, f, g, 138A a, b, c, d (cały oddział 138 A).</p> <p>2/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w pasie o szerokości min. 100 m wzdłuż linii brzegowej wszystkich jezior oraz cieków w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy , nielokowania wszelkich nowych obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również niezwiązanych trwale z gruntem), za wyjątkiem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych typu Bi, B, B-R oraz rekreacyjno – wypoczynkowych typu Bz, oznakowanych tak przed wejściem w życie niniejszego zarządzenia; w granicach opracowania studium</p> <p>3/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w pasie 100 m wzdłuż linii brzegowej wszystkich jezior oraz cieków w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy: nieprzekwalifikowywanie gruntów rolniczych/leśnych/nieuzysków na cele budowlane oraz rekreacyjno – wypoczynkowe, w granicach opracowania studium</p>

PROJEKT

L.p.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany
		<p>4/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy utrzymywanie obecnie istniejącej trwałej zieleni wokół jezior(lasy, trwałe użytki zielone, nieużytki); wskazane przekwalifikowywanie gruntów ornych na lasy lub TUZ, przekwalifikowywanie nieużytków – wyłącznie na lasy lub TUZ (w obrębie gospodarstw rolnych działanie fakultatywne), w granicach opracowania studium</p> <p>5/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających nielokowanie ferm norki amerykańskiej w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy i w strefie 10 km od granicy tego obszaru w granicach opracowania studium.</p> <p>6/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy nie tworzenie nowych miejsc obsługi turystyki wodnej, kąpielisk i pomostów, za wyjątkiem miejsc już zainwestowanych w granicach opracowania studium</p> <p>7/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy, zapewnienie nieusuwania roślinności wodnej i szuwarowej z koryt rzek i brzegów jezior (dopuszcza się usuwanie roślinności wodnej z koryt rzek: Brdy, Zbrzycy, Chociny w związku z przeciwdziałaniem powstawaniu zatorów i podtapianiu terenów przyległych) w granicach opracowania studium</p> <p>8/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy pozostawienie w stanie naturalnym brzegów rzek i jezior: nienaruszanie skarp, nie pogłębianie koryt rzecznych za wyjątkiem modernizacji istniejących lub budowy nowych punktów czerpania wody związanych z ochroną przeciwpożarową oraz za wyjątkiem prac dotyczących zabezpieczenia istniejącej infrastruktury technicznej np. drogi, mostu, sieci, itp. w granicach opracowania studium</p> <p>9/Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających zaniechanie istniejących planów stworzenia żeglownego szlaku na jeziorach od Charzykowskiego do Kosobudna, w ramach którego miała być pogłębiana rzeka Brda, począwszy od wschodnich granic obszaru.</p>
4	Studium uwarunkowań i kierunków	Uwzględnienie w treści studium i na załączniku kartograficznym obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy

PROJEKT

L.p.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany
	<p>zagospodarowania przestrzennego Gminy Brusy, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego, Bydgoszcz, Chojnice, 1995-1997 r., zatwierdzone Uchwałą Rady Miejskiej w Brusach nr IV-32/99 z dnia 4 lutego 1999 r.</p>	<p>PLB220001</p> <p>1/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających nielokowanie farm wiatrowym w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy oraz w promieniu nie mniejszym niż 5 km od granic obszaru Natura</p> <p>2/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w pasie o szerokości min. 100 m wzdłuż linii brzegowej wszystkich jezior oraz cieków w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy, nielokowanie wszelkich nowych obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również niezwiązanych trwale z gruntem), za wyjątkiem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych typu Bi, B, B-R oraz rekreacyjno – wypoczynkowych typu Bz oznakowanych tak przed wejściem w życie niniejszego zarządzenia; w granicach opracowania studium</p> <p>3/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w pasie 100 m wzdłuż linii brzegowej wszystkich jezior oraz cieków w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy: nieprzekwalifikowywanie gruntów rolniczych/leśnych/nieużytków na cele budowlane oraz rekreacyjno – wypoczynkowe, w granicach opracowania studium</p> <p>4/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy utrzymywanie obecnie istniejącej trwałej zieleni wokół jezior(lasy, trwałe użytki zielone, nieużytki); wskazane przekwalifikowywanie gruntów ornych na lasy lub TUZ, przekwalifikowywanie nieużytków – wyłącznie na lasy lub TUZ (w obrębie gospodarstw rolnych działanie fakultatywne), w granicach opracowania studium</p> <p>5/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających nielokowanie ferm norki amerykańskiej w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy i w strefie 10 km od granicy tego obszaru w granicach opracowania studium.</p> <p>6/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy nie tworzenie nowych miejsc obsługi turystyki wodnej, kąpielisk i pomostów, za wyjątkiem miejsc już</p>

PROJEKT

L.p.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany
		<p>zainwestowanych w granicach opracowania studium</p> <p>7/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy, nieusuwanie roślinności wodnej i szuwarowej z koryt rzek i brzegów jezior (dopuszcza się usuwanie roślinności wodnej z koryt rzek: Brdy, Zbrzycy, Chociny, Niechwaszczy w związku z przeciwdziałaniem powstawaniu zatorów i podtapianiu terenów przyległych) w granicach opracowania studium</p> <p>8/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy pozostawienie w stanie naturalnym brzegów rzek i jezior: nienaruszanie skarp, nie pogłębianie koryt rzecznych za wyjątkiem modernizacji istniejących lub budowy nowych punktów czerpania wody związanych z ochroną przeciwpożarową oraz za wyjątkiem prac dotyczących zabezpieczenia istniejącej infrastruktury technicznej np. drogi, mostu, sieci, itp. w granicach opracowania studium</p> <p>9/ zaniechania istniejących planów stworzenia żeglownego szlaku na jeziorach od Charzykowskiego do Kosobudna, w ramach którego miała być pogłębiana rzeka Brda, począwszy od wschodnich granic obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy</p>
5	<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Studzienice, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego, Słupsk, Studzienice, 2009 r., zatwierdzone uchwałą Rady Gminy Studzienice nr XXX/265/2010z dnia 17 czerwca 2010 r.</p>	<p>1/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających nielokowanie farm wiatrowym w obszarze oraz w promieniu nie mniejszym niż 5 km od granic obszaru Natura 2000.</p> <p>2/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w pasie o szerokości min. 100 m wzdłuż linii brzegowej wszystkich jezior oraz cieków w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy , nielokowania wszelkich nowych obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również niezwiązanych trwale z gruntem), za wyjątkiem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych typu Bi, B, B-R oraz rekreacyjno – wypoczynkowych typu Bz,oznakowanych tak przed wejściem w życie niniejszego zarządzenia; w granicach opracowania studium</p> <p>3/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w pasie 100 m wzdłuż linii brzegowej wszystkich</p>

PROJEKT

L.p.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany
		<p>jeziór oraz cieków w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy: nieprzekwalifikowywanie gruntów rolnych/leśnych/nieużytków na cele budowlane oraz rekreacyjno – wypoczynkowe, w granicach opracowania studium</p> <p>4/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy utrzymywanie obecnie istniejącej trwałej zieleni wokół jezior(lasy, trwałe użytki zielone, nieużytki); wskazane przekwalifikowywanie gruntów ornych na lasy lub TUZ, przekwalifikowywanie nieużytków – wyłącznie na lasy lub TUZ (w obrębie gospodarstw rolnych działanie fakultatywne), w granicach opracowania studium</p> <p>5/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających nielokowanie ferm norki amerykańskiej w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy i w strefie 10 km od granicy tego obszaru w granicach opracowania studium.</p> <p>6/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy nie tworzenie nowych miejsc obsługi turystyki wodnej, kąpielisk i pomostów, za wyjątkiem miejsc już zainwestowanych w granicach opracowania studium</p> <p>7/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy, nieusuwanie roślinności wodnej i szuwarowej z koryt rzek i brzegów jezior (dopuszcza się usuwanie roślinności wodnej z koryt rzek w związku z przeciwdziałaniem powstawaniu zatorów i podtapianiu terenów przyległych) w granicach opracowania studium</p> <p>8/ Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy pozostawienie w stanie naturalnym brzegów rzek i jezior: nienaruszanie skarp, nie pogłębianie koryt rzecznych za wyjątkiem modernizacji istniejących lub budowy nowych punktów czerpania wody związanych z ochroną przeciwpożarową w granicach opracowania studium</p>
6	Uchwała Nr	Wprowadzenie zapisów zapewniających utrzymanie tras migracji i miejsc żerowiskowych ptaków, bez farm

PROJEKT

L.p.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany
	XXVII/326/2012 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 października 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębów geodezyjnych Nowa Cerkiew, Pawłowo i Raclawki, gm. Chojnice	wiatrowych, poprzez zmianę przeznaczenia działek, na których obecnie dopuszczono lokalizację elektrowni wiatrowych oznaczonych na rysunku planu symbolami: 2-EW, 3-EW, 4-EW, wydzielonych liniami rozgraniczającymi
7	Uchwała Nr XXXIII/396/2013 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 22 marca 2013 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów obejmujących obszar pod lokalizację elektrowni wiatrowych wraz z obszarem oddziaływania dla fragmentu obrębu geod. Ostrowite w gminie Chojnice.	Wprowadzenie zapisów zapewniających utrzymanie tras migracji i miejsc żerowiskowych ptaków, bez farm wiatrowych, poprzez zmianę przeznaczenia działek, na których obecnie dopuszczono lokalizację elektrowni wiatrowych oznaczonych na rysunku planu symbolami: 8.PE (pow.ok.1,11 ha), 9.PE (pow.ok.1,04 ha)
.8.	Uchwała Nr XXVII/327/2012 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 października 2012 r.	Wprowadzenie zapisów zapewniających utrzymanie tras migracji i miejsc żerowiskowych ptaków, bez farm wiatrowych, poprzez zmianę przeznaczenia działek, na których obecnie dopuszczono lokalizację elektrowni wiatrowych oznaczonych na rysunku planu symbolami: 6 EW, 7 EW, 8 EW

PROJEKT

L.p.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany
	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębów geodezyjnych Lichnowy, Ostrowite i Sławęcin	
9	<p>Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Chojnice, obejmującą działkę nr 1086/1 położoną we Wsi Swornegacie</p> <p>Uchwała nr VII/117/99 Rada Gminy w Chojnicach z dn. 18.06.1999 r opublikowano w Dz.Urz.Wojew.Pomorskiego Nr 5 poz. 12 z dn 04.01.2000 r.</p>	<p>Uwzględnienie w treści miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i na załączniku kartograficznym obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy PLB220001</p> <p>Wprowadzenie zapisów zapewniających nielokowanie wszelkich obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również nie związanych trwale z gruntem) w pasie 100 m od brzegu jeziora</p>
10	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę lotniskową - dz. nr 1102 i cz. dz. nr 1103 we wsi Swornegacie-Owink,	<p>Uwzględnienie w treści miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i na załączniku kartograficznym obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy PLB220001</p> <p>Wprowadzenie zapisów zapewniających nielokowanie wszelkich obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również nie związanych trwale z gruntem) w pasie 100 m od brzegu jeziora</p>

PROJEKT

L.p.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany
	<p>gmina Chojnice</p> <p>Uchwała nr XXXIII/435/98 Rada Gminy w Chojnicach z dn. 19.06.1998 r opublikowano w Dz.Urz.Wojew.Bydg. Nr 41 poz. 169 z dn 04.08.1998 r.</p>	
10	<p>Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę mieszkalno-pensjonatową, urządzenia turystyczne i zieleń obszaru działek nr 1004, 1036/2, 1038/1, 1038/2 oraz cz. dz. nr 901, 945/1, 1039/2 we wsi Swornegacie-Owink, gmina Chojnice</p> <p>Uchwała nr XVI/250/2000 Rada Gminy w Chojnicach z dn. 21.06.2000 r. opublikowano w Dz. Urz. Wojew. Pomorskiego Nr</p>	<p>Uwzględnienie w treści miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i na załączniku kartograficznym obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy PLB220001</p> <p>Wprowadzenie zapisów zapewniających nielokowanie wszelkich obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również nie związanych trwale z gruntem) w pasie 100 m od brzegu jeziora</p>

PROJEKT

L.p.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany
	114 poz. 735 z dn. 15.12.2000 r.	
11	<p>Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej we wsi Małe Swornegacie (cz. dz. nr 717/6 i dz. nr 717/3, 717/4) gmina Chojnice</p> <p>Uchwała nr IV/77/99 Rada Gminy w Chojnicach z dn. 05.03.1999 r opublikowano w Dz. Urz. Wojew. Pomorskiego Nr 128 poz. 1114 z dn 01.12.1999 r</p>	<p>Uwzględnienie w treści miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i na załączniku kartograficznym obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy PLB220001</p> <p>Wprowadzenie zapisów zapewniających nielokowanie wszelkich obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również nie związanych trwale z gruntem) w pasie 100 m od brzegu jeziora</p>

Uzasadnienie

Plan zadań ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy PLB220001 opracowano na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2013 poz. 627 z późn. zm.). Obszar Natura 2000 Wielki Sandr Brdy PLB220001 został wyznaczony jako obszar specjalnej ochrony ptaków rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. (Dz.U. 2004 nr 229 poz. 2313), którego aktualne brzmienie zawiera Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U Nr 25, poz. 133 ze zm.). Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat, przy czym pierwszy projekt tworzy się w terminie 6 lat od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków.

Projekt PZO sporządzono uwzględniając treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 późn. zm.).

W granicach obszaru znajduje się Park Narodowy „Bory Tucholskie” oraz siedem rezerwatów przyrody: „Jezioro Małe Łowne”, „Nawionek”, „Piecki”, „Jezioro Laska”, „Moczało”, „Dolina Kulawy” i „Bagno Stawek”. Jedynie rezerwat „Bagno Stawek” posiada plan ochrony rezerwatu przyrody, wydany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr 24/2012 z dnia 24 września 2012 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Stawek” (Dz. U. woj. pom. z dn. 21.01.2013, poz. 456). Plan ochrony tego rezerwatu uwzględnia zakres art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w związku tym wyłączono powierzchnię tego rezerwatu z zakresu PZO.

Obszar Natura 2000 Wielki Sandr Brdy położony jest także na terenie Zaborskiego Parku Krajobrazowego, który nie posiada planu ochrony. Park Narodowy „Bory Tucholskie”, plan ochrony parku posiada - Rozporządzenie Ministra Środowiska z 15 grudnia 2008 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Narodowego „Bory Tucholskie” (Dz.U.2008, nr 230, poz. 1545). Plan ten jednak nie uwzględnia zakresu art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w związku tym nie wyłączono powierzchni Parku Narodowego z zakresu PZO.

Wielki Sandr Brdy znajduje się w zlewni rzeki Brdy wraz z jej licznymi dopływami. Na terenie Wielkiego Sandru Brdy znajduje się ponad 50 jezior, z których największym jest Jezioro Charzykowskie. Większość jezior jest przepływowa i połączona jest z systemem wodnym rzeki

PROJEKT

Brdy. Rzeźba terenu jest urozmaicona z wysoczyznami, rozległymi wzgórzami, licznymi pagórkami oraz dolinami i rynnymi. Zagłębienia terenu często są zajęte przez torfowiska i sąsiadujące z nimi jeziora dystroficzne. 70% obszaru stanowią lasy, wśród których przeważają bory sosnowe w różnej postaci: bory świeże, bory wilgotne, bory suche oraz bory bagienne. Na żyzniejszych glebach występują grądy i lasy bukowo-dębowe, natomiast w pobliżu cieków występują łągi oraz olsy.

Obszar leży na terenie 5 gmin: gminy Brusy, gminy Chojnice, gminy Studzienice, gminy Lipnica oraz gminy Konarzyny.

Gospodarka w lasach Skarbu Państwa prowadzona jest w oparciu o Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Przymuszewo na lata 2009-2018, Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Rytel na lata 2007-2016, Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Osusznica na lata 2010-2019 oraz Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Człuchów na lata 2013-2022.

Obszar jest w 88,68% własnością Skarbu Państwa. Pozostałą część stanowi własność prywatna oraz komunalna. Prawie 70% powierzchni obszaru stanowią lasy, z czego większość (60,07% obszaru) stanowią lasy należące do Skarbu Państwa. Większość jest w zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu (72,91%) i Szczecinku (11,18%). Pozostałe przekazane są w zarząd Parkowi Narodowemu „Bory Tucholskie”. Wody stojące stanowią ok. 0,45% obszaru i są w zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, Starostw: Chojnickiego i Bytowskiego oraz Parku Narodowego „Bory Tucholskie”. Kilka z nich jest dzierżawionych przez Gospodarstwo Rybackie Charzykowy, a kilka zbiorników stanowi własność prywatną. Tereny rolnicze zajmują około 14,85% obszaru i należą głównie do Skarbu Państwa. Wody płynące, w tym jeziora przepływowe, stanowią 12,75% obszaru i są zarządzane przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej. Najmniejszą część obszaru zajmują grunty zabudowane (ok. 0,1%).

Przedmiotami ochrony w obszarze są następujące gatunki ptaków objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG

- łabędź krzykliwy (*Cygnus cygnus*) – A038,
- gągoł (*Bucephala clangula*) – A067, /wydające potomstwo i zimujące/
- nurogęs (*Mergus merganser*) – A070
- bielik (*Haliaeetus albicilla*) – A075,
- kania ruda (*Milvus milvus*) – A077,
- żuraw (*Grus grus*) – A127, /przelotne i wydające potomstwo/
- brodziec piskliwy (*Actitis hypoleucos*) – A168.
- puchacz (*Bubo bubo*) – A215,

PROJEKT

- Ilek (*Caprimulgus europaeus*) – A224,
- zimorodek (*Alcedo atthis*) – A229.

Podczas prac nad planem zadań ochronnych określono: ocenę ogólną stanu ochrony gatunku jako właściwą (FV) dla populacji łabędzia krzykliwego, lelka, zimorodka i populacji przelotnej żurawia. Dla gągoła lęgowego, nurogęsi, bielika, populacji rozrodczej żurawia i puchacza ocenę ogólną stanu ochrony gatunku określono jako niezadowalającą (U1). Dla kani rudej nie wykonano oceny stanu ochrony. Nie wykonywano prac terenowych uzupełniających, ponieważ populacja gatunku w obszarze nie przekracza progu 0,5% populacji krajowej. Dla brodziec piskliwych również nie przeprowadzono oceny stanu ochrony. W trakcie inwentaryzacji ornitologicznej w roku 2012 prowadzonej na obszarze Wielkiego Sandru Brdy brodziec piskliwy stwierdzony został siedmiokrotnie. Autorzy opracowania pierwsze i ostatnie stwierdzenie w bazie danych oznaczyli jako stwierdzenia ptaków przelotnych (status „mw” – migracja wiosenna oraz „mj” – migracja jesienna). Także stwierdzenia ptaków na początku maja (02.05, 04.05 oraz 05.05) ze statusem „lp” – lęgowy prawdopodobny powinno być traktowane jako stwierdzenia ptaków migrujących, ponieważ gatunek nie został potwierdzony na stanowiskach w trakcie późniejszych badań. Należy nadmienić, że do drugiej połowy maja w Polsce trwa intensywny przelot brodziec piskliwych gniazdujących w północnej części Europy i ptaki (także z zachowaniem godowym) stwierdzane są w odpowiednich siedliskach na terenie całego kraju. Reasumując należy stwierdzić, że w opracowaniu Gromadzkiego i in. (2012) wkraść się błąd i pojedyncze obserwacje ptaków, które powinny mieć status „gniazdowanie możliwe” zostały potraktowane jako co najmniej dwukrotne obserwacje gatunku w różnych dniach w siedlisku lęgowym, co zgodnie z przyjętą metodyką uprawniałoby do nadania statusu „gniazdowanie prawdopodobne”. Nie wykonano oceny stanu ochrony również dla gągoła zimującego. Jego liczebność w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy jest znikoma. Kształtuje się na poziomie 15-20 osobników /od lat prowadzona jest inwentaryzacja ptaków zimujących na terenie Wielkiego Sandru Brdy, i liczebność gągoła oscyluje w wyżej podanych wartościach/. W związku z tym sugeruje się wykreślić ten przedmiot ochrony z SDFu.

Ponadto proponuje się dodać do listy przedmiotów ochrony dla obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy, po zaakceptowaniu przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska i Komisję Europejską, dodatkowych trzech gatunków – dzięcioła czarnego (*Dryocopus martius* - A236), lerkę (*Lullula arborea* – A246) oraz włochatkę (*Aegolius funereus* – A223).

W odniesieniu do łabędzia krzykliwego najistotniejszymi zagrożeniami (istniejącymi) są: obserwowanie przyrody czyli niepokojenie ptaków (np. podczas fotografowania). Dla gągoła

PROJEKT

największymi istniejącymi zagrożeniami są: drapieżnictwo (głównie ze strony łasicowatych), prowadzenie prac leśnych w okresie lęgowym w pobliżu miejsc jego gniazdowania, niepokojenie ptaków w okresie lęgowym związane z turystyką i sportami wodnymi oraz zabudowa w bezpośrednim sąsiedztwie brzegów rzek i zbiorników wodnych. Dla nurogęsi najistotniejszymi istniejącymi zagrożeniami są: prowadzenie prac leśnych w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania, niepokojenie ptaków w okresie lęgowym związane z turystyką i sportami wodnymi, zanik siedlisk gniazdowych w wyniku zabudowy brzegów wód i intensyfikacji rekreacji (dotyczy także niszczenia trzcinowisk) oraz drapieżnictwo, głównie ze strony łasicowatych. W odniesieniu do bielika istniejącymi zagrożeniami są: drapieżnictwo, głównie ze strony kruka, prowadzenie prac leśnych w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania oraz niepokojenie ptaków w okresie lęgowym, w miejscach gniazdowania. Dla populacji rozrodczej żurawia najistotniejszymi istniejącymi zagrożeniami są: niepokojenie ptaków w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania, drapieżnictwo ze strony dzika, kruka, lisa i łasicowatych oraz zmniejszanie powierzchni żerowisk spowodowane melioracjami terenu. Dla przelotnej populacji żurawia nie stwierdzono istniejących zagrożeń. Dla puchacza istotnymi zagrożeniami są: prowadzenie prac leśnych w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania co skutkuje utratą miejsc lęgowych, niepokojenie ptaków w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania co prowadzi do zmniejszenia sukcesu lęgowego oraz drapieżnictwo głównie ze strony kruka, lisa i dzika. Dla lelka istniejącymi zagrożeniami są: niepokojenie ptaków w okresie lęgowym, prowadzenie prac leśnych w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania, drapieżnictwo ze strony kruka i lisa oraz zmniejszanie powierzchni żerowisk poprzez melioracje terenu. Dla zimorodka istniejącymi zagrożeniami są: prowadzenie prac leśnych w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania (np. usuwanie wykrotów, w których mogą gniazdować ptaki), niepokojenie ptaków w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania (np. sporty wodne, kajakarstwo, niszczenie skarp), zabudowa w bezpośrednim sąsiedztwie brzegów rzek i zbiorników wodnych, tworzenie szlaków wodnych poprzez usuwanie martwych drzew z koryt, pogłębianie koryt, ingerencja w naturalne procesy erozji oraz drapieżnictwo, głównie ze strony łasicowatych.

Jako cel działań ochronnych dla łabędzia krzykliwego, żurawia (populacji przelotnej), lelka oraz zimorodka ustalono: „*utrzymanie właściwego stanu ochrony*”. Celem działań ochronnych w stosunku do gągoła i nurogęsi jest „*utrzymanie niepogorszonego stanu ochrony*”. W odniesieniu do bielika celem działań ochronnych jest „*Poprawa wartości wskaźnika presja antropogeniczna rozumiana jako działalność ludzka w okresie styczeń -sierpień związana z użytkowaniem terenu w promieniu 0,5 km od gniazda z U2 na U1*”. Dla populacji żurawia wydającej potomstwo celem działań ochronnych jest „*Poprawa wartości wskaźnika presja antropogeniczna rozumiana jako obecność ludzi w ciągu doby w pobliżu miejsc lęgowych w okresie lęgowym (marzec-maj) z oceny U1 na FV*”, natomiast celem działań ochronnych dla puchacza jest „*Poprawa wartości*

PROJEKT

wskaźnika presja antropogeniczna rozumiana jako działalność ludzka w okresie styczeń - sierpień związana z użytkowaniem terenu w promieniu 0,5 km od gniazda z oceny U2 na U1”.

Działania ochronne zabezpieczają osiągnięcie wyznaczonych celów ochrony dla gatunków: łąbądź krzykliwy, nurogęs, bielik, żuraw, puchacz, lelek i zimorodek.

W odniesieniu do łąbędzia krzykliwego wskazania do zmian w dokumentach planistycznych dotyczą wprowadzenia zapisów związanych z nie lokowaniem farm wiatrowych w obszarze oraz w promieniu nie mniejszym niż 5 km od granic obszaru Natura 2000. Działania ochronne związane z ochroną gągoła i nurogęsi wiążą się z:

- redukcją populacji norki amerykańskiej i jenota przez odstrzał lub odłów;
- ograniczeniem używania łodzi motorowych, poduszkowców, skuterów wodnych i innego sprzętu motorowodnego, za wyjątkiem łodzi stosowanych wyłącznie do celów zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, ratownictwa i prowadzenia działań z zakresu ochrony środowiska, gospodarki leśnej i rybackiej. Działanie obejmuje wprowadzenie odpowiednich zapisów do dokumentów regulujących użytkowanie akwenów i cieków, informowanie zarządców i użytkowników wód, oznakowanie w terenie;
- w pasie o szerokości min. 100 m wzdłuż linii brzegowej wszystkich jezior oraz cieków w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy, nielokowaniem wszelkich nowych obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również niezwiązanych trwale z gruntem), za wyjątkiem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych typu Bi, B, B-R oraz rekreacyjno – wypoczynkowych typu Bz, oznakowanych tak przed wejściem w życie niniejszego zarządzenia;
- w pasie 100 m wzdłuż linii brzegowej wszystkich jezior oraz cieków w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy: nieprzekwalifikowywanie gruntów rolniczych/leśnych/nieużytków na cele budowlane oraz rekreacyjno – wypoczynkowe;
- utrzymywanie obecnie istniejącej trwałej zieleni wokół jezior(lasy, trwałe użytki zielone, nieużytki); wskazane przekwalifikowywanie gruntów ornych na lasy lub TUZ, przekwalifikowywanie nieużytków – wyłącznie na lasy lub TUZ (w obrębie gospodarstw rolnych działanie fakultatywne);
- kontrole doraźne przestrzegania ograniczeń związanych z nie stosowaniem łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, nie biwakowaniem poza wyznaczonymi miejscami;
- Nie lokowanie ferm norek;
- nieusuwanie roślinności wodnej i szuwarowej; dopuszcza się usuwanie roślinności wodnej z koryt rzek i brzegów jezior w związku z przeciwdziałaniem powstawaniu zatorów i podtapianiu terenów przyległych - prace te mają dotyczyć wyłącznie niezbędnych działań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, z uwzględnieniem wymogów osiągnięcia/utrzymania właściwego stanu ekologicznego wód
- pozostawieniem stref ekotonowych wzdłuż cieków i zbiorników wodnych o szerokości nie mniejszej niż dwie wysokości drzew panujących, bez użytkowania zrębami zupełnymi;
- zachowaniem w drzewostanach wszystkich drzew dziuplastych nie zagrażających bezpieczeństwu publicznemu;

PROJEKT

- poprawa wskaźnika martwe drewno, tak aby w 10 roku PZO było - co najmniej 10 m³/ha martwego drewna;
- na siedliskach bagiennych, w kępach starodrzewu oraz w strefach 50 m wokół brzegów wszystkich jezior o powierzchni większej niż 0,5 ha, a także wzdłuż brzegów rzek w strefach szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu dążenie do pozostawiania docelowo co najmniej 10 m³/ha martwego drewna.

Działania ochronne związane z ochroną lelka wiążą się z utrzymaniem siedlisk otwartych, będących miejscem lęgowym lelka poprzez nie wykonywanie w okresie lęgowym ptaków (maj-lipiec) prac związanych z czyszczeniami drzewostanów w młodnikach do 10 lat oraz w pasie drzewostanu wokół nich o szerokości 1 wysokości drzew panujących w tym pasie

W odniesieniu do bielika działania ochronne mają dotyczyć w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy:

- objęcia wszystkich stanowisk lęgowych ochroną strefową i utrzymania stref ochronnych przez minimum 5 lat po ewentualnym opuszczeniu gniazda przez ptaka;
- ograniczeniem presji turystycznej poprzez wyznaczanie szlaków i budowę infrastruktury w oddaleniu od ostoi gatunku;
- utrzymaniu obecnego użytkowania gruntów a docelowo wykup i włączenie w granice PNBT;
- pozostawienia w drzewostanach na całym obszarze Wielki Sandr Brdy trwale wyłączonych z użytkowania rębego starodrzewów zajmujących co najmniej 5% powierzchni manipulacyjnej użytkowania rębego.

W odniesieniu do populacji żurawia wydającej potomstwo wskazania do zmian w dokumentach planistycznych dotyczą wprowadzenia zapisów związanych z nie lokowaniem farm wiatrowych w obszarze oraz w promieniu nie mniejszym niż 5 km od granic obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy, natomiast w stosunku do populacji przelotnej tego gatunku wskazania do zmian w dokumentach planistycznych dotyczą wprowadzenia zapisów związanych z nie lokowaniem farm wiatrowych w obszarze oraz w promieniu nie mniejszym niż 5 km od granic obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy oraz w rejonach fragmentów obrębów geodezyjnych Nowa Cerkiew, Pawłowo, Raclawki, Ostrowite, Lichnowy i Sławęcin, ponadto na trasie przelotu żurawi z Jeziora Ostrowitego /PNBT/ na żerowiska.

Działania ochronne związane z ochroną puchacza w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy wiążą się z:

- objęciem wszystkich stanowisk lęgowych ochroną strefową i utrzymywaniem stref ochronnych przez minimum 5 lat po ewentualnym opuszczeniu miejsca lęgowego przez ptaki;
- wyłączeniem z użytkowania gospodarczego siedlisk bagiennych 91E0, 91D0;
- ograniczeniem presji turystycznej poprzez wyznaczanie szlaków i budowę infrastruktury w oddaleniu od ostoi gatunku
- pozostawieniem w drzewostanach trwale wyłączonych z użytkowania rębego starodrzewów zajmujących co najmniej 5% powierzchni manipulacyjnej użytkowania rębego.

Działania ochronne dla zimorodka w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy mają polegać na:

- Pozostawienie w nurcie rzek przewróconych w sposób naturalny drzew (z wyłączeniem sytuacji, gdy przewrócone drzewa stwarzają zagrożenie podtopienia terenów rolniczych);
- pozostawienie w stanie naturalnym brzegów rzek i jezior: nienaruszanie skarp, nie pogłębianie koryt rzecznych, za wyjątkiem modernizacji istniejących lub budowy nowych punktów czerpania wody związanych z ochroną przeciwpożarową oraz za wyjątkiem prac dotyczących zabezpieczenia istniejącej infrastruktury technicznej np. drogi, mostu, sieci, itp.
- utrzymanie naturalnego charakteru rzek oraz roślinności nadbrzeżnej - dot. rzek: Kulawa, Kłonecznica i Czerwona Woda, przekierowanie ruchu kajakowego z tych rzek na Zbrzycę i Brdę oraz odpowiednie oznakowanie terenu
- ograniczenia używania łodzi motorowych, poduszkowców, skuterów wodnych i innego sprzętu motorowodnego oraz silników spalinowych na łodziach żaglowych w celu ochrony siedlisk gatunku, za wyjątkiem łodzi stosowanych wyłącznie do celów zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, ratownictwa i prowadzenia działań z zakresu ochrony środowiska, gospodarki leśnej i rybackiej.
- nielokowanie wszelkich nowych obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również niezwiązanych trwale z gruntem), za wyjątkiem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych typu Bi, B, B-R oraz rekreacyjno – wypoczynkowych typu Bz, oznakowanych tak przed wejściem w życie niniejszego zarządzenia;
- w pasie 100 m wzdłuż linii brzegowej wszystkich jezior oraz cieków: nieprzekwalifikowywanie gruntów rolniczych/leśnych/nieużytków na cele budowlane oraz rekreacyjno – wypoczynkowe
- utrzymywanie obecnie istniejącej trwałej zieleni wokół jezior (las, trwałe użytki zielone, nieużytki); wskazane przekwalifikowywanie gruntów ornych na lasy lub TUZ, przekwalifikowywanie nieużytków – wyłącznie na lasy lub TUZ (w obrębie gospodarstw rolnych działanie fakultatywne).
- Kontrole doraźne przestrzegania ograniczeń związanych z nie stosowaniem łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, nie biwakowaniem poza wyznaczonymi miejscami
- nieusuwanie roślinności wodnej i szuwarowej; dopuszcza się usuwanie roślinności wodnej z koryt rzek i brzegów jezior w związku z przeciwdziałaniem powstawaniu zatorów i podtapianiu terenów przyległych - prace te mają dotyczyć wyłącznie niezbędnych działań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, z uwzględnieniem wymogów osiągnięcia/utrzymania właściwego stanu ekologicznego wód
- wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy nie tworzenie nowych miejsc obsługi turystyki wodnej, kąpielisk i pomostów, za wyjątkiem miejsc już zainwestowanych

Jako działania w zakresie monitoringu stanu ochrony w odniesieniu do łąbiedzia zaplanowano ocenę liczb zimujących ptaków. Dla gągoła zaplanowano ocenę liczby lęgowych par/dorosłych samców, a nurogęsi par lęgowych/wodzających samic. Dla bielika zaplanowano określenie liczby zajętych rewirów i monitorowanie stanu zajętości znanych gniazd. Dla populacji żurawia wydającej potomstwo jako działanie z zakresu monitoringu zaplanowano ocenę liczby zajętych

PROJEKT

terytoriów. Dla puchacza zaplanowano monitorowanie zajętych rewirów oraz monitorowanie stanu zajętości znanych gniazd. Dla lelka i zimorodka zaplanowano ocenę liczby zajętych terytoriów.

Zaplanowano też działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o wybranych przedmiotach ochrony. W odniesieniu do gągoła i nurogęsi planowane jest dokonanie oceny zasobów martwego drewna, tj. pomiarów grubizny posuszu stojącego i leżącego oraz określenie liczby martwych drzew stojących lub leżących - zliczanie w pasie szerokości ok. 30 m wzdłuż linii wybranych transektów. W stosunku do zimorodka planowane jest dokonanie oceny natężenia ruchu kajakowego w obszarze (określenie liczby kajaków oraz innych jednostek pływających wykorzystujących szlaki kajakowe w obszarze). Planuje się także działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy w odniesieniu do kani rudej i brodzka piskliwego. Polegać one będą na rozpoznaniu liczebności populacji gatunku w obszarze. Natomiast dla gągoła zimującego planuję się weryfikację SDFu, polegającą na wykreśleniu tego gatunku z katalogu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy.

Przeprowadzono analizę dokumentów planistycznych. Wykazała ona, że zasadne jest wprowadzenie zmian w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipnica, Gminy Konarzyny, Gminy Chojnice, Gminy Brusy oraz Gminy Studzienice. Wskazano również zmiany do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Chojnice. Przede wszystkim wskazano potrzebę wprowadzenia zmian do dokumentów planistycznych związanych z przeznaczaniem terenu pod elektrownie wiatrowe. Mimo, iż wskazane jako konfliktowe lokalizacje farm wiatrowych położone są poza granicami obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy, to w wyniku prac nad PZO uzyskano dane wskazujące, że miejsca te znajdują się w istotnych dla populacji będących przedmiotem ochrony w obszarze miejscach żerowiskowych/trasach dolotów do żerowisk. Farmy wiatrowe na populację ptaków niezaprzeczalnie oddziałują. Przede wszystkim stanowią barierę w przemieszczaniu się co skutkuje zmianą trasy lotu – jej wydłużeniem, a co za tym idzie większym zużyciem energii /istotne dla ptaków wędrujących m.in. pomiędzy noclegowiskiem a miejscem żerowiskowym/. Prowadzi również do fragmentacji siedlisk (np. rozbudowa infrastruktury – drogi serwisowe), objawiającej się odstraszeniem od żerowiska lub wręcz jego utratą. Oczywiście obecność siłowni wiatrowych to także kolizje ptaków z elementami konstrukcji wiatraka. Duże ptaki, a do takich zaliczają się żurawie, są ptakami mało sterownymi w locie. Ich zmysł widzenia peryferyjnego, nieostrego nie pozwala prawidłowo ocenić ryzyka kolizji. Stąd częste zderzenia z siłowniami.

Ubożenie bazy pokarmowej, znaczne wydatki energetyczne, śmiertelność w wyniku kolizji – to wszystko wpływa na zmiany liczebności populacji.

Organ pełniący nadzór na obszarem Natura 2000 jest zobowiązany do zachowania takiej liczebności populacji gatunku, będącego przedmiotem ochrony, która gwarantuje utrzymanie jej w swoim siedlisku przez długi czas i niezbędnej powierzchni wymaganych przez nią siedlisk. Dlatego elektrownie wiatrowe wskazane są jako element niepożądany w samym obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy jak i w jego otoczeniu.

Nie przewiduje się potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy, gdyż zakres planu zadań ochronnych w pełni zabezpiecza przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.

Pełna ocena stanu ochrony gatunków powinna odbywać się co 10 lat, w ramach kolejnych PZO.

Udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.) został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu.

PROJEKT

Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 05.02.2014 r., na tablicach ogłoszeń w RDOŚ w Gdańsku (wywieszono dnia 11.02.2014 r, zdjęto 21.03.2014 r.), na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku (z dnia 11.02.2014 r.) oraz przesłane z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń Urzędów Gmin: Chojnice, Konarzyny, Lipnica, Studzienice, Brusy, Starostwa Powiatowego w Chojnicach i Bytowie oraz opublikowane za pośrednictwem prasy – Gazety Wyborczej z dnia 11.02.2014 r. Na wniesienie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych wyznaczono okres 21 dni. W tym czasie wpłynęły uwagi i wnioski od: Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (e-mail z dnia 10.03.2014r.), Nadleśnictwa Rytel (pismo z dnia 14.02.2014 r. oraz z dnia 27.02.2014 r.), Nadleśnictwa Przymuszewo (pismo z dnia 19.02.2014 r.), Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu (pismo z dnia 21.02.2014 r.), Parku Narodowego „Bory Tucholskie” (pismo z dnia 04.03.2014 r.), Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej (pismo z dnia 26.02.2014 r.), Urzędu Gminy Lipnica (pismo z dnia 12.03.2014 r.), Urzędu Gminy Chojnice (pismo z dnia 18.03.2014 r.), Urzędu Gminy Brusy (pismo z dnia 06.03.2014 r.), Klubu Przyrodników (pismo z dnia 17.02.2014 r.), Zaborskiego Towarzystwa Naukowego (pismo z dnia 03.03.2014 r.) oraz od osoby fizycznej (e-mail z dnia 10.03.2013r.).

Odnosząc się do złożonych wniosków dotyczących wprowadzenia konkretnych zmian w zapisach projektu zarządzenia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku szczegółowo przeanalizował zaproponowane modyfikacje zapisów oraz uwagi.

Uwagi Nadleśnictwa Rytel, Zn. spr. ZG-5-732-4/2014, z dnia 14.02.2014 r. i Zn. spr. :

ZG-5-732-4/2014 z dnia 27.02.2014 r.cyt.:

- a)Nie uwzględniono uwagi, cyt. *„Wykazane miejsca gniazdowania włośchatki w Nadleśnictwach Przymuszewo i Osusznica zostały określone kodem nie będącym adresami leśnymi. W zarządzeniu powinny być wskazane konkretne wydzielienia leśne”*. Włośchatka nie jest obecnie przedmiotem ochrony w obszarze.
- b)Nie uwzględniono uwagi, cyt. *„Monitoring martwego drewna w obszarze Wielki Sandru Brdy nie powinien być prowadzony na siedlisku 91T0, gdzie w granicach Sandru Brdy wskazano potrzebę usuwania martwego drewna poza obszar siedliska. Zapisy zadań z obydwu PZO nie są kompatybilne i należy je doprecyzować. Brak doprecyzowania sprawy, że wypełniając zadania ochronne Sandru Brdy, narazimy się na niewypełnienie zapisów PZO dla Wielkiego Sandru Brdy”*. Włośchatka nie jest obecnie przedmiotem ochrony w obszarze.
- c)Uwzględniono uwagę *„W działaniach dla gągoła proponujemy następujące brzmienie punktu nr 1: „Redukcja norki amerykańskiej i jenota przez odstrzał i odtów”. (...)”*.Zapis *„Redukcja populacji norki amerykańskiej i jenota przez odstrzał i odtów”* zastosowano w odniesieniu do gągoła jak również w odniesieniu do nurogęsi. Koszty odpowiednio zwiększono.

Uwagi Nadleśnictwa Przymuszewo, Zn. spr .732- 6 /2014, z dnia 19.02.2014, cyt.:

- a) Uwagę uwzględniono częściowo, cyt. *„Dla przedmiotu ochrony gągoł. Przy działaniu ochronnym Nr 11 wpisano „... w kępach starodrzewia, o których mowa w zadaniu nr 2 ...”. Zapis ten jest niezrozumiały, gdyż przy działaniu nr 2 nie ma mowy o kępach starodrzewia. Prawdopodobnie chodzi o zapis umieszczony w rubryce „Zakres prac” dla działania ochronnego Nr 8, który mówi o strefach ekotonowych. Podobne zapisy wymagające uściślenia są też przy przedmiotach ochrony A070, A223, A236”. W odniesieniu do gatunku A067 (gągoł) i A070 (nurogęś) usunięto z treści zarządzenia z zadań ochronnych zapis „w kępach starodrzewia” i zapis działania ochronnego w treści zarządzenia dla tych dwóch gatunków brzmi: „Na siedliskach bagiennych oraz w strefach 50 m wokół brzegów wszystkich jezior o powierzchni większej niż 0,5 ha, a także wzdłuż brzegów rzek w strefach szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu. Martwe drewno powinno być zróżnicowanego pod względem formy i gatunku (leżanina, martwe stojące drzewa). Jego ilość może być zróżnicowana przestrzennie (większa w rezerwach, użytkach ekologicznych i powierzchniach wyłączonych z użytkowania). Ilość martwego drewna, różnych form i gatunków, powinna wzrastać w wieloletnim przedziale czasowym – w 10 roku PZO - co najmniej 10 m³/ha martwego drewna. Dla potrzeb PZO za poziom wyjściowy będzie się uważać wyniki monitoringu ilości martwego drewna uzyskane w drugim roku obowiązywania planu.” W odniesieniu do gatunku A223 (włochatka) i A236 (dzięciol czarny) uwaga nie została uwzględniona, ponieważ te gatunki nie są przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy.*
- b) Uwaga nie została uwzględniona, cyt. *„Przy działaniu ochronnym Nr 12 „Ocena zasobów martwego drewna” wnioskuje się o uwzględnienie pomiaru całości drewna martwego stojącego i leżącego wraz z pniakami po ścinie. Martwe drewno, w szczególności pniaki po ścinie mają istotne znaczenie, gdyż w nich przez wiele lat występują owady, będące ważnym składnikiem pokarmu wielu gatunków, w tym ptaków będących przedmiotem ochrony”. Zapis działania ochronnego dla gągoła i nurogęsi, z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy o gatunkach brzmi następująco: „Ocena zasobów martwego drewna – w drugim roku obowiązywania planu. Pomiar grubizny posuszu stojącego i leżącego (posztucznie; bez uwzględniania pni po ścinie).”*
- c) Uwagi, cyt. *„Dla przedmiotu ochrony włochatka. Przy działaniu ochronnym Nr 1 w rubryce „Miejsce występowania” podano kody nie będące adresami leśnymi. W związku z powyższym wnioskuje o podanie lokalizacji (adresów leśnych) według*

PROJEKT

poszczególnych nadleśnictw”-nie uwzględniono ze względu na fakt, że włośchatka nie jest przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy.

Uwagi Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, Zn. spr. ZO-732-36-

6/13/14, z dnia 21.02.2014:

- a) Wniesiona została uwaga o zmianę treści zarządzenia w kwestii dotyczącej działań ochronnych dla lelka i lerki. Uwagi nie uwzględniono. Zapis *„wykonywanie prac związanych z czyszczeniami drzewostanów w młodnikach do 10 lat oraz w pasie drzewostanu wokół nich o szerokości 1 wysokości drzew panujących w tym pasie poza okresem maj-lipiec (okres lęgowy lelka)”* został zachowany. Treść tego zapisu została ustalona na spotkaniu Zespołu Lokalnej Współpracy i przeniesiona do treści zarządzenia.
- b) Wniesiona została również uwaga o zmianę zapisu treści: *„Nie wykonywanie w okresie lęgowym ptaków kwiecień-lipiec prac związanych z wycinaniem drzew w pasie drzewostanu wokół młodników do 10 lat o szerokości 1 wysokości drzew panujących w tym pasie”*, dotyczącego działania ochronnego dla dzięcioła czarnego. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ dzięcioł czarny nie jest przedmiotem ochrony w obszarze.
- c) Wniesiony został wniosek o uściślenie zapisów dotyczących wskazań do dokumentów planistycznych – Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Przymuszewo na lata 2009-2018 oraz Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Rytel na lata 2007-2016. RDLP w Toruniu wnioskowało o zmianę zapisu *„nie wykonywanie w okresie lęgowym ptaków prac związanych z wycinaniem drzew w młodnikach do 10 lat (w okresie maj-lipiec) oraz w pasie drzewostanu wokół nich o szerokości 1 wysokości drzew panujących w tym pasie (w okresie kwiecień – lipiec)”* na zapis *„nie wykonywanie w okresie lęgowym ptaków prac związanych z wycinaniem drzew w młodnikach do 10 lat (w okresie maj-lipiec) oraz prac zrębowych w pasie drzewostanu wokół nich o szerokości 1 wysokości drzew panujących w tym pasie (w okresie kwiecień – lipiec)”*. Uwaga nie została uwzględniona, gdyż zgodnie § 3 pkt. 7 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17.02.2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, wskazania do zmian mogą dotyczyć tylko studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej. W związku z tym nie można wskazań do zmian wprowadzać w Planach Urządzania Lasów. Tym samym

usunięte zostały z treści zarządzenia wskazania do dokumentów planistycznych – Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Przymuszewo na lata 2009-2018 i Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Rytel na lata 2007-2016.

Uwagi Dyrektora Parku Narodowego „Bory Tucholskie”, PDN-49-7/12, z dnia

04.03.2014 r., cyt.:

- a) „Jako działanie ochronne dla ptaków wodnych (nurogęś, gągoł) proponujemy dopisać redukcję jenota; z naszych obserwacji wynika, że jest to gatunek liczniejszy niż norka a co się z tym wiąże, może stanowić poważniejsze zagrożenie dla populacji ptaków wodnych; w związku z powyższym jenota proponujemy dopisać również w tabeli zagrożeń”. Uwaga została uwzględniona w treści zarządzenia. Jenot został dopisany do tabeli zagrożeń dla gatunku gągoł i nurogęś. Treść działania ochronnego dla tych dwóch gatunków brzmi obecnie: „Redukcja populacji norki amerykańskiej i jenota przez odstrzał i odłów”.
- b) „Działanie dla dzięcioła czarnego — ocena zasobów martwego drewna — zarówno w dokumentacji PZO jak i w projekcie zarządzenia należy zaznaczyć, że jest ono planowane do realizacji poza PNBT”. Uwaga nie została uwzględniona. Dzięcioł czarny nie jest przedmiotem ochrony w obszarze.
- c) „Zarówno w dokumentacji PZO jak i projekcie zarządzenia należy uzupełnić działanie ochronne dla bielika — utrzymanie obecnego sposobu użytkowania gruntów o następujące działki: 831/1 o pow. 22,41ha, 851/1 o pow. 6,13ha; 851/2 o pow. 10,95ha ;gmina Chojnice, obręb ewidencyjny Swornegacie; działki obecnie wymienione w dokumentach równie mają pozostać”. Uwaga została uwzględniona w treści zarządzenia. W kolumnie „Obszar wdrażania” dla działania ochronnego dodano działki i poprawiono zapis na :” 831/1 o pow. 22,41ha /las, łąka, nieużytek/; 851/1 o pow. 6,13 ha /las, nieużytek/; 851/2 o pow. 10,95 ha /las, nieużytek/; gmina Chojnice, obręb ewidencyjny Swornegacie; działki nr: 711 o pow. 0,67 ha /rola/, 713/1 o pow. 1,93 ha /las/, 830/2 o pow. 5,75 ha /las, nieużytek/, 851/3 o pow. 0,40 ha /las/, 846 o pow.1,52 ha /las/; Gmina Chojnice, obręb ewidencyjny Swornegacie”.
- d) „Przy zadaniach ochronnych dla puchacza należy dodać zapis: "ochronie gatunku służy także działanie nr...zaplanowane dla bielika”. Uwaga została uwzględniona. Stosowny zapis znalazł się w treści zarządzenia. Wzmiankowane działanie dotyczy „Utrzymania obecnego użytkowania gruntów a docelowo wykup i włączenie w granice Parku Narodowego „Bory Tucholskie”.
- e) „Proponujemy rozważyć zasadność wykazywania zagrożenia J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie przy tak wielu gatunkach ptaków, w tym lelku i lerce. Być może jest to pomyłka przy okazji kopiowania części zapisu (dotyczy dokumentacji

PROJEKT

PZO jak i projektu zarządzenia)". Uwaga została uwzględniona w odniesieniu do Ielka. Zagrożenie J02.01 *zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie* został usunięty z tabeli zagrożeń z treści zarządzenia. Natomiast w odniesieniu do Ierki wszystkie zapisy z treści zarządzenia zostały usunięte, gdyż gatunek ten nie jest przedmiotem ochrony w tym obszarze.

- f) „*Przy ocenie stanu ochrony dla bielika, na 3 stanowiskach w PNBT w kolumnie "Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej" przy wskaźniku "liczba zajętych gniazd" pojawia się ocena UI; na podstawie jakich danych wykonano taką ocenę? Zarówno w 2012 jak i w 2013 roku jedno z gniazd było zajęte, w związku z tym przynajmniej jedno stanowisko powinno zostać ocenione na FV*". Uwagę uwzględniono w dokumentacji Planu Zadań Ochronnych- dokonano stosownej korekty.
- g) „*Przy ocenie stanu dla włośchatki, na stanowisku P28 (prawie w całości w PNBT) pojawiła się nieścisłość — parametr "obecność dzięcioła czarnego" został oceniony na UI (str. 170 dokumentacji), podczas gdy populację dzięcioła czarnego na tym samym stanowisku oceniono na FV (str. 185 dokumentacji)*". Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ włośchatka nie jest przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy.
- h) „*W zadaniu ochronnym dla Ierki (zadanie: nie ingerowanie w okresie lęgowym w miejsca gniazdowania "str.235) termin został chyba ustalony tak jak dla dzięcioła czarnego kwiecień - lipiec, a w dokumentacji pojawił się zapis maj-lipiec, co dla tego gatunku jest zbyt późnym terminem*". Uwaga nie została uwzględniona. Ierka nie jest przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy.
- i) „*W załączniku nr 3 (identyfikacja zagrożeń) – należy, podobnie jak w dokumentacji PZO, wyraźnie wskazać te zagrożenia, które występują wyłącznie na obszarze poza granicami PNBT (poprzez dodanie przed listą "poza PNBT")*". Uwaga została uwzględniona. W opisie zagrożeń dodano zapis „dot. obszarów poza PNBT” przy zagrożeniach występujących poza granicami PNBT.
- j) „*Występowanie zagrożenia dla nurogęsi i gągoła, "niepokojenie ptaków w okresie lęgowym, ruch kajakowy i innych jednostek pływających" zostało ograniczone tylko do Jeziora Charzykowskiego Według naszych obserwacji zagrożenie to jest obecne również na innych zbiornikach obszaru, np. na Jeziorze Karsińskim. Wnioskujemy o usunięcie zapisu "dotyczy Jeziora Charzykowskiego", tym bardziej, że w załączniku 6 "Wskazania do zmian..."proponowany jest zapis ograniczający różnego typu łodzi na wszystkich zbiornikach i ciekach obszaru*". Uwaga została uwzględniona. W treści zarządzenia poprawiono zapis i usunięto zapis „dotyczy Jeziora Charzykowskiego”. Opis zagrożenia dla nurogęsi i gągoła brzmi: „*możliwe niepokojenie ptaków w okresie*

łęgowym, ruch kajakowy i innych jednostek pływających, płoszenie samic wodzących pisklęta, fotografowanie ptaków przy gniazdach i samic wodzących pisklęta, biwakowanie (dotyczy obszarów poza Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie”).

- k) „W projekcie zarządzenia nie wymieniono żadnych zapisów dotyczących gospodarki leśnej, które zostały wypracowane z Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Toruniu w czasie spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy i są zawarte w dokumentacji PZO. Ze względu na fakt, że wiele z zapisów jest kluczowych dla zachowania/osiągnięcia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarze, wnioskujemy o ich wpisanie do projektu zarządzenia (podobnie jak ma to miejsce w projektach wielu innych planów zadań ochronnych, np. dla obszaru Bory Tucholskie PLB220009)”. Uwaga została uwzględniona. Dodano odpowiednie zapisy do treści zarządzenia.
- l) „W załączniku nr5 (tabela działań ochronnych), w kolumnie "szacunkowy koszt" nie podano jednostki (tys.zł)”. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ kolumna dotycząca kosztów nie dotyczy treści zarządzenia.
- m) „Czy umieszczenie szeregu ważnych z punktu widzenia ochrony populacji ptaków zapisów. (m.in. dotyczących nieużywania sprzętu motorowodnego, nielokowania obiektów budowlanych w pasie 100m wzdłuż zbiorników wodnych) wyłącznie w załączniku 6, w tabeli "wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania[...]" wystarczy, by zapewnić ich realizację? Czy nie należałoby działań tych umieścić również w załączniku 5, w tabeli działań ochronnych? (uwaga ta dotyczy również projektu zarządzenia dla obszaru Sandr Brdy)”. Uwaga została częściowo uwzględniona, zapis „Ograniczenie używania łodzi motorowych, poduszkowców, skuterów wodnych i innego sprzętu motorowodnego, za wyjątkiem łodzi stosowanych wyłącznie do celów zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, ratownictwa i prowadzenia działań z zakresu ochrony środowiska, gospodarki leśnej i rybackiej. Działanie obejmuje wprowadzenie odpowiednich zapisów do dokumentów regulujących użytkowanie akwenów i cieków, informowanie zarządców i użytkowników wód, oznakowanie w terenie” jest umieszczony w działaniach ochronnych dla konkretnych gatunków ptaków, natomiast został usunięty z załącznika nr 6 w tabeli "wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania[...]", ponieważ to działanie nie dotyczy gospodarki przestrzennej gmin. Natomiast zapis „Wprowadzenie do studium zapisów zapewniających w pasie o szerokości min. 100 m wzdłuż linii brzegowej wszystkich jezior oraz cieków w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy, nielokowania wszelkich nowych obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również niezwiązanych trwale z gruntem), za wyjątkiem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych typu Bi, B, B-R oraz rekreacyjno – wypoczynkowych typu Bz,oznakowanych tak przed wejściem w życie niniejszego

zarządzenia; w granicach opracowania studium" występuje wyłącznie w załączniku 6, w tabeli "wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania[...]" – ponieważ zapis ten zgodnie z wytycznymi Ministra Środowiska z dnia 18.08.2014; pismo DP-074-47/25650/14/JJ, które otrzymał RDOŚ w Gdańsku, wykracza poza zakres przedmiotowy działań ochronnych, określony w art. 28 ust. 10, pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013 r. poz.627, z późn.zm.). Wiąże się to z przyznaną radzie gminy kompetencją do kształtowania gospodarki przestrzennej na terenie gminy, o czym stanowi art.3 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2012 r. poz. 647, z późn.zm.). Bezpośrednia ingerencja w zagospodarowanie przestrzenne ustanowiona w działaniach ochronnych, a nie we wskazaniach do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, stanowi naruszenie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wkraczając w przyznane radzie gminy kompetencje.

n) „W załączniku nr 5 (tabela działań ochronnych), w kolumnie "szacunkowy koszt" nie podano jednostki (tys.zł)". Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ kolumna związana z kosztami nie dotyczy treści zarządzenia.

Uwagi Zaborskiego Towarzystwa Naukowego z dnia 03.03.2014,cyt.:

- a) „W tabeli 17 w punkcie 1/2: *"nieużywanie łodzi motorowych, poduszkowców, skuterów wodnych i innego sprzętu motorowodnego oraz silników spalinowych na łodziach żaglowych (za wyjątkiem sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia oraz uprawnionych służb) - dot. wszystkich zbiorników oraz cieków wodnych w obszarze."* – Uważamy, że w związku z szeroką dostępnością silników elektrycznych do łodzi motorowych o dużej mocy, także służby porządkowe takie jak policja i straż rybacka powinna być zobowiązana do niestosowania napędu spalinowego." Uwaga nie została uwzględniona. Życie i zdrowie człowieka jest wartością najwyższą, w związku z tym, wszystkie służby porządkowe i ratownicze muszą być zaopatrzone w taki sprzęt, który pozwoli im na jak najszybszą możliwość interwencji.
- b) „W tej samej tabeli w punkcie 1/6: *"pozostawienie w stanie naturalnym brzegów rzek: nienaruszanie skarp, niepogłębianie koryt rzecznych"* proponujemy brzmienie - *"pozostawienie w stanie naturalnym brzegów rzek i jezior: nienaruszanie skarp, niepogłębianie koryt rzecznych, poza miejscami istniejącej obecnie legalnie infrastruktury zlokalizowanej nad jeziorami"*. Uwaga została uwzględniona częściowo. Zapisy w treści zarządzenia dotyczące zimorodka zmienione zostały z zapisu „pozostawienie w stanie naturalnym brzegów rzek: nienaruszanie skarp, niepogłębianie koryt rzecznych” na zapis „pozostawienie w

stanie naturalnym brzegów rzek i jezior: nienaruszanie skarp, nie pogłębianie koryt rzecznych, w tym umożliwienie naturalnych procesów hydromorfologicznych i erozji brzegów, pozostawienie w stanie naturalnym powstających na brzegach wyrw, podcięć erozyjnych, obrywów - za wyjątkiem miejsc modernizacji istniejących lub budowy nowych punktów czerpania wody związanych z ochroną przeciwpożarową oraz za wyjątkiem prac dotyczących zabezpieczenia istniejącej infrastruktury technicznej np. drogi, mostu, sieci, itp.”. Nie uwzględniono części drugiej dotyczącej już istniejącej legalnej zabudowy, gdyż daje to możliwość niepotrzebnego ingerowania w tereny nadbrzeżne.

- c) „*W zadaniach ochronnych dla zimorodka, zmiana zapisu: „Pozostawienie w nurcie rzek przewróconych w sposób naturalny drzew (z wyłączeniem sytuacji, gdy przewrócone drzewa stwarzają zagrożenie podtopienia terenów” na "Pozostawienie w nurcie rzek przewróconych w sposób naturalny drzew (z wyłączeniem sytuacji, gdy przewrócone drzewa powodują podtopienia terenów rolniczych)". Uwaga nie została uwzględniona w treści zarządzenia. Zmiana zapisu nie dawałaby możliwości przeciwdziałania wezbraniom wody w rzece w celu ochrony terenów rolniczych.*
- d) „*W zadaniu ochronnym dla włośchatki sugerujemy doprecyzowanie monitoringu martwego drewna. Rozumiemy, że 30 metrowy pas transektu jest to pas 30m po obu stronach drogi leśnej. Jeżeli bowiem miałby to być pas 30m łącznie z drogą to powierzchnia próbkowana jest mała i może spowodować, że Lasom Państwowym trudno będzie wykazać wzrost ilości martwego drewna. Tym bardziej, że sama droga leśna może być różnej szerokości. Ponadto bywają sytuacje gdy w sąsiedztwie samej drogi ścinane są drzewa ze względu na bezpieczeństwo turystów”. Uwaga nie została uwzględniona w treści zarządzenia. Włośchatka nie jest przedmiotem ochrony w obszarze.*
- e) „*Popieramy wpisanie do listy zagrożeń dla gągoła i nurogęsi sportów wodnych, w tym ruchu kajakowego – są to czynniki istotnie wpływające na populacje gatunków wodnych w obszarze. Jednocześnie wnosimy o usunięcie zapisu "dotyczy Jeziora Charzykowskiego", gdyż negatywny wpływ na populację nurogęsi i gągoła obserwowany jest również na innych zbiornikach i ciekach obszaru (m.in. Jezioro Dybrzk, Jezioro Karsieńskie, rzeka Brda)". Uwaga została uwzględniona. Stosowny zapis znalazł się w treści zarządzenia.*
- f) „*Przy opisie zagrożenia "E01.03 zabudowa rozproszona" dla gągoła i nurogęsi proponujemy w zarządzeniu dodać "w tym niszczenie trzcinowisk", gdyż trzcinowiska stanowią jeden z kluczowych elementów właściwej struktury siedliska dla większości ptaków wodnych". Uwaga została uwzględniona w treści zarządzenia.*

PROJEKT

Przy opisie zagrożeń dla nurogęsia i gągoła dodano zapis: „..... niszczenie trzcinowisk”.

- g) „W opisie zagrożenia dla zimorodka *"Tworzenie szlaków wodnych poprzez usuwanie martwych drzew z koryt"* należy dodać *"pogłębianie koryt, ingerencję w naturalne procesy erozji"* — *naturalne procesy erozji rzecznej są niezbędne do zachowania właściwej struktury siedliska zimorodka*”. Uwaga została uwzględniona w treści zarządzenia.
- h) „Cele ochrony powinny być bardziej konkretne. Brakuje wskaźników ,pozwalających na ocenę ich osiągnięcia i nieosiągnięcia(np. zwrot" utrzymanie właściwego stanu ochrony *"powinien być uzupełniony o informację o tym, co oznacza właściwy stan ochrony(wielkość populacji od – do, wskaźniki struktury siedliska itp.)"*”. Uwaga nie została uwzględniona w treści zarządzenia. Wskaźniki pozwalające dokonać oceny są ściśle określone w metodyce, stanowiącej załącznik do dokumentacji Planu Zadań Ochronnych. W tabeli nr 4 podane są tylko cele ochrony.
- i) „W projekcie zarządzenia nie zostały uwzględnione żadne zapisy dotyczące działań ochronnych związanych z gospodarką leśną, które pojawiają się w dokumentacji PZO. Niezbędne jest uzupełnienie projektu rozporządzenia o te zapisy”. Uwaga została uwzględniona w treści zarządzenia. Stosowne zapisy zostały wprowadzone do treści zarządzenia.

Uwagi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku, pismo nr TZK/070-01/2014/RW z dnia 26.02.2014 r., cyt:

- a) RZGW w Gdańsku wniósł uwagę w związku z zapisem z tabeli działań ochronnych: „*Dążenie do zwiększania zasobów martwego drewna poprzez pozostawianie drewna martwego w lasach, w których pozyskiwane jest drewno. Na siedliskach bagiennych, w kępach starodrzewia, o których mowa w zadaniu nr2 oraz w strefach 50 m wokół brzegów wszystkich jezior o powierzchni większej niż 0,5ha, a także wzdłuż brzegów rzek w strefach szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu dążenie do pozostawiania docelowo co najmniej 10m³/ha martwego drewna*”. Pomimo, iż powyższy zapis dotyczy obszarów będących we władaniu Nadleśnictw, zaznaczamy, że plany zadań ochronnych muszą dopuszczać możliwość usuwania drzew znajdujących się na terenach administrowanych przez RZGW, które stwarzają zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego oraz ze względu na ochronę przeciwpowodziową. Uwaga nie została uwzględniona. Powyższy zapis utrzymano w brzmieniu „pozostawianie drewna martwego w lasach, w których pozyskiwane jest drewno i na siedliskach

bagiennych oraz w strefach 50 m wokół brzegów wszystkich jezior o powierzchni większej niż 0,5 ha, a także wzdłuż brzegów rzek w strefach szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu. Martwe drewno powinno być zróżnicowanego pod względem formy i gatunku (leżanina, martwe stojące drzewa). Jego ilość może być zróżnicowana przestrzennie (większa w rezerwatach, użytkach ekologicznych i powierzchniach wyłączonych z użytkowania). Ilość martwego drewna, różnych form i gatunków, powinna wzrastać w wieloletnim przedziale czasowym – w 10 roku PZO - co najmniej 10 m³/ha martwego drewna. Dla potrzeb PZO za poziom wyjściowy będzie się uważać wyniki monitoringu ilości martwego drewna uzyskane w drugim roku obowiązywania planu”.

b) Uwaga dotycząca zapisów z tabeli działań ochronnych: *„zapewnienie nie używania łodzi motorowych, poduszkowców, skuterów wodnych i innego sprzętu motorowodnego oraz silników spalinowych na łodziach żaglowych”* i zapisu *„kontrolę doraźne przestrzegania ograniczeń związanych z zakazem stosowania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, zakazem biwakowania poza wyznaczonymi miejscami”*. RZGW w Gdańsku wnioskuję o wykreślenie ich jako podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie, gdyż RZGW nie dysponuje środkami prawnymi zapewniającymi nieużywanie na terenach ochrony sprzętu wyposażonego w silniki spalinowe. Uwaga została uwzględniona.

c) Uwaga dotycząca zapisu z tabeli działań ochronnych: *„zapewnienie nielokowania wszelkich obiektów budowlanych w tym tymczasowych, również niezwiązanych trwale z gruntem) w pasie 100m wzdłuż jezior i rzek, z wyłączeniami zawartymi w dokumentacji PZO”*. RZGW wnioskuję o wykreślenie ich jako podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie. Uwaga została uwzględniona.

d) Uwaga dotycząca zapisu z tabeli działań ochronnych: *„zapewnienie niewprowadzania ścieków do wód powierzchniowych”*. RZGW wnioskuję o skreślenie ich jako podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie. Uwaga została uwzględniona. Cały zapis został usunięty z treści zarządzenia.

e) Uwaga dotycząca zapisu z tabeli działań ochronnych: *„zapewnienie nieusuwania roślinności wodnej i szuwarowej”*. RZGW wnioskuję o zmianę podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie na starostwo powiatowe. Uwaga nie została uwzględniona. RZGW wnioskuję także o możliwość usuwania przez nich roślinności wodnej z koryta rzeki w związku z jej utrzymaniem, co ma na celu zapewnienie jej drożności i przeciwdziałanie powstawaniu zatorów i podtapianiu

PROJEKT

przyległych terenów. Uwaga nie została uwzględniona i w treści zarządzenia dodano zapisy: „*dopuszcza się prowadzenie prac utrzymaniowych zdefiniowanych w ustawie prawo wodne, na które nie jest wymagane zgłoszenie w trybie art. 118b ustawy o ochronie przyrody, w korytach rzek: Brdy, Zbrzycy, Chociny, Niechwaszczy w związku z przeciwdziałaniem powstawaniu zatorów i podtapianiu terenów przyległych - prace te mają dotyczyć wyłącznie niezbędnych działań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, z uwzględnieniem wymogów osiągnięcia/utrzymania właściwego stanu ekologicznego wód*)”.

f) Uwaga dotycząca zapisu z tabeli działań ochronnych: „*nie zarybianie wód karpiem, karasiem srebrzystym, amurem białym, tołpygą pstrą i tołpygą białą oraz innymi obcymi gatunkami ryb*”. RZGW wnioskuję o wykreślenie ich jako podmiotu odpowiedzialnego. Uwaga została uwzględniona. Cały zapis został usunięty z treści zarządzenia.

g) Uwaga dotycząca zapisu z tabeli działań ochronnych: „*identyfikacja oraz likwidacja nielegalnych przyłączy odprowadzających ścieki komunalne do rzek, jezior w obszarze oraz do rzeki Jarcewska Struga na całej jej długości*”. RZGW wnioskuję o wykreślenie z listy podmiotów odpowiedzialnych. Uwaga została uwzględniona. Cały zapis został usunięty z treści zarządzenia.

Uwagi Wójta Gminy Chojnice, pismo nr BM.670.34.2014 z dnia 18.03.2014 r. cyt.:

a) „nie jest możliwe wprowadzenie zakazu lokowania farm wiatrowych w rejonie Nowej Cerkwi z uwagi na uchwalony plan dla tego terenu z przeznaczeniem pod lokalizację elektrowni wiatrowych, w rejonie Ostrowite - Silno nie ma w studium terenów dopuszczających lokalizację elektrowni wiatrowych, tereny takie są w południowo-zachodnim kierunku od Ostrowitego i dla nich również został sporządzony plan miejscowy.” Organ tut. uwagę częściowo uwzględnił, tzn. stosowne wskazania do zmian wprowadził do studiów i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, o których wyżej wzmiankuje Wójt Gminy Chojnice. Wskazania do zmian w istniejących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego Gminy Chojnice wynikają z nabycia przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gdańsku nowej wiedzy dotyczącej zidentyfikowania, przez Wykonawców Planu Zadań Ochronnych, istniejących zagrożeń, które mogą oddziaływać negatywnie na przedmioty ochrony obszaru. Zgodnie z zasadą przezorności, ryzyko wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania, którego na podstawie dostępnej wiedzy nie da się wykluczyć – należy traktować jako istotne negatywne oddziaływanie. Skutkiem realizacji zapisów tych planów byłoby znaczące negatywne oddziaływanie na obszar Natura 2000 z punktu widzenia celów ochrony obszaru, a więc istotne negatywne

oddziaływanie na przedmioty ochrony /pogorszenie parametrów i wskaźników stanu ochrony/. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska jako organ pełniący nadzór nad obszarami Natura 2000 jest odpowiedzialny za utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru, w tym wypadku gatunków ptaków. Wykorzystano więc istniejący instrument prawny, polegający na wskazaniu potrzeby zmian w istniejących miejscowych planach, działając na podstawie art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Należy przy tym podkreślić, że obowiązywanie obecnych zapisów w mpzp nie daje inwestorowi gwarancji uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji, Wskazanie do zmiany zapisów mpzp zagrażających obszarowi N2000 ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego podmiotów planujących realizację inwestycji w miejscach, gdzie takie przedsięwzięcia nie powinny być realizowane.

- b) Uwaga z tabeli dot. wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, cyt.: „studium nie jest dokumentem określającym zasady używania łodzi motorowych została uwzględniona.
- c) Uwaga z tabeli dot. wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, cyt.: „nielokowanie obiektów budowlanych w pasie 100 m wzdłuż wszystkich zbiorników wodnych i rzek jak rozumiem w obszarach Natura 2000) wynika z przepisów odrębnych i częściowo zapisy znajdują się też w studium, a dodatkowo nie powinien on dotyczyć wszystkich zbiorników wodnych, ponieważ ogranicza możliwość realizacji inwestycji na terenach zainwestowanych z uwagi na istniejące w sąsiedztwie bagna lub stawy.” Nie została uwzględniona. Jednym z zapisów polityki przestrzennej gmin, jest zapis, który powinien mieć odzwierciedlenie w studium, a dotyczy ochrony wartości środowiska przyrodniczego i przeciwdziałania zagrożeniom środowiskowym. Przepisy wynikające z innych form ochrony (a więc z ochrony innych wartości) nie można traktować jako zastępujące określenie wymagań ochrony konkretnych gatunków w obszarze Natura 2000, więc w PZO niezależnie wprowadza się zapisy niezbędne dla ochrony tych gatunków i ich siedlisk.
- d) Uwaga z tabeli dot. wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, cyt.: „nielokowanie ferm nerek w obrębie obszaru i w pasie 50 km wokół ostoi” - informuję, że studium nie jest aktem prawa miejscowego, więc nie jest wytyczną przy wydawaniu decyzji administracyjnych, natomiast w przypadku sporządzania planu miejscowego projekty planu poza terenem Natury 2000 są opiniowane przez RDOŚ, nie ma więc potrzeby wprowadzania tego zapisu do studium; nie została uwzględniona. Zapis został utrzymany, przy czym zmieniono odległość na 10 km. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, ale nakreśla kierunki polityki przestrzennej gminy, które przy opracowywaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są w tym dokumencie uwzględniane. Jednym z zapisów polityki przestrzennej gmin, jest zapis, który powinien mieć odzwierciedlenie w studium, a dotyczy ochrony wartości środowiska przyrodniczego i przeciwdziałania zagrożeniom środowiskowym. Przepisy wynikające z innych form ochrony (a więc z ochrony innych wartości) nie można

traktować jako zastępujące określenie wymagań ochrony konkretnych gatunków w obszarze Natura 2000, więc w PZO niezależnie wprowadza się zapisy niezbędne dla ochrony tych gatunków i ich siedlisk.

- e) Uwaga z tabeli dot. wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, cyt.: „niewprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych do wód powierzchniowych, itd. nie określono takich warunków w studium, wynika z przepisów odrębnych,” została uwzględniona. Cały zapis z treści zarządzenia został usunięty.
- f) Uwaga z tabeli dot. wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, cyt.: „pozostawienie w stanie naturalnym brzegów rzek - brak podstawy na umieszczanie tego zapisu w studium,” nie została uwzględniona. Jednymi z zapisów polityki przestrzennej gmin, są zapisy, które powinny mieć odzwierciedlenie w studium, a dotyczą ochrony wartości środowiska przyrodniczego i przeciwdziałania zagrożeniom środowiskowym. Przepisy wynikające z innych form ochrony (a więc z ochrony innych wartości) nie można traktować jako zastępujące określenie wymagań ochrony konkretnych gatunków w obszarze Natura 2000, więc w PZO niezależnie wprowadza się zapisy niezbędne dla ochrony tych gatunków i ich siedlisk.
- g) Uwaga z tabeli dot. wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, cyt.: „utrzymanie obecnego użytkowania gruntów - dz. nr 711, 713/1, 830/2, 851/3, 846 - tereny te zgodnie ze studium przeznaczone są na powiększenie Parku Narodowego "Bory Tucholskie", brak potrzeby dokonywania zmiany studium;” została uwzględniona.
- h) Uwaga z tabeli dot. wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, cyt.: „wskazania do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego- Uchwała nr IV/77/99 – dla terenów położonych w miejscowości Małe Swornegacie gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego”, Organ tut. uwagę uwzględnił i jednocześnie informuje, że wskazania do zapisów, które w treści zarządzenia znajdują się, odnośnie obowiązującego miejscowego planu, należy przenieść do planu nowotworzonego.
- i) Uwaga z tabeli dot. wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, cyt.: wskazania do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego- Uchwała nr XXXIII/435/98 teren planu leży w obszarze zwartej zabudowy wsi zgodnie ze studium.” Organ tut. uwagę uwzględnił.
- j) Uwaga z tabeli dot. wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, cyt.: „wskazania do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego- Uchwała nr XVI/250/2000 teren planu leży w obszarze zwartej zabudowy wsi zgodnie ze studium.” Organ tut. uwagę uwzględnił.
- k) Uwaga z tabeli dot. wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, cyt.: „wskazania do zmiany planu ogólnego, obejmująca działkę nr 1086/1 Swornegacie- Uchwała nr VII/117/99 - wskazania nie mają zastosowania do przywołanego planu.” Uwaga nie została uwzględniona. Wzmiankowana działka znajduje się poza zwartą zabudową wsi. Organ tut. wprowadził wskazania do zmian niektórych paragrafów wzmiankowanego planu.

Uwagi Wójta Gminy Lipnica, pismo nr RIG.6320.1.2014KK z dnia 12.03.2014 r. cyt.:

- a) Sprzeciw wobec zapisu „zapewniających nielokowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w promieniu mniejszym niż 5 km od granic ostoi.” Na terenie Gminy Lipnica trwają prace i uzgodnienia firmy zainteresowanej budową farmy wiatrowej wraz z właścicielami nieruchomości, na których farma ma powstać. Społeczność lokalna nie wyrażała sprzeciwu do planowanego zamierzenia. Jeżeli zostanie wpisany warunek "że w obszarze oraz w promieniu mniejszym niż 5 km od granic ostoi nie można lokalizować farm wiatrowych" planowana inwestycja nie powstanie. Propozycja do uwzględnienia "nielokowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w promieniu mniejszym niż 1 do 1,5 km od granic ostoi". Nadmieniam, iż zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego Polska powinna do roku 2030 zwiększyć udział energii ze źródeł odnawialnych. Uwagi Wójta Gminy nie uwzględniono. Zapis w treści zarządzenia przyjął formę „nielokowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w promieniu nie mniejszym niż 5 km od granic obszaru Natura 2000.” Fakt podjęcia uzgodnień z podmiotem zainteresowanym realizacją inwestycji nie ma wpływu na ocenę skali zagrożenia dla przedmiotów ochrony obszaru.
- b) Uwaga z tabeli dot. wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, cyt.:” Sprzeciw dotyczący nielokowania wszelkich obiektów budowlanych w pasie 100 m wzdłuż wszystkich zbiorników wodnych i rzek. Na terenie Gminy Lipnica zostały wydane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla budowy różnych obiektów w odległości mniejszej niż 100, gdzie dotychczas nie obowiązywała ta strefa i zostało uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku lub istnieje aktualny Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego , dla niektórych działek, które są w granicach obszaru. Uwaga nie została uwzględniona. Organ tut. informuje, że wskazania do zmian studium nie odnoszą się do już uzgodnionych z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku warunków zabudowy i zagospodarowania przestrzennego wydawanych dla konkretnych inwestycji. Zapis ten zacznie obowiązywać od momentu wejścia w życie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy PLB 220001, czyli po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
- c) Uwaga z tabeli dot. wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, cyt.:”Sprzeciw dotyczący pozostawienia w stanie naturalnym brzegów rzek; nienaruszenia skarp, nie pogłębianie koryt rzecznych. Proszę o uwzględnienie możliwości wykonania tzw. punktów czerpania wody do ochrony przeciwpożarowej, gdzie niekiedy nie ma innej możliwości zmniejszenia skarpy, utwardzenia terenu, wykonania schodów lub usytuowania jakiegoś małego obiektu. Uważam, że miejsca do zapewnienia bezpieczeństwa życia ludzkiego, zwierzęcego i całej roślinności, która może być narażona na takie niebezpieczeństwo powinno zostać uwzględnione.” została uwzględniona. Zapis przyjął formę „pozostawienie w stanie naturalnym brzegów rzek i jezior: nienaruszanie skarp, nie pogłębianie koryt rzecznych, w tym umożliwienie naturalnych procesów hydromorfologicznych i erozji brzegów, pozostawienie w stanie naturalnym powstających na brzegach wyrw, podcięć

PROJEKT

erozyjnych, obrywów - za wyjątkiem miejsc modernizacji istniejących lub budowy nowych punktów czerpania wody związanych z ochroną przeciwpożarową oraz za wyjątkiem prac dotyczących zabezpieczenia istniejącej infrastruktury technicznej np. drogi, mostu, sieci, itp.”

- d) Uwaga z tabeli dot. wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, cyt.:”Sprzeciw dotyczący zapewnienia usuwania roślinności wodnej i szuwarowej. Proszę o uwzględnienie, że w granicach obszaru będzie można pozyskiwać:

- trzcinę z jezior
- bagrowanie dna w wielkości 10% od linii brzegowej jeziora
- wycinanie roślinności nadwodnych
- zasypywanie żwirem lub piaskiem
- budowę pomostów
- budowę obiektów małej architektury dla potrzeb rekreacyjnych w odległości mniejszej niż

100 m.” została częściowo uwzględniona. Organ tut. stoi na stanowisku, że z racji tego, że na obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy przedmiotami ochrony są m.in. gatunki ptaków, które związane są ze środowiskiem wodno-błotnym, w okresie lęgowym jako miejsca zakładania gniazd wykorzystują roślinność nadwodną, szuwarową i trzcinowiska a lustro wody jest ich miejscem żerowania dlatego podtrzymuje zapisy dot. nie usuwania roślinności nadwodnej, szuwarowej, trzcin, zasypywania brzegów żwirem i piaskiem. Natomiast co do pomostów podtrzymano zapis nie tworzenia nowych miejsc obsługi turystyki wodnej, kąpielisk i pomostów, za wyjątkiem miejsc już zainwestowanych. Jeżeli chodzi o budowę obiektów małej architektury dla potrzeb rekreacyjnych w odległości mniejszej niż 100 m – Organ tut. podtrzymuje wskazanie do studium gminy „zapisów zapewniających w pasie o szerokości min. 100 m wzdłuż linii brzegowej wszystkich jezior oraz cieków w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy, nielokowania wszelkich nowych obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również niezwiązanych trwale z gruntem), za wyjątkiem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych typu B1, B, B-R oraz rekreacyjno – wypoczynkowych typu Bz, oznakowanych tak przed wejściem w życie niniejszego zarządzenia; w granicach opracowania studium.”

- e) Należy zwrócić uwagę na zalecenia określone w opisie taksacyjnym w uproszczonych planach urządzania lasu, które są w granicach w/w obszaru. W niniejszym zarządzeniu brak informacji. Uwagi nie uwzględniono. Przeanalizowano uproszczone plany urządzania lasu. Jednak zgodnie z § 3 pkt. 7 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17.02.2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, wskazania do zmian mogą dotyczyć tylko studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej. W związku z tym nie można wskazać do zmian wprowadzać w Planach Urządzania Lasów.

- f) Uwagi z tabeli dot. wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, cyt.: "W zarządzeniu w § 7 mówiącym o wskazaniach do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego np. dla Gminy Lipnica, nie podano terminu w jakim ma być dokonana zmiana. Rada Gminy w Lipnicy w budżecie nie zaplanowała takich środków. Ponadto należy zwrócić uwagę na zapisy dotyczące zagrożeń w załączniku nr 3, aby nie spowodowały zablokowania realizacji inwestycji drogowych, przydomowych oczyszczalni ścieków; zbiorników bezodpływowych; kanalizacji sanitarnych i wodociągów i innych. Proszę o uwzględnienie zapisów pozwalających lokalizować inwestycje w odległości mniejszej niż 100 m od rzek jezior i innych cieków wodnych." Zostały częściowo uwzględnione. Plan zadań ochronnych nie określa terminu wprowadzenia zmian do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy. Gmina powinna te zmiany wprowadzić w momencie aktualizacji studium lub do nowo opracowywanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku istniejącej zabudowy należy zapewnić gospodarkę ściekową w oparciu o kanalizację lub szczelne zbiorniki bezodpływowe w pasie 100 m od brzegów zbiorników wodnych i rzek. Zapisy dotyczące zagrożeń nie spowodują zablokowania realizacji inwestycji drogowych, sieci wodociągowej czy kanalizacji. Mogą wprowadzać obwarowania dotyczące terminu prowadzenia prac. Organ tuł. podtrzymuje wskazanie zapisu do studium gminy „zapewnienie nielokowania wszelkich nowych obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również niezwiązanych trwale z gruntem), za wyjątkiem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych typu Bi, B, B-R oraz rekreacyjno – wypoczynkowych typu Bz, oznakowanych tak przed wejściem w życie niniejszego zarządzenia; w granicach opracowania studium.

Uwagi Burmistrza Brus pismo nr GP.6121.1.2014 z dnia 06.03.2014 r., cyt. Załącznik nr 3 "Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu siedlisk przyrodniczych ..... "nie odzwierciedla faktycznego stanu.

Dla jedenastu spośród dwunastu wymienionych gatunków ptaków, będących przedmiotem ochrony, jako zagrożenie wymienia się według obiegowych, utartych schematów bez określenia rzeczywistych zagrożeń dotyczących omawianego terenu; m.in. "... prowadzenie prac leśnych w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania, usuwanie miejsc lęgowych ... ". Obecne prowadzenie gospodarki leśnej opierającej się przynajmniej od 20-tu lat na podstawach ekologicznych, nie jest zagrożeniem, lecz w możliwie najpełniejszy sposób zapewnia warunki nie tylko dla ochrony lecz także dla rozwoju i wzrostu liczebności ptaków, będących przedmiotem ochrony. Dowodem na spełnianie w lasach wymogów w zakresie ochrony przyrody, w tym także dla ptaków będących przedmiotem ochrony jest wzrastająca liczba osobników takich gatunków jak orzeł bielik, żuraw, puchacz, włochatka, dzięcioł czarny, kania ruda. Świadczy również o tym, coraz większa liczba stref ochronnych dla gatunków objętych ochroną strefową. I tak np. przy bieliku określenie zagrożeń " ...niepokojenie ptaków na lęgowiskach w sezonie lęgowym na skutek prowadzonych prac leśnych ... " jest obiegowym, utartym stwierdzeniem nie mającym potwierdzenia chociażby w ocenach sukcesów lęgowych par gniazdujących na omawianym terenie. Poza tym prace leśne prowadzone są poza strefą ochronną. Zauważalne natomiast

staje się częste niepokojenie przez coraz większą grupę ornitologów i "miłośników" przyrody. Przy sóweczce i włochatce w zagrożeniach określenie " ... utrata w wyniku eksploatacji starszych drzewostanów i ograniczenia powierzchni starodrzewu" jest ogólnym stwierdzeniem jednej z przyczyn zmniejszania się populacji tego gatunku, ale w stosunku do omawianego terenu jest nieprawdziwe, sformułowane bez znajomości historii tego terenu i prowadzonej tu gospodarki leśnej. Potwierdzeniem prawidłowo prowadzonej gospodarki leśnej w Lasach Państwowych w zgodzie z wszelkimi przepisami prawa i zasadami zrównoważonego rozwoju są certyfikaty FSC i PEFC. Coroczne audyty w sposób szczególny kładą nacisk na ochronę przyrody, w tym bezwzględnie rozliczają przestrzeganie zakazów prowadzenia jakichkolwiek prac w strefach ochronnych ptaków. Uzyskana w listopadzie 2013 roku w Rio de Janeiro przez Lasy Państwowe nagroda UNESCO za wzorowo prowadzoną gospodarkę leśną, w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju, wielość form przyrody i szeroko prowadzoną edukację ekologiczną, jest dodatkowym potwierdzeniem, że gospodarka leśna w polskich lasach państwowych w żaden sposób nie jest zagrożeniem dla przedmiotów ochrony.

Organ tut. informuje, że mimo poczynionych już znacznych postępów, gospodarka leśna jednak nadal wymaga dostosowywania do celów ochrony ptaków, co właśnie jest istotą sporządzenia PZO.

- a) Uwaga Załącznik nr 5 "Działania ochronne ..." Błędnie zidentyfikowane zagrożenia skutkują też na formułowanie działań ochronnych. W zakresie ochrony czynnej udało się autorom zaplanować tylko dwa działania na obszarze Parku Narodowego Bory Tucholskie. Na pozostałym obszarze planuje się jedynie działania w zakresie monitoringu oraz daleko idące ograniczenia dla prowadzenia racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, które w myśl zapisów ustawy o ochronie przyrody nie powinny podlegać ograniczeniom na obszarach Natura 2000, jeżeli nie zagrażają przedmiotom ochrony.

Dostosowanie gospodarki leśnej, rolniczej, rybackiej w obszarze jest niezbędne do utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze i dlatego zaplanowano te działania w obszarze. Koncepcja ta była dyskutowana i ogólnie akceptowana podczas spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy. Chronione gatunki nie wymagają natomiast działań z zakresu ochrony czynnej.

- b) Załącznik nr 6 "Wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego...." Zaproponowano wprowadzenie następujących zapisów do obowiązującego "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brusy": "Nielokowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w promieniu mniejszym niż 5 km od granic ostoj." Zapis ten koliduje z ustaleniami projektu Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Bory Tucholskie" PLB220009. W dokumencie tym jako potencjalne zagrożenie wskazuje na kolizje z elektrowniami wiatrowymi. Jednakże nie wskazano potrzeby zastosowania działań ochronnych. Natomiast w projekcie PZO dla Wielkiego Sandru Brdy wskazano powyższy zapis, który swym zasięgiem będzie oddziaływać również na tereny sąsiedniego OSO Bory Tucholskie. Proponuje się, by z

powyższego zapisu wykreślić fragment "...oraz w promieniu mniejszym niż 5 km od granic ostoi". Na omawianym terenie prowadzone jest obecnie postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy elektrowni wiatrowych. Zatem w tym przypadku ewentualny brak możliwości realizacji inwestycji powinien wynikać z przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko.

Uwaga nie została uwzględniona. Utrzymano w treści zarządzenia zapis „nielokowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w promieniu nie mniejszym niż 5 km od granic obszaru Natura 2000”. Takie wskazanie zmian do studium gminy nie ma bezpośredniego wpływu na postępowanie administracyjne w sprawie decyzji środowiskowej, jednak dane uzyskane w trakcie prac nad PZO, w tym zidentyfikowane w PZO zagrożenia, będą jednym z materiałów dowodowych w trakcie OOS.

- c) "Nielokowanie wszelkich obiektów budowlanych (...) w pasie 100 m wzdłuż wszystkich zbiorników wodnych i rzek ....".Kategorycznie sprzeciwiam się zapisowi o proponowanej treści dla obszarów zlokalizowanych poza terenem Zaborskiego Parku Krajobrazowego. Wprowadzenie zapisu doprowadzi do wyłączenia z zainwestowania terenów, które mają istotne znaczenie dla rozwoju gminy Brusy. Wdrożone zostałyby całkowicie nowe, bardzo rygorystyczne zakazy dla obszarów strategicznych dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Proponuje się całkowite wykreślenie przedmiotowego zapisu lub jego zastąpienie zapisem w brzmieniu obowiązującym dla Zaborskiego Parku Krajobrazowego i odnoszącym się tylko do terenu parku.

Uwaga nie została uwzględniona. Organ tut. do treści zarządzenia wprowadził następujący zapis: „zapewnienie nielokowania wszelkich nowych obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również niezwiązanych trwale z gruntem), za wyjątkiem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych typu Bi, B, B-R oraz rekreacyjno – wypoczynkowych typu Bz, oznakowanych tak przed wejściem w życie niniejszego zarządzenia; w granicach opracowania studium.”

Proszę o uwzględnienie powyższych uwag również w odniesieniu do odpowiednich zapisów umieszczonych w module C - Ustalenie działań ochronnych -tabela 15 i innych częściach PZO. Uwzględnione uwagi znajdują się w treści zarządzenia jak również w dokumentacji PZO.

Uwagi osoby fizycznej przesłane e-mailem, dnia 10.03.2014 r.

- a) Uwaga, cyt."W opisie procesu komunikacji z różnymi grupami interesu znajduje się informacja o trzech spotkaniach w tym jedno informacyjne, jedno informacyjno-dyskusyjne i jedno dyskusyjne. Ażeby 31 instytucji działających na różnych, choć zazębiających się polach prowadziło dyskusję prowadzącą do optymalnych rozwiązań ? – wydaje się rzeczą niemożliwą. Chyba, że było to „załatwienie” obowiązku komunikacji." Nie została uwzględniona, ponieważ nie dotyczy treści zarządzenia.

- b) Uwaga, cyt. „Określenia zagrożeń według obiegowych, utartych schematów, w oderwaniu od rzeczywistych zagrożeń dotyczących omawianego terenu: np. przy bąku i błotniaku stawowym - „zmniejszanie powierzchni zajmowanych przez szuwary (wypalanie, wykaszanie, osuszanie ...)”- nie spotyka się na tym terenie niszczenia szuwaru np. przez wypalanie! A wykaszanie było sporadyczne w czasach kiedy budynki były kryte trzcina.” Nie została uwzględniona. Zarówno błotniak stawowy jak i bąk nie są przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy.
- c) Uwaga cyt. „Podobnie przy bieliku określenie zagrożeń „niepokojenie ptaków na lęgowskich w sezonie lęgowym na skutek prowadzonych prac leśnych ..” jest obiegowym, utartym stwierdzeniem nie mającym potwierdzenia chociażby w ocenach sukcesów lęgowych par gniazdujących na omawianym terenie. Poza tym prace leśne prowadzone są poza strefą ochronną. Zauważalne natomiast staje się częstsze niepokojenie przez coraz większą grupę ornitologów i „miłośników” przyrody (do kilku razy w okresie lęgowym). Pominęto za to zupełnie problem gwałtownie spadającej populacji łyski (ściśle związanej z tutejszą populacją bielika) oraz jakości rybostanu, które są ważniejszymi czynnikami bytowania bielika niż spokój w rejonie gniazdowania.”

Organ tut. posiłkując się wiedzą ornitologa, który prowadził prace inwentaryzacyjne na przedmiotowym obszarze Natura 2000, informuje, że niestety incydentalnie zdarza się, że prace leśne prowadzone są w okresie lęgowym bielika, także w granicach strefy ochrony częściowej, do której jest możliwość wstępu, ale dopiero po okresie lęgowym czyli od sierpnia do końca grudnia. W kwestii obserwatorów ptaków - bielik obecnie jest gatunkiem, którego liczebność populacji na terenie całego kraju rośnie. W tej chwili jest ptakiem, którego często można zauważyć szybującego na niebie, co jeszcze niedawno faktycznie było czymś niezwykłym. Miejsca lęgowe tego gatunku nie są informacją jawną. O ich lokalizacji wiedzą tylko Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska, Lasy Państwowe, Komitet Ochrony Orłów. Wchodzenie w okresie lęgowym w granice stref wymaga uzyskania stosownych pozwoleń. Otrzymują je przede wszystkim ornitolodzy, którzy monitorują wzrost/spadek liczebności populacji tego gatunku. Przy czym ornitolodzy, którzy mają stosowne zezwolenia pojawiają się w strefach incydentalnie. Wszelkie inne osoby, które „przypadkowo” trafią na gniazdo bielika w okresie lęgowym, powinny być za uprawianie tego proceduru karane. Organ tut. nie ukrywa, że przede wszystkim leśnicy, jako pracownicy instytucji poniekąd także zajmującej się ochroną przyrody, są i będą tymi pierwszymi, którzy takie łamanie prawa są w stanie nakryć – chociażby z racji charakteru swojej pracy – codziennej bytności w terenie. Liczy, że będą piętnować takie zachowania.

Łyska jest gatunkiem, którego liczebność w okresie ostatnich kilku lat drastycznie maleje. Lecz nie jest jedynym gatunkiem, na który bielik poluje. Podobnie wygląda sytuacja z rybami. Jako drapieżnik eliminuje z populacji osobniki słabe, chore.

Bielik obecnie jest gatunkiem, który wydaje się być nie zagrożony. Ale żeby tak było dalej należy mu zapewnić możliwość wyprowadzenia lęgów jak również odpowiednią bazę pokarmową oraz siedliska i rewiry lęgowe.

- d) Uwaga, cyt. „Przy sóweczce i włochatce: w zagrożeniach, określenie „ utrata w wyniku eksploatacji starszych drzewostanów i ograniczenia powierzchni starodrzewu” w stosunku do omawianego terenu jest wynikiem braku wiedzy autorów na temat historii tego terenu i , w powiązaniu z tym, gospodarki leśnej na tym terenie (np. lesistość okolic Brus i Leśna 200 lat temu wynosiła 7%). Z kolei sama eksploatacja starszych drzewostanów, w lasach gospodarczych, przy ścisłym zachowaniu zasad, jest celem gospodarczym. W innym natomiast miejscu określenie „nadmiernej eksploatacji” nie jest doprecyzowane: „nadmiernej” do czego – do norm w parkach narodowych czy do wyobrażeń autorów? Nie została uwzględniona. Zarówno sóweczka jak i włochatka nie są przedmiotami obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy.
- e) Przy lelku (także przy lerce), wskazanie jako zagrożenia wielkoobszarowe zabiegi oraz obniżenie wieku drzewostanów jest wynikiem żenującego braku wiedzy na temat leśnictwa, a w stosunku do wieku drzewostanów omawianego terenu jest przekłamaniem wynikającym z nierzetelnego przygotowania się do tematu. (średni wiek drzewostanów z 32 lat w 1948r. do 55 lat w 2000r – to raczej wzrost!), a wielkoobszarowe zabiegi w leśnictwie są stosowane wyjątkowo i na bardzo ograniczonym obszarze. Wynika to z zasady w leśnictwie, że szkodliwy nie jest sam gatunek, lecz ilość osobników tego gatunku, która może zagrozić trwałości lasu. Organ tut. informuje, że mimo poczynionych już znacznych postępów w dopracowaniu sposobu i zakresu prowadzenia prac leśnych do wymogów związanych z ochroną bioróżnorodności, gospodarka leśna jednak nadal wymaga dostosowywania do celów ochrony ptaków, co właśnie jest istotą sporządzenia PZO.
- f) Uwaga, cyt. Przy dzięciole średnim określenie w zagrożeniach „ utrata siedlisk w wyniku zmniejszania się powierzchni lasów liściastych, z dominacją lub współdominacją dębów ...” jest przekłamaniem wynikającym z braku wiedzy na temat obecnego składu gatunkowego drzewostanów, kształtowania się tegoż na przestrzeni ostatnich dwustu lat oraz zasad hodowli lasu.” Nie została uwzględniona. Dzięcioł średni nie jest przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy.
- g) Uwaga, cyt. „ Opisanie zagrożeń przy samotniku wskazujące na działalność leśnictwa powodującą odwadnianie terenu jest znowu dowodem na brak rzetelnej oceny (prawdopodobnie opartym na pojęciu melioracji z okresu powojennego) oraz na brak wiedzy na temat współczesnej gospodarki leśnej.” Nie została uwzględniona. Samotnik nie jest przedmiotem ochrony obszaru Wielki Sandr Brdy.
- h) Uwaga, cyt. „Przy gatunkach gniazdujących w dziupli określenie zagrożenia „ ... utrata siedlisk wynikająca z eliminacji z lasu martwych i obumierających drzew” – jest informacją przekłamaną, ponieważ w lasach obowiązuje obowiązek pozostawiania i ewidencjonowania drzew martwych, a drzewa obumierające są usuwane gdy przyczyna obumierania może powodować obumieranie innych drzew stanowiąc zagrożenie dla trwałości lasu.” Nie została uwzględniona. Organ tut. nadmieniam, że od niedawna Lasy Państwowe ewidencjonują i zaczynają pozostawiać martwe drewno – na dzień dzisiejszy zasoby martwego drewna są

niewielkie i w związku z tym jak najbardziej jest zasadny zapis o pozostawianiu drzew martwych i obumierających.

- i) Uwaga, cyt. „Określenie „utrata siedlisk w wyniku upraszczania struktury drzewostanów – struktury piętrowej i wiekowej” świadczy o braku znajomości historycznego pochodzenia tutejszych lasów oraz aktualnej ich struktury, a także braku wiedzy z zakresu gleboznawstwa, wymagań siedliskowych, świetlnych, wilgotnościowych i socjalnych polskich drzew i krzewów.” Nie została uwzględniona. Gospodarka leśna mimo poczynionych znacznych postępów, nadal wymaga dostosowywania do celów ochrony ptaków, co właśnie jest istotą sporządzania Planu Zadań Ochronnych.
- j) Uwaga, cyt. „w Załączniku nr 3 – Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń jako niemalże główne zagrożenia to odnowienia lasu, wycinka lasu, inne praktyki leśne. Pojawiają się one nawet przy zimorodku i żurawiu (przelotne).” Nie została uwzględniona. Prowadzenie prac leśnych w okresie lęgowym w pobliżu miejsc gniazdowania, w których mogą gniazdować ptaki łączy się z ich płoszeniem /zimorodek/. Dla żurawia/przelotne/ takiego zagrożenia nie zidentyfikowano.
- k) Uwaga, cyt. „ Tych kilka już uwag wskazuje, że określanie zagrożeń dokonane zostało „punktowo” - w odniesieniu poszczególnych gatunków, bez uwzględnienia różnorodności siedlisk zmieniającej się w czasie i przestrzeni, ale w wielkoobszarowej skali zachowującej proporcje (np. powierzchni otwartych do drzewostanów młodocianych, dojrzewających i starodrzewów). A właśnie różnorodność siedlisk, nie tylko pod względem żyzności i wilgotności, ale faz rozwojowych drzewostanu, powoduje różnorodność biologiczną grzybów, roślin i zwierząt. Należy mieć świadomość, że obecny stan środowiska leśnego powstał właśnie dzięki gospodarce leśnej prowadzonej tu od 120 lat, podlegającej ciągłym udoskonaleniom w miarę rozwoju nauk przyrodniczo-leśnych.” Organ tut. informuje, że w celu ochrony bioróżnorodności, przy sporządzaniu Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy, brano pod uwagę wszystkie aspekty związane z różnorodnością biologiczną. Nie podważamy udziału Lasów Państwowych w jej kształtowaniu, ale gospodarka leśna nadal wymaga dostosowywania do celów ochrony ptaków, co właśnie jest istotą sporządzania Planu Zadań Ochronnych.

Uwagi Klubu Przyrodników, pismo nr L. dz. 184/2014 z dnia 17.02.2014 r., cyt.:

- a) Uwaga, cyt. „W związku z całością przyrodniczą obszarów specjalnej ochrony ptaków Bory Tucholskie PLB220009 i Wielki Sandr Brdy PLB220001 należy przyjąć, że wszystkie gatunki uznane za przedmioty ochrony w obszarze Bory Tucholskie, powinny być automatycznie przedmiotami ochrony w obszarze Wielki Sandr Brdy PLB220001, o ile tylko w nim w ogóle występują.” Nie została uwzględniona. Mimo ciągłości obszar Natura 2000 Wielki Sandr Brdy ma swoją

specyfikę, zaznaczoną przede wszystkim przez znacznie większy udział obszarów wodnych.

- b) Uwaga, cyt. „Zwracam uwagę na potrzebę konkretnego formułowania wskaźników, celów i ustaleń planistycznych co do modyfikacji gospodarowania. Cele do osiągnięcia powinny być określone w sposób mierzalny / weryfikowalny. Zarządzenie, jako akt prawa miejscowego, zgodnie z zasadami techniki prawodawczej, powinno określać normy, a nie tylko zalecenia. Modyfikacje gospodarki powinny być skonkretyzowane, bez używania określeń "dążenie do..." "w miarę możliwości..." itp. została uwzględniona. Przeredagowano stosowne zapisy w treści zarządzenia.
- c) Uwaga, cyt. „Typową cechą krajobrazu Borów Tucholskich jest jego oligotrofia. Dotyczy to również znacznej części wód w obszarze. Fauna ptaków obszaru również zależy od tej cechy- siedliskiem występujących tu ptaków jest krajobraz budowany głównie przez sosnowe bory i oligo- lub mezotroficzne jeziora. Choć oznacza to m. in. względnie niskie zagęszczenia ptaków szuwarowych, zachowanie tej cechy krajobrazu powinno być postawione za strategiczny cel ochrony, także w planie koncentrującym się na zachowaniu ostoi ptaków.

Konsekwencją tego powinno być:

-Wykluczenie, w przedmiotowym obszarze, dążenia do wzbogacenia gatunkowego i ekosystemów leśnych,

-Wskazanie jako cel w planie zadań ochronnych osiągnięcia bardzo dobrego, a nie tylko dobrego stanu ekologicznego jezior. Cel taki, wskazany w PZO, stanie się celem środowiskowym dla wód, o którym mowa w art. 38f ustawy Prawo Wodne i jego osiągnięcie będzie obowiązkiem właścicieli i zarządców wód. Dysponują oni instrumentami, by np. ograniczyć możliwość odprowadzania ścieków do wód w obszarze." Nie została uwzględniona. Odprowadzanie ścieków do wód nie zostało zdefiniowane jako zagrożenie dla żadnego z przedmiotów ochrony.

- d) Uwaga, cyt. „Działaniem ochronnym powinno być konkretne ograniczenie i limitowanie zagospodarowania i użytkowania turystycznego, rekreacyjnego i sportowego brzegów jezior oraz samych jezior. Należy wskazać jeziora, lub części jezior, które są kluczowe dla ptaków w różnych porach roku (miejsca lęgów, wodzenia młodych, miejsca żerowania) i ustalić w planie, że np. w określonych okresach akweny te nie powinny być miejscem uprawiania żeglarstwa, rekreacji, sportów wodnych. Być może niektóre akweny powinny być z takiego rekreacyjnego użytkowania wyłączone całkowicie. Turystykę i rekreację z pewnością należy ująć wśród zagrożeń dla przedmiotów ochrony. Ujętym w planie działaniem ochronnym powinien być jej monitoring, np. okresowe liczenie użytkowników tafli wody. Podobnie, konieczna wydaje się analiza, które odcinki rzek są kluczowe dla ptaków i na których odcinkach może wystąpić konflikt między ptakami a turystyką kajakową. W szczególności: znanym zjawiskiem jest, że spływy kajakowe w maju, czerwcu i pierwszej połowie lipca powodują rozplaszanie stadek rodzinnych ptaków wodnych, wodzących wówczas swoje pisklęta. Negatywnie wpływa to na sukces

lęgowy. Problem ten może dotyczyć np. nurogęsi i gągoła. Należy ująć go wyraźnie wśród zagrożeń dla przedmiotów ochrony. Ujętym w planie działaniem ochronnym powinien być monitoring natężenia turystyki kajakowej, a działaniem ochronnym- np. limitowanie ruchu kajakowego na niektórych rzekach, bądź ich udostępnianie do turystyki kajakowej dopiero po 15 lipca. Natomiast na wszystkich akwenach, działaniem ochronnym powinno być stworzenie i promocja dobrowolnego "kodeksu turysty -przyrodnika", promującego określone zachowania (np. nie wpływanie w strefie szuwarów, nie rozplaszanie stadek rodzinnych ptaków)." Uwaga została uwzględniona. Stosowne zapisy znalazły się w treści zarządzenia.

- e) Uwaga, cyt. „Kluczowe znaczenie dla niektórych gatunków ptaków, w tym przedmiotów ochrony, mogą mieć wyspy na jeziorach . Mogą one być miejscami wyższego niż przeciętnie sukcesu lęgowego, w związku np. z obniżeniem poziomu drapieżnictwa. Proponujemy więc ustalenia planistyczne, które zapewniłyby dobre warunki ptakom na wyspach, np. ograniczenia w możliwości penetracji wysp i dobijania do nich sprzętem pływającym, przynajmniej w sezonie lęgowym ptaków.” Nie została uwzględniona. W przedmiotowym obszarze Natura 2000 jedynie na Jeziorze Charzykowskim występują wyspy. Zbiornik ten od lat jest udostępniony do uprawiania wszelkich sportów wodnych, w tym motorowych. Obecnie obie te wyspy są intensywnie penetrowane, zwłaszcza w okresie letnim. W trakcie prac nad PZO nie potwierdzono na ich obszarze występowania gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony. W związku z tym, Organ tut. stoi na stanowisku, że obecnie obie te wyspy nie mają kluczowego znaczenia dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy.
- f) Uwaga, cyt. „Kluczowe znaczenie dla ptaków w obszarze -w tym dla gągoła, nurogęsi -mają drzewostany strefy brzegowej jezior, czyli ekoton las-woda. Wnioskujemy, by przyjąć w PZO za zasadę wyłączenie z użytkowania rębego ekotonów wzdłuż jezior i cieków wodnych o szerokości drzewostanu min. 50 m. Ekotonów tych nie należy także użytkować zrębami złożonymi. Dopuszczenie do stosowania zrębów złożonych co prawda wydłuża o kilka-kilkanaście lat proces wyrębu, lecz koniec końców prowadzi do usunięcia kluczowego dla ptaków starodrzewia. Ustaleniem planu powinna być także konsekwentna ochrona ekotonów las-woda, w tym także pełna ochrona roślinności szuwarowej, litoralnej, oraz pozostawianie drzew zamierających i martwych, w szczególności przewracających się do wody (dotyczy zarówno brzegów jezior, jak i rzek).nie została uwzględniona. Stosowne zapisy znajdują się w treści zarządzenia.
- g) Uwaga, cyt. „ W tym obszarze szczególne znaczenie ma ochrona dziuplaków i ich miejsc lęgowych. Dziuple występują najczęściej w drzewach starych -w tym w drzewostanach rębnych. Dotychczas deklarowanym standardem w Lasach Państwowych jest pozostawianie wszystkich drzew dziuplastych, co zresztą jest wymogiem posiadanego przez RDLP certyfikatu FSC, a także jest wskazane w Instrukcji Ochrony Lasu. W związku z tym, w planie proponujemy zapisać wymóg bardzo konsekwentnego pozostawiania wszystkich drzew dziuplastych, w szczególności przy prowadzonych cięciach rębnych. Odpowiada to deklaracjom

Lasów Państwowych co do obecnej praktyki.” Nie została uwzględniona. Stosowny zapis znajduje się w treści zarządzenia.

- h) Uwaga, cyt. „Podzielamy podnoszony w dotychczasowych dyskusjach postulat pozostawienia co najmniej 5% wyłączonych z użytkowania rębego starodrzewów dla ochrony włośchatki, dzięcioła czarnego i siniaka. Zwracamy uwagę, że chodzi tu o całe drzewostany - np. na skarpach jezior, dolin rzecznych itp. I tak jest to wymóg certyfikatu FSC, który posiadają obie zaangażowane RDLP. Niezależnie od tego, dobrą praktyką jest pozostawianie "kęp ekologicznych" (biogrup) na zrębach.” Nie została uwzględniona. Wzmiankowane gatunki ptaków nie są przedmiotami ochrony w obszarze Wielki Sandr Brdy.
- i) Uwaga, cyt. „Siedliska bagienne (Bb, BMb, L\lb) w naszej opinii powinny być wyłączone z użytkowania.” Nie została uwzględniona.
- j) Uwaga, cyt. „Potrzebne są zapisy dotyczące ochrony i odtwarzania zasobów w martwego drewna. Co najmniej poziom 10m³/ha martwego drewna powinien być w okresie planu osiągnięty średnio w drzewostanach w obszarze. Zwracamy uwagę, że nie jest to wcale wartość wysoka- w Lasach Państwowych w Polsce jest średnio ponad 6m³/ha - oczekiwanie, by w obszarze specjalnej ochrony osiągnąć średnio 10m³/ ha nie jest więc wygórowane.” Została uwzględniona. Stosowny zapis znajduje się w treści zarządzenia.
- k) Uwaga, cyt. „Dla wszystkich chronionych kaczek występujących w obszarze wnosimy o wpisanie do tabeli zagrożeń przypadkowe zastrzelenie podczas polowań.” Została uwzględniona. Z kaczek w Wielkim Sandrze Brdy przedmiotem ochrony jedynie jest gągoł. Do tabeli zagrożeń, dla tego gatunku, wpisano jako zagrożenie potencjalne: polowania.
- l) Uwaga, cyt. „Wnioskujemy o zrezygnowanie w tym obszarze natura 2000 z pozyskania łowieckiego cyraneczki (*Anas crecca*), która powinna tu być przedmiotem ochrony. Niewłaściwe i nieetyczne wydaje się dopuszczanie polowania na ptaki w obszarze wyznaczonym specjalnie dla ich ochrony, choćby nawet polowanie takie nie miało znacząco negatywnego wpływu na ich populację.” nie została uwzględniona. Cyraneczka nie jest przedmiotem ochrony w przedmiotowym obszarze.
- m) Ponadto wnosimy o modyfikacje gospodarki łowieckiej (polowania tylko od 15 września a nie od 15 sierpnia, eliminacja śrutu ołowianego, szkolenia z rozpoznawania), prosimy także o rozważenie, by przynajmniej kluczowe fragmenty ostoi w ogóle wyłączyć z polowań na ptaki. Organ tut. informuje, że ponieważ przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy są gatunki ptaków, na które nie poluje się, w związku z czym nie wprowadzono do treści zarządzenia, zapisów dotyczących modyfikacji gospodarki łowieckiej.
- n) Uwaga, cyt. „W borowym kompleksie leśnym, jakim są Bory Tucholskie, zwłaszcza w obliczu wzrastającej nieprzewidywalności zjawisk klimatycznych, niekiedy nieuchronnie dochodzić będzie do zjawisk o charakterze klęskowym (np.

wiatrołomów- przykładem mogą być wiatrołomy z 2012 r.). Z punktu widzenia przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 celowe byłoby, by w reakcji na takie zjawiska w szerszym zakresie stosować pozostawianie powierzchni pokłeskowych do naturalnej sukcesji. Wnosimy, by zapisać to w planie. W Puszczy Piskiej, po klęskowym huraganie z 2002 r., eksperymentalnie pozostawiono do naturalnej sukcesji (bez uprzążania pozostałości połamanego drzewostanu) powierzchnię 445 ha. jest to tzw. las "Szast". Badania ornitofauny, wykonane "w 2007 r., wykazały, że "Liczba gatunków ptaków wpisanych do Załącznika 1 Dyrektywy Ptasiej (w przeliczeniu na jeden punkt nasłuchowy była kilkukrotnie wyższa w wiatrołomie pozostawionym do naturalnej regeneracji niż w lesie zwartym. Średnia liczba osobników gatunków uwzględnionych w Załączniku 1 Dyrektywy Ptasiej w punkcie nasłuchowym była kilkukrotnie wyższa w przypadku wiatrołomu niż w lesie niezaburzonym. Różnice były istotne statystycznie. Pozytywnie na wiatrołom zareagowały np. dzięcioł czarny, gąsiorek, dudek." Pozostawianie niektórych powierzchni powiatrołomowych do naturalnej sukcesji byłoby więc działaniem cennym z punktu widzenia Dyrektywy Ptasiej, niestety jak dotąd zupełnie nie jest to stosowane w Borach Tucholskich." Nie została uwzględniona. Treść zarządzenia nie zawiera zapisów dotyczących prowadzenia badań naukowych. Swoimi zapisami ma za zadanie utrzymać lub przywrócić właściwy stan ochrony przedmiotów ochrony poprzez konkretne działania ochronne. W Wielkim Sandrze Brdy, który charakteryzuje się dużym udziałem wód płynących i stojących oraz znacznymi powierzchniami użytkowanymi rolniczo, brakuje rozległych powierzchni drzewostanu, który ewentualnie w przypadku klęski żywiołowej mógłby być pozostawiony do naturalnej sukcesji.

- o) Przynajmniej potencjalnym zagrożeniem dla zimorodka jest likwidowanie potencjalnych miejsc lęgowych - skarp i obrywów nadrzecznych ("wyrw" brzegowych), realizowane często w ramach tzw. utrzymywania cieków. Ustaleniem planu powinno być zachowanie naturalnego charakteru cieków w obszarze, w tym umożliwienie naturalnych procesów hydromorfologicznych i erozji brzegów; pozostawienie w stanie naturalnym powstających na brzegach cieków wyrw, podcięć erozyjnych, obrywów. Uwaga została uwzględniona. Stosowne zapisy znalazły się w treści zarządzenia.
- p) Uwaga, cyt. „Bocian biały, jak się wydaje, potrzebuje zachowania w ekstensywnym użytkowaniu istniejących użytków zielonych, co przecież nie jest oczywiste.” Nie została uwzględniona. Bocian biały nie jest przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy.
- q) Uwaga, cyt. „Błotniak stawowy, jak się wydaje, potrzebuje zachowania zabagnionych kompleksów szuwarów.” Nie została uwzględniona. Błotniak stawowy nie jest przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy.
- r) Uwaga, cyt. „Perkoz dwuczuby, jak się wydaje, potrzebuje regulacji gwarantujących spokój w miejscach gniazdowania, w tym zapobiegających podpływowi do gniazd lub skupień gniazd w okresie lęgowym w ramach turystyki i rekreacji wodnej.” Nie została uwzględniona. Perkoz dwuczuby nie jest przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy.

s) Uwaga, cyt. „Plan powinien zapewnić, że w obszarze Natura 2000 nie powinny być udzielane zezwolenia na odstępstwa od zakazów ochrony gatunkowej wobec czapli siwej. Podobne podejście należałoby przyjąć w stosunku do kormorana czarnego.” Nie została uwzględniona. Zarówno czapla siwa jak i kormoran czarny nie są przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Wielki Sandr Brdy.

t) Uwaga, cyt. „Kluczowy dla niektórych gatunków jest udział starych drzewostanów oraz starych drzew w drzewostanach (biorąc także pod uwagę, że np. 'dziuplastość' drzew, albo ich przydatność pod gniazda dużych ptaków szponiastych zależy od wieku drzew). Uważamy, że zapewnienie odpowiedniego udziału starych drzewostanów i drzew powinno być wskazane jako jeden z kluczowych celów ochrony (w tym wyraźnie wskazane jako element celu dla odpowiednich gatunków). Podejmowane w tym celu środki ochronne powinny obejmować trzy niezależne od siebie działania:

-Sprawdzenie, jaka część drzewostanów jest pozostawiona w całości bez użytkowania i może starzeć się w sposób naturalny. Chodzi tu o całe drzewostany (całe pododdziały), tu jednak w skali obszaru Natura 2000 mogą wliczać się także biernie chronione drzewostany w parku narodowym (bez zaplanowanej przebudowy ani trzebieży późnych) i w rezerwatach przyrody;

-Kontynuacja obecnej praktyki gospodarki leśnej- pozostawiania co najmniej 5%każdego drzewostanu rębego w formie biogrup, z nienaruszonymi także dolnymi piętrami lasu, docelowo z pozostawieniem biogrup do naturalnej śmierci i rozkładu;

-Kontrola struktury wieku drzewostanów w obszarze w ramach planowania urządzeniowo-leśnego. Należy tak planować użytkowanie rębne, żeby udział drzewostanów >100 letnich w obszarze Natura 2000 nigdy - nawet okresowo- nie spadał. Ewentualnie jeżeli obecny udział takich drzewostanów jest zbyt niski, należy wskazać, jaki ich udział powinien być osiągnięty i utrzymany.

-Powyższe środki już obecnie są teoretycznie stosowane, dlatego ich wdrożenie nie powinno napotykać sprzeciwu. Zwracamy uwagę na różnice między nimi (w szczególności, nie należy mylić pozostawiania 5% drzewostanów jako referencyjne, z pozostawianiem na zrębach 5% biogrup stanowiących docelowo wewnętrzny element struktury drzewostanu).” Nie została uwzględniona. Stosowne zapisy dotyczące obecności drzewostanów starczych, pozostawianych do naturalnej śmierci i rozkładu w ilości co najmniej 5%każdego drzewostanu rębego w formie biogrup znajdują się w treści zarządzenia.

u) Uwaga, cyt. „Środki ochrony wielu gatunków (w obecnym ujęciu dotyczy to zwłaszcza bielika, ale przypominamy o potrzebie rozszerzenia listy przedmiotów ochrony, por. pismo z grudnia 2012 r.) powinny koncentrować się nie tylko na ochronie obecnych miejsc gniazdowania, ale także na kształtowaniu takiej struktury krajobrazu leśnego, żeby dostarczał on ptakom wystarczającej liczby potencjalnych miejsc gniazdowych dobrej jakości - a więc np. dla bielika ważna jest nie tylko strefowa ochrona istniejących gniazd, ale także zapewnienie odpowiedniego

udziału w krajobrazie starodrzewi w pobliżu jezior, wolnych od antropopresji, w których gniazda potencjalnie mogą być zakładane, itd. Uważamy, że gwarantujące to zapisy powinny znaleźć się w PZO.” Nie została uwzględniona. Stosowne zapisy dotyczące obecności drzewostanów starczych, pozostawianych do naturalnej śmierci i rozkładu w ilości co najmniej 5% każdego drzewostanu rębego w formie biogrup znajdują się w treści zarządzenia.

- v) Uwaga, cyt. „Raz jeszcze podkreślam konieczność szczególnej ochrony ekotonów las-woda. Dla gągoła i nurogęsia kluczowe znaczenie ma dostępność miejsc lęgowych w strefie brzegowej, która byłaby najlepiej gwarantowana przez naturalne procesy- w tym starzenia się drzew, powstawania w nich dziupli, powstawania wykrotów i złomów itp. Podtrzymuję wniosek o przyjęcie zasady wyłączenie z użytkowania rębego ekotonów wzdłuż jezior i cieków wodnych o szerokości drzewostanu min. 50 m. Ekotonów tych nie należy także użytkować zrębami złożonymi. Dopuszczenie do stosowania zrębów złożonych co prawda wydłuży o kilka -kilkanaście lat proces wyrębu, lecz koniec końców prowadzi do usunięcia kluczowego dla ptaków starodrzewia. Ustaleniem planu powinna być także konsekwentna ochrona ekotonów las-woda, w tym także pełna ochrona roślinności szuwarowej, litoralnej, oraz pozostawianie drzew zamierających i martwych, w szczególności przewracających się do wody (dotyczy zarówno brzegów jezior, jak i rzek - te są kluczowe np. dla zimorodka).” Została uwzględniona. Stosowne zapisy znajdują się w treści zarządzenia.
- w) Uwaga, cyt. „Ustalenia PZO, choć mogą przejmować niektóre standardy certyfikatu FSC, nie powinny bezpośrednio odwoływać się do punktów standardu, tj. należy zagwarantować, że ewentualne przyszłe zmiany standardu FSC nie będą skutkować zmianami środków ochrony podejmowanych w rozważanym obszarze Natura 2000 i nie można natomiast oczekiwać, że zarządzający lasami - posiadając obecnie certyfikat FSC - nie powinni sprzeciwiać się zapisom analogicznym do wymogów obecnie obowiązującego standardu (a obejmuje on zarówno 5% powierzchni reprezentatywnych, pozostawianie co najmniej 5% biogrup w użytkowaniu rębnym, jak i pozostawianie wszystkich drzew dziuplastych).” Została uwzględniona. W treści zarządzenia usunięto odwołania do punktów standardu FSC.
- x) Uwaga, cyt. „Raz jeszcze podkreślam też konieczność zabezpieczenia obszaru przed nadmierną turystyką, która zwłaszcza ostatnio intensywnie się rozwija. Dotyczy to w szczególności:
- Turystyki kajakowej, która wymaga ograniczenia co do miejsc, terminów udostępnienia (krytyczny może być nie tylko okres lęgowy, ale także okres wodzenia piskląt gągoła i nurogęsi po wodzie, co trwa do ok. połowy lipca), ew. limitowania co do liczby osób/kajaków.
  - Żeglarsstwa - w tym sprzeciwić należałoby się postulatом przebudowy mostów pomiędzy jeziorem Karsińskim a Witocznem i szerszego udostępnienia w ten sposób wpływania na jeziora Witoczno, Płesno, Małoląckie, Łackie, Dybrzk, Kosobudno.

Zdajemy sobie sprawę z trudności formalnych co do ograniczenia powszechnego korzystania z wód. Być może kluczowe dla ptaków miejsca należałoby uznać za rezerваты przyrody, w których istnieją już instrumenty prawne umożliwiające dopuszczenie tylko takiego udostępnienia turystycznego rekreacyjnego, jakie zostanie uznane za nieszkodliwe dla wartości przyrodniczych." Została częściowo uwzględniona. Organ tut. przychylił się do stwierdzenia, że ograniczenie powszechnego korzystania z wód jest nieprzestrzeganiem art. 34, pkt 2 ustawy prawo wodne i do treści zarządzenia wprowadził zapisy dotyczące monitoringu obecnie intensywnie rozwijającej się turystyki kajakowej i wskazanie dotyczące wyznaczenia tras kajakowych poza newralgicznymi rzekami.

- y) Jako środek ochrony zimorodka, słusznie proponowana jest zasada "Pozostawienie w nurcie wszystkich rzek przewróconych w sposób naturalny drzew". Podkreślamy, że w typowym dla obszaru rzeczno-jeziornym układzie hydrologicznym, nieuzasadnione wydają się obawy, że zatory drzewne w nurcie rzek mogą powodować zagrożenie powodziowe. Zwracamy uwagę, że w obszarach w Polsce, w którym martwe drzewa w nurtach rzek są konsekwentnie pozostawiane (np. rzeki w Drawieńskim Parku Narodowym), gdzie nie występują żadne, nawet lokalne zjawiska powodziowe tym spowodowane.
- z) Przypominamy jednak także, że należałoby również wyraźnie zapisać utrzymanie W stanie naturalnym brzegów rzek i dynamiki koryt rzecznych - w tym nie ingerowanie w proces erozji bocznej: pozostawienie w stanie naturalnym powstających na brzegach cieków wyrw, podcięć erozyjnych, obrywów, które zimorodkom niezbędne są jako miejsca lęgowe. Uwaga została uwzględniona.
- aa) Zwracamy uwagę, że w przypadku nadmiernego natężenia ruchu kajakowego, może on przybrać formę 'ciągłego strumienia kajaków' płynącego rzeką (wg danych z innych rzek Polski, może to miejsce przy natężeniu ruchu >300 osób/dzień przepływających przez dowolny przekrój rzeki), a to już znacząco ograniczałoby możliwość żerowania zimorodka i mogło wpływać na jego sukces reprodukcyjny. Organ tut. do treści zarządzenia wprowadził zapisy dotyczące monitoringu obecnie intensywnie rozwijającej się turystyki kajakowej i wskazanie dotyczące wyznaczenia tras kajakowych poza newralgicznymi rzekami.
- bb) Uwaga, cyt. „Rozważając gatunki ptaków jako potencjalne przedmioty obszaru, do nadania lub utrzymania oceny D nie wystarczy stwierdzić, że obszar gromadzi mniej niż 0,5% krajowej populacji gatunku. Do nadania lub utrzymania oceny D należy uzasadnić, że obszar nie jest odpowiedni do ochrony gatunku bo np. nie zawiera dogodnych dla gatunku siedlisk. Analizy takiej nie przeprowadzono, w związku z czym propozycje nadania lub utrzymania ocen D wielu rozważanym gatunkom nie są wystarczająco uargumentowane.” Nie została uwzględniona. Zgodnie z instrukcją wypełniania SDFu, ocena populacji jest czynnikiem kwalifikującym gatunek jako przedmiot ochrony obszaru. Nadanie oceny polega na oszacowaniu wielkości populacji danego gatunku i jej zagęszczenia w stosunku do populacji krajowej. Jeżeli ocena ekspercka stwierdza, że występowanie danego gatunku na opisywanym obszarze jest nieznaczące (patrz uwaga poniżej) dla jego

ochrony, wówczas otrzymuje on ocenę D (populacja nieistotna). UWAGA: Zapisy decyzji wykonawczej Komisji z dnia 11.07.2011 w sprawie formularza zawierającego informacje o terenach Natura 2000 nie definiują jednoznacznie pojęcia „populacja nieistotna”. W opinii Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska: Populację stanowiącą mniej niż 0,50% populacji krajowej gatunku, uznaje się za nieistotną dla ochrony gatunku w skali kraju i nadaje się ocenę D. Podejście to jest analogiczne i zgodne z podejściem kwalifikowalności obszaru IBA, w którym minimalna liczebność danego gatunku powinna wynosić co najmniej 1% populacji krajowej - kryterium C6.

cc) Uwaga, cyt. „Projekt zarządzenia nie zawiera wielu zapisów proponowanych w dokumentacji, które wydają się kluczowe dla ochrony obszaru. Przykładowo, brak w nim:

- Pozostawienie stref ekotonowych wzdłuż cieków i zbiorników wodnych o szerokości nie mniejszej niż dwie wysokości drzew panujących, bez użytkowania zrębami zupełnymi

- Identyfikacja oraz likwidacja nielegalnych przyłączy odprowadzających ścieki komunalne do rzek i jezior w obszarze oraz do rzeki Jarcewska Struga na całej jej długości – ten zapis usunięto z treści zarządzenia, ze względu na brak zagrożeń dot. tego działania

- Na siedliskach bagiennych, w kępach starodrzewia, o których mowa w zadaniu nr2 oraz w strefach 50 m wokół brzegów wszystkich jezior o powierzchni większej niż 0,5 ha, a także wzdłuż brzegów rzek w strefach szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu dążenie do pozostawiania docelowo co najmniej 10 m³/ha martwego drewna - ten zapis przeredagowano i otrzymał brzmienie ” pozostawianie drewna martwego w lasach, w których pozyskiwane jest drewno i na siedliskach bagiennych oraz w strefach 50 m wokół brzegów wszystkich jezior o powierzchni większej niż 0,5 ha, a także wzdłuż brzegów rzek w strefach szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu. Martwe drewno powinno być zróżnicowanego pod względem formy i gatunku (leżanina, martwe stojące drzewa). Jego ilość może być zróżnicowana przestrzennie (większa w rezerwatach, użytkach ekologicznych i powierzchniach wyłączonych z użytkowania). Ilość martwego drewna, różnych form i gatunków, powinna wzrastać w wieloletnim przedziale czasowym – w 10 roku PZO - co najmniej 10 m³/ha martwego drewna. Dla potrzeb PZO za poziom wyjściowy będzie się uważać wyniki monitoringu ilości martwego drewna uzyskane w drugim roku obowiązywania planu”

- Nieorganizowanie nowych szlaków turystycznych i wszelkich nowych obiektów infrastruktury turystycznej w promieniu 500 m od granicy strefy ochronnej gniazd ptaków strefowych – ten zapis przeredagowano i otrzymał brzmienie „ograniczenie presji turystycznej poprzez wyznaczanie szlaków i budowę infrastruktury w oddaleniu od ostoi gatunku”

PROJEKT

-Pozostawienie w drzewostanach na całym obszarze Wielki Sandr Brdy trwale wyłączonych :z użytkowania rębnego starodrzewów zajmujących co najmniej 5% powierzchni manipulacyjnej użytkowania rębnego zachowanie standardów FSC, AD 33 PL 09, standard 6.5.1.5/ 6 - ten zapis znajduje się w treści zarządzenia

-Nie wykonywanie w okresie lęgowym ptaków (maj - lipiec) prac związanych z wycinaniem drzew w młodnikach do 10 lat oraz w pasie drzewostanu wokół nich o szerokości 1 wysokości drzew panujących w tym pasie – zapis przyjął kształt wykonywanie prac związanych z czyszczeniami drzewostanów w młodnikach do 10 lat oraz w pasie drzewostanu wokół nich o szerokości 1 wysokości drzew panujących w tym pasie poza okresem maj-lipiec (okres lęgowy lelka)

-Pozostawienie w nurcie rzek przewróconych w sposób naturalny drzew (z wyłączeniem sytuacji, gdy przewrócone drzewa stwarzają zagrożenie podtopienia terenów rolniczych) - wzmiankowany zapis znalazł się w treści zarządzenia.

dd) Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej, akt prawa miejscowego, jakim jest rozporządzenie PZO, powinien ustanawiać normy prawne zrozumiałe na podstawie wiedzy ogólnej oraz innych aktów prawa. Nie mogą to być normy odnoszące się do informacji nie udostępnionych publicznie. Cele działań ochronnych w załączniku 4 nie spełniają tego wymogu, w szczególności:

-nie wiadomo, jaki stan populacji łabędzia krzykliwego, żurawia przelotnego, lelka,zimorodka, lerki jest uznawany za "właściwy", tj. jakie są kryteria i wskaźniki określające, że stan jest właściwy.

-Nic wiadomo, jaki jest stan obecny populacji gągoła, nurogęsi, bielika, żurawia lęgowego, puchacza, włochatki, dzięcioła czarnego, tj. jaki stan byłby uznany za "niepogorszony".

-Nie wiadomo, co oznacza i jak jest obliczany wskaźnik "presja antropogeniczna".

-Jak wskaźnik ten miałby być weryfikowany, jeśli nie przewidziano jego monitoringu?

Ten element aktu prawa miejscowego musi być przeredagowany tak, by samodzielnie definiował, w sposób możliwy do weryfikacji, co jest celem ochrony.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w § 3. Określono zakres prac koniecznych do sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru, który m.in. obejmuje: ustalenie celów działań ochronnych do osiągnięcia w okresie, na jaki jest sporządzany plan zadań ochronnych, umożliwiające monitoring i weryfikację ich osiągnięcia, z uwzględnieniem: a) konieczności utrzymania właściwego stanu ochrony, likwidacji, ograniczenia istniejących lub potencjalnych zagrożeń dla przedmiotu ochrony lub zapobieżenia im — jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako właściwy, b) potrzeby osiągnięcia właściwego stanu ochrony, konieczności

likwidacji, ograniczenia istniejących lub potencjalnych zagrożeń odpowiedzialnych za niewłaściwy stan ochrony przedmiotu ochrony lub zapobieżenia im — jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako niezadowalający lub zły, c) konieczności uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i konieczności likwidacji, ograniczenia zagrożeń dla przedmiotu ochrony lub zapobieżenia im — jeżeli stan ochrony przedmiotu ochrony nie jest możliwy do oceny; co też zostało zrobione i umieszczone w treści zarządzenia. Natomiast wszystkie pozostałe dane dostępne, o których mowa powyżej zawarte są w dokumentacji Planu Zadań Ochronnych, do której każdy zainteresowany ma wgląd, po zgłoszeniu się do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku i przedłożeniu stosownej prośby.

ee) Uwaga, cyt. „Kluczowe dla ochrony obszaru ustalenia dotyczące ochrony stref brzegowych wód zostały ujęte w projekcie Zarządzenia tylko jako "wskazania do zmiany w istniejących studiach uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego". Tym samym, nie będą one miały żadnej mocy, dopóki nie zostaną wprowadzone do studiów lub planów, a zapewne nie zostaną, bo gminy nie mają takiego obowiązku. Niestosowanie się do tych zasad nie będzie wywoływać konsekwencji z art. 37 ust 2 ustawy o ochronie przyrody. Zapewnienie wdrożenia wskazanych zasad ochrony stref brzegowych powinny zostać ujęte jako działanie ochronne. W szczególności:

-Wskazanie do zmian studiów i planów, polegające na ujęciu w nich strefy 100 m od brzegów wód jak o strefy w której nic powinna być lokalizowana zabudowa, nie będzie skuteczne gdyż studium nie jest aktem prawa miejscowego i gminy nadal będą zezwalać na lokalizowanie takiej zabudowy w trybie decyzji o warunkach zabudowy. Sugerujemy, by zapisać także jako działanie ochronne, wykonywanie przez organy gmin, utrzymanie co najmniej 100m stref od brzegów wód jako wolnej od zabudowy.

-Utrzymanie brzegów wód w stanie naturalnym powinno zostać ujęte jako działanie ochronne, a nie tylko jako wskazanie do zmian studiów i planów.” Została uwzględniona. Wzmiankowane zapisy również znalazły się w tabelce dotyczącej działań ochronnych w treści zarządzenia.

ff) Analogicznie do pozostawiania w stanie naturalnym brzegów rzek, sugerujemy zapis o pozostawianiu w stanie naturalnym stref brzegowych jezior (strefa skarpy przyjeziornej, lasu lub zadrzewień na 30m od brzegu jeziora, roślinności litoralu jeziora). Uwaga została uwzględniona. Stosowne zapisy znajdują się w treści zarządzenia.

gg) Wskazania do studiów i planów powinny dotyczyć także zaniechania istniejących planów stworzenia żeglownego szlaku na jeziorach od Charzykowskiego do Kosobudna, w ramach którego miała być pogłębiana rzeka Brda, począwszy od wschodnich granic obszaru. Uwaga została uwzględniona. Stosowne zapisy znajdują się w treści zarządzenia.

- hh) Uwaga, cyt. „Istotnym, w szczególności dla zimorodka, działaniem ochronnym, byłoby zmodyfikowanie sposobu utrzymywania cieków w obszarze tak, by gwarantowały one zachodzenie naturalnych procesów erozji bocznej (powstawanie skarp - potencjalnych siedlisk lęgowych dla zimorodka) oraz pozostawianie w ciekach rumoszu drzewnego (obserwacje np. z Drawy i Płocicznej w Drawieńskim Parku Narodowym), w podobnym krajobrazie jeziorno-sandrowym, wskazują, że wbrew rozpowszechnionym przekonaniom, zatory z drzew w nurcie rzeki nie powodują istotnych zmian poziomu wody, w tym podtopień gruntów przy rzece!). Zapisy w tym kierunku znajdują się w dokumentacji, ale nie zostały ujęte w projekcie zarządzenia!” została uwzględniona. Stosowne zapisy znajdują się w treści zarządzenia.
- ii) Uwaga, cyt. „Monitoring martwego drewna powinien być wykonywany w siatce losowych punktów, losowanych do celów monitoringu i nie znanych wcześniej zarządzającemu lasem. W przeciwnym razie istnieje niebezpieczeństwo, że zarządzający lasami będą pozostawiali martwe drewno tylko na znanych z góry powierzchniach wyznaczonych do monitoringu tego elementu.” Nie została uwzględniona. Zapis, o którym mowa znajduje się w treści zarządzenia.

Uwagi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 10.03.2014 r., cyt.:

- jj) Rozdz 5 Cele działań ochronnych kolumna cele działań ochronnych uwaga do treści zapisu w dokumentacji: w dalszej niż okres realizacji pzo perspektywie czasowej osiągnięcie stanu właściwego - uwaga : a wskazanie jakiegoś etapu do zrealizowania w czasie 10 lat? Uwaga została częściowo uwzględniono. Zapisy w treści zarządzenia przeredagowano.
- kk) Rozdz 5 Cele działań ochronnych kolumna cele działań ochronnych uwaga do treści zapisu w dokumentacji: utrzymanie właściwego stanu ochrony uwaga: "?"Uwaga została uwzględniona.
- ll) Rozdz 5 Cele działań ochronnych kolumna cele działań ochronnych uwaga do treści zapisu w dokumentacji: poprawa wartości wskaźnika presja antropogeniczna w okresie lęgowym. Uwaga została uwzględniona. Zapis poprawiono.
- mm)Rozdz 7 Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony. Uwaga została uwzględniona. Odpowiednie zapisy dodano do treści zarządzenia.

Ze względu na dość istotne zmiany, jakie wprowadzono do treści zarządzenia a wynikające m.in. z wytycznych jakie RDOŚ w Gdańsku otrzymał z Ministerstwa Środowiska pismo DP-074-47/25650/14/JJ z dnia 18.08.2014 r. postanowiono poddać zarządzenie ponownemu udziałowi społecznemu.

Ponowny udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.) został

PROJEKT

zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia ..... r., na tablicach ogłoszeń w RDOŚ w Gdańsku (wywieszono dnia ..... r, zdjęto ..... r.), i Parku Narodowego „Bory Tucholskie” (wywieszono dnia ..... r, zdjęto ..... r.), na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku (z dnia ..... r.) i Parku Narodowego „Bory Tucholskie” (z dnia ..... r.) oraz przesłane z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń Urzędów Gmin: Chojnice, Konarzyny, Lipnica, Studzienice, Brusy, Starostwa Powiatowego w Chojnicach i Bytowie oraz opublikowane za pośrednictwem prasy – Dziennik Bałtycki z dnia ..... r. Na wniesienie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych wyznaczono okres 21 dni. W tym czasie wpłynęły uwagi i wnioski od:.....

[illegible]

Informacje o projekcie planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych, udostępnionym przez stronę internetową www.wykaz.ekoportal.pl pod numerem .....

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie art. 59 ust.2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009r o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U.Nr 31 poz .206) z Wojewodą Pomorskim, pismem.....

Ocena skutków regulacji (OSR)

do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

Wielki Sandr Brdy PLB220001

1. Cel wprowadzenia zarządzenia

Celem wprowadzenia regulacji jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz.U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Zarządzenia będzie bezpośrednio oddziaływać na Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gdańsku, Park Narodowy „Bory Tucholskie”, Nadleśnictwa: Rytel, Przymuszewo, Osusznica, Człuchów; Gminę Chojnice, Gminę Brusy, Gminę Studzienice, Gminę Lipnica, Gminę Konarzyny, Starostwo Powiatowe w Chojnicach, Starostwo Powiatowe w Bytowie zarządców i właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000.

3. Konsultacje społeczne

W opiniowaniu i konsultacjach społecznych projektu planu zadań ochronnych uczestniczyli przedstawiciele: Nadleśnictw - Rytel, Przymuszewo; Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, Zaborskiego Towarzystwa Naukowego, Parku Narodowego „Bory Tucholskie”, Gmin: Chojnice, Brusy, Lipnica; Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Klubu Przyrodników, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz społeczeństwo, na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.) oraz art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

PROJEKT

Koszty działań ochronnych w ciągu 10 lat obowiązywania planu oszacowano na ok. 570 tys. zł, wyceniając koszty działań dotyczących gatunków zwierząt oraz ich siedlisk, dotyczących utrzymania lub modyfikacji metod gospodarowania i dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony. Koszt planowanego monitoringu oszacowano na około ok. 230 tys. zł. Środki te planuje się pozyskać z funduszy wspierających finansowo działania ochronne na obszarach cennych przyrodniczo, np. WFOŚiGW w Gdańsku, NFOŚiGW, EFRR.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w:

- 1) „Dyrektywie siedliskowej” - Dyrektywie Rady 79/43 z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny;
- 2) „Dyrektywie ptasiej” - Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.